BORDO SİYAH

DÜNYA KLASİKLERİ - ROMAN

LORD ARTHUR SAVILE'İN SUÇU

(LORD ARTHUR SAVILE'S CRIME)

Türkçe - İngilizce İki Dilli Baskı

(The Turkish - English Bilingual Edition)

OSCAR WILDE

ÇEVİREN: SEVİL CERİT

LORD ARTHUR SAVILLE'İN SUÇU

(LORD ARTHUR SAVILE'S CRIME)

OSCAR WILDE

Türkçe - İngilizce iki dilli basım

(The Turkish - English bilingual edition)

ÇEVİREN:

SEVİL CERİT

DÜNYA KLASİKLERİ

ÖYKÜ

BORDO SİYAH YAYINLARI

LORD ARTHUR SAVILLE'İN SUÇU

(LORD ARTHUR SAVILE’S CRIME)

OSCAR WILDE
Editör: Veysel Atayman
Dizi Editörü: Güneş Ayas
Çeviren: Sevil Cerit
Redaksiyon: Osman Çakmakçı
Türkçe Redaksiyon: Filiz Göver
Tashih: Esen Güray
Bordo Siyah Yayınları

DÜNYA KLASİKLERİ

LORD ARTHUR SAVILE'İN SUÇU

OSCAR WILDE (1854-1900) İRLANDALI ŞAİR VE OYUN YAZARI. ELEŞTİRMENLİK VE YAYIN YÖNETMENLİĞİ DE YAPTI. ÜNLÜ YAPITLARININ ÇOĞUNU YAŞAMININ SON ON YILINDA YAZDI. 1892'DE *LADY WINDERMERE'NİN YELPAZESİ* İLE TİYATRO ALANINDA İLK BAŞARISINI YAKALADI. EŞCİNSELLİKLE SUÇLANDI; İKİ YIL HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI. CEZASINI ÇEKTİKTEN SONRA GİTTİĞİ FRANSA'DA *READING HAPİSHANESİ BALADI*'NI YAZDI. ÖNEMLİ ESERLERİ ARASINDA *NARLI EV, LORD ARTHUR SAVILE'İN SUÇU, İŞTE İNSAN, DORIAN GREY'İN PORTRESİ* VE *CİDDİ OLMANIN ÖNEMİ ÜZERİNE* YER ALIR.

EDİTÖR

VEYSEL ATAYMAN: 1941'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDE ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI VE FELSEFE ÖĞRENİMİ GÖRDÜ. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MÜTERCİM TERCÜMANLIK BÖLÜMÜNDE UZUN YILLAR DERS VERDİ. HALEN AYNI BÖLÜMDE YÜKSEK LİSANS DERSLERİNE GİRMEYE DEVAM ETMEKTEDİR. FELSEFE, SİNEMA VE EDEBİYAT ALANINDA ÇOK SAYIDA MAKALE, DERLEME VE TELİF KİTABI YAYINLANDI.ÖZELLİKLE SİNEMA HAKKINDAKİ ÖNCÜ DEĞERLENDİRMELERİ NEDENİYLE HATIRI SAYILIR BİR HAYRAN KİTLESİNE SAHİP OLAN ATAYMAN, ÇEŞİTLİ YERLERDE VERDİĞİ SEMİNERLERLE OKURLARIYLA TEMASINI HEP SICAK TUTTU. BORDO SİYAH YAYINLARI'NIN DÜNYA KLASİKLERİ EDİTÖRLÜĞÜ GÖREVİNİ YÜRÜTTÜĞÜ SIRADA ÇOK SAYIDA DÜNYA KLASİĞİNE EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ ÇERÇEVESİNDE ÖNSÖZLER VE NOTLAR YAZDI. YÜZE YAKIN ÇEVİRİSİ YAYINLANDI. 2009 YILINDA DİL DERNEĞİ TARAFINDAN TÜRKİYE'NİN EN PRESTİJLİ ÇEVİRİ ÖDÜLLERİNDEN BİRİ OLAN ÖMER ASIM AKSOY ÖDÜLÜ'NE LAYIK GÖRÜLDÜ.

DİZİ EDİTÖRÜ

GÜNEŞ AYAS: 1981 EDİRNE DOĞUMLUDUR. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARASI İLİŞKİLER BÖLÜMÜNÜ BİTİRDİ. YÜKSEK LİSANSI'NA AYNI ÜNİVERSİTENİN SOSYOLOJİ BÖLÜMÜNDE DEVAM ETMEKTEDİR. 2000 YILINDAN İTİBAREN ÇEŞİTLİ YAYINEVLERİNDE ÇEVİRMEN, EDİTÖR VE YAYIN YÖNETMENİ OLARAK ÇALIŞTI. GRAHAM ALLISON'IN *NÜKLEER TERÖRİZM*, AREND LIJPHART'IN *DEMOKRASİ MOTİFLERİ*, MİGUEL ASİN PALACİOS'UN *DANTE VE İSLAM* GİBİ ESERLERİNİ ÇEVİRDİ. ÇOK SAYIDA ÇEVİRİ, TELİF VE DERLEME ESERİ VARDIR. AİMÉ CÉSAİRE'İN TEMEL METİNLERİNİ ÇEVİREREK KENDİ MAKALELERİNDEN VE HAKKINDA YAZILANLARDAN OLUŞAN BİR SEÇKİYİ UZUN BİR GİRİŞ YAZISIYLA *BARBAR BATI* İSMİYLE YAYINA HAZIRLADI. 2009-2010'DA TARİHÇİ KEMAL KARPAT'IN YAYINLANMAMIŞ MAKALELERİNİ DERLEYEREK TÜRKÇEYE ÇEVİRDİ VE DÖRT KİTAP HALİNDE YAYINA HAZIRLADI.

ÇEVİREN

SEVİL CERİT: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ NÜFUS ETÜTLERİ ENSTİTÜSÜ'NDEN DOÇENT UNVANIYLA EMEKLİ OLDU. STANİSLAW LEM'İN *YILDIZ GÜNCESİ, YILDIZLARDAN DÖNÜŞ, SORUŞTURMA, DÖNÜŞÜM HASTANESİ, KÖR TALİH* GİBİ YAPITLARININ YANI SIRA E. M. FORSTER'IN *MANZARALI BİR ODA*, PHILIP K. DICK'İN *DR. GELECEK* VE DOUGLAS ADAMS'IN *RUHUN UZUN KARANLIK ÇAY SAATİ* GİBİ ESERLERİNİ TÜRKÇEYE KAZANDIRDI.

REDAKSİYON

OSMAN ÇAKMAKÇI: 1965'TE İSTANBUL'DA DOĞDU. BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ'NDE PSİKOLOJİ, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDE FELSEFE OKUDU. JAMES JOYCE, KAFKA, JACK LONDON, OSCAR WILDE VE LEWIS CARROLL GİBİ YAZARLARIN ÇOK SAYIDA ESERLERİNİ TÜRKÇEYE KAZANDIRDI. *RADİKAL* GAZETESİNDE ÇALIŞTI. SON DÖNEM TÜRK EDEBİYATININ İLGİYLE TAKİP EDİLEN ŞAİRLERİNDEN BİRİ OLAN OSMAN ÇAKMAKÇI, AYNI ZAMANDA ÇEŞİTLİ YAYINEVLERİNDE EDEBİYAT EDİTÖRÜ

OLARAK YERALTI EDEBİYATI BAŞTA OLMAK ÜZERE FARKLI ALANLARDA ÖZGÜN PROJELER YARATTI.

TÜRKÇE REDAKSİYON

FİLİZ GÖVER: 1947'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. REMZİ VE YENİ ALAN YAYINEVLERİ İÇİN UZUN YILLAR REDAKSİYON VE DÜZELTİ YAPTI.

TASHİH

ESEN GÜRAY: 1961'DE İSTANBUL'DA DOĞDU. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ESKİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜNDEN MEZUN OLDU. 1978 YILINDAN BERİ YAYINCILIK SEKTÖRÜNDE DÜZELTMEN OLARAK ÇALIŞMAKTADIR. GELİŞİM YAYINLARI, SABAH KİTAPLARI VE TURGUT YAYINCILIK'TA UZUN YILAR ÇALIŞTI. BORDO SİYAH DIŞINDA İŞ-KÜLTÜR YAYINLARI VE CUMHURİYET KİTAPLARINA DA DIŞARIDAN DÜZELTMENLİK YAPMAKTADIR.

LORD ARTHUR SAVILE'İN SUÇU

Görev Konusunda Bir Çalışma

I

Leydi Windermere'in Paskalya'dan önceki son davetiydi ve Bentinck House her zamankinden daha da kalabalıktı. Altı bakan, Parlamento Başkanı'nın kabul töreninden nişanları ve kurdeleleriyle çıkıp gelmişler, bütün güzel kadınlar en gösterişli giysilerini giymişlerdi; resim galerisinin bitiminde Karlsruhe Hanedanı'ndan Prenses Sophia ayakta duruyordu; şirret görünüşlü, tombul bir kadındı, ufak, siyah gözleri ve şahane zümrütleri vardı; bozuk bir Fransızcayla bağırarak konuşuyor ve kendisine söylenen her şeyi abartılı kahkahalarla karşılıyordu. Gerçekten de, topluluk, her gruptan insanın harikulade bir karışımıydı. Görkemli soylu hanımlar, keskin radikallerle dostça sohbet ediyor, popüler vaizlerin frak kuyrukları ünlü kuşkucularınkine değiyor, bir piskopos sürüsü, şişman bir primadonnanın peşine düşmüş bir odadan diğerine onu takip ediyor, kendilerine sanatçı süsü veren bazı Kraliyet Akademisi üyeleri merdivende duruyordu ve dediklerine göre, bir ara yemek salonu ağzına kadar dahilerle dolmuştu. Gerçekten de, Leydi Windermere'in en iyi gecelerinden biriydi ve Prenses neredeyse on bir buçuğa kadar orada kaldı.

Prenses gider gitmez Leydi Windermere, ünlü bir politik ekonomistin öfkeli bir Macar virtüöze müziğin bilimsel teorisini ciddi ciddi açıkladığı resim galerisine geri döndü ve Paisley Düşesiyle konuşmaya başladı. Uzun fildişi boynu, iri, mavi, menekşe rengi gözleri ve kalın bukleler halindeki altın saçlarıyla harikulade güzeldi. Saçları saf altındı; günümüzde altının zarif adını haksız yere gasp eden o açık saman rengi değil, güneş ışınlarıyla örülmüş veya egzotik yerlere ait amberin içinde saklanmış türden bir altındı; bu, yüzüne bir azize havası veriyordu, ama ifadesinde bir günahkârın çekiciliği de yok değildi.

Psikolojik açıdan ilginç bir inceleme konusuydu. Kadın, erken yaşlarda şu önemli gerçeği anlamıştı: Patavatsızlık, düşüncesizlik kadar masumiyete benzeyen hiçbir şey yoktu. Bir seri pervasız maceradan sonra, ki bunların yarısı tamamen masumdu, şahsiyet sahibi olmanın bütün ayrıcalıkları

kazanmıştı. Kocasını bir defadan fazla değiştirmişti; aslında Debrett onun üç kez evlendiğini söylüyordu, ama âşığını hiç değiştirmediği için, dünya uzun süredir onun hakkında dedikodu yapmaktan vazgeçmişti. O sıralarda kırk yaşındaydı, çocuğu yoktu ve zevkine çok düşkündü; bu da genç kalmanın sırrıdır.

Leydi Windermere ansızın araştıran gözlerle çevresine bakındı ve berrak kontralto sesiyle, “Şiromantistim nerede?” dedi.

“Neyin, Gladys?” dedi Düşes, yüksek sesle, elinde olmadan irkilerek.

“Şiromantistim, Düşes; bu aralar onsuz yaşayamıyorum.”

“Sevgili Gladys! Her zaman öyle orijinalsin ki,” diye mırıldandı Düşes, bir taraftan da şiromantistin aslında ne olduğunu hatırlamaya çalışıyordu ve bu şeyin umduğu gibi şiropodist ile aynı şey olup olmadığını merak ediyordu.

“Düzenli olarak haftada iki kere elimi görmeye geliyor,” diye sürdürdü Leydi Windermere sözlerini, “ve yaptığı çok çok ilginç.”

“Aman Tanrım!” dedi Düşes, kendi kendine, “bir çeşit şiropodist yine de. Ne kadar korkunç. Umarım en azından bir yabancıdır. Öyleyse, durum pek o kadar berbat değil demektir.”

“Kesinlikle onu sizinle tanıştırmalıyım.”

“Onu tanıştırmak mı!” diye haykırdı Düşes, “herhalde burada olduğunu söylemek istemiyorsun?” Ve üç renkli küçük bir yelpaze ile çok yıpranmış bir dantel şal aramak için çevresine bakınmaya başladı; gerektiği anda hemen kalkıp gitmeye hazır olmak istiyordu.

“Elbette burada; onsuz bir parti vermeyi hayalimden bile geçirmem. Tam anlamıyla psişik bir ele sahip olduğumu söylüyor ve eğer başparmağım birazcık daha kısa olsaymış, müzmin bir karamsar olup bir manastıra kapanırmışım.”

“Ah, anladım!” dedi Düşes, kendini çok rahatlamış hissederek, “sanırım bahtını, talihini okuyor?”

“Talihsizlikleri de,” diye yanıtladı Leydi Windermere, “hem de sürüsüyle. Örneğin, önümüzdeki yıl hem karada hem de denizde büyük tehlike içinde olacağım; bu yüzden bir balonda yaşayacağım ve her akşam bir sepetle yemeğimi yukarıya çekeceğim. Hepsi küçük parmağımda ya da avucumun içinde yazılı; hangisi olduğunu unuttum.”

“Ama bu, kesinlikle Tanrı’nın öfkesini üzerine çekecek bir şey Gladys?”

“Sevgili Düşes hiç şüphe yok ki Tanrı bu kez öfkesini bastırabilir. Tanrı buna herhalde karşı koyabilir. Bence herkes elini ayda bir kere okutmalı ki, ne yapmaması gerektiğini bilsin. Şüphesiz insan yine de o şeyi yapıyor, ama önceden uyarılmak öyle hoş ki. Şimdi biri, Bay Podgers’i hemen gidip getirmezse, kendim gitmek zorunda kalacağım.”

“Müsaade ederseniz, gidip onu getireyim,” dedi, uzun boylu, yakışıklı genç bir adam. O sırada yanlarında ayakta durmuş, dudaklarında bu sohbeti eğlenceli bulduğunu gösteren bir tebessümle onları dinliyordu.

“Çok teşekkürler, Lord Arthur, maalesef onu tanımazsınız.”

“Eğer dediğiniz kadar mükemmel biriyse, onu gözden kaçırmam olanaksız. Neye benzediğini söyleyin ve onu hemen size getireyim.”

“Şiromantiste benzer hiçbir yanı yok. Yani demek istiyorum ki, ne esrarlı, ne anlaşılması zor, ne de romantik. Kısa boylu, tıknaz bir adam; komik, kel bir kafası, altın çerçeveli, kocaman bir gözlüğü var; bir aile doktoru ile bir kasaba avukatı arasında bir şey. Gerçekten çok üzgünüm, ama bu benim kabahatim değil. İnsanlar öyle can sıkıcı ki. Bütün piyanistlerim tıpkı şairlere benziyorlar, şairlerim de piyanistlere; hatırlıyorum da, geçen sezon çok korkunç bir suikastçıyı yemeğe çağırmıştım, birçok insanı havaya uçurmuş biriydi; her zaman bir zırh giyer, gömleğinin kolunda bir kama taşırmış; ama geldiği vakit, tonton bir papaza benzediğini ve akşam boyunca şakalar yaptığını biliyor musunuz? Şüphesiz eğlenceli biriydi, kabul, ama çok hayal kırıklığına uğradım; adama zırhını sorunca, sadece güldü ve İngiltere ikliminin bu zırhı kuşanmaya izin vermeyecek kadar soğuk olduğunu söyledi... Ah, işte Bay Podgers! Şimdi, Bay Podgers, Paisley Düşesi’nin elini okumanızı istiyorum. Düşes, eldiveninizi çıkarmanız gerekecek. Hayır, sol el değil, öteki.”

“Sevgili Gladys, bunun gerçekten de doğru bir davranış olduğunu sanmıyorum,” dedi Düşes, oğlak derisinden epeyce kirli bir eldivenin düğmelerini beceriksizce açarken.

“Tıpkı ilginç olan diğer bütün şeyler gibi,” dedi Leydi Windermere: *“On a fait le monde ainsi*[1]. Ama sizi tanıştırmalıyım. Düşes, bu Bay Podgers, en sevdiğim şiromantistim. Bay Podgers, bu Paisley Düşesi, eğer elinde benimkinden daha büyük bir ay dağı olduğunu söylerseniz, size bir daha hiç inanmam.”

“Eminim, Gladys, elimde öyle bir şey yoktur,” dedi Düşes, ciddi bir tavırla.

“Hanımefendi çok haklı,” dedi Bay Podgers, küt parmaklı, küçük, tombul ele bakarak, “ay dağı gelişmemiş. Bununla birlikte, hayat çizgisi mükemmel. Lütfen bileğinizi bükün. Teşekkür ederim. Rascette üzerinde üç belirgin çizgi! Uzun bir ömür süreceksiniz, Düşes ve çok mutlu olacaksınız. Hırs... çok ılımlı, zekâ çizgisi abartılı değil, kalp çizgisi...”

“Şimdi, lütfen patavazsız, boşboğaz davranın, Bay Podgers!” diye haykırdı Leydi Windermere.

“Hiçbir şey bana böyle davranmaktan daha çok zevk veremezdi,” dedi Bay Podgers, eğilerek, “eğer Düşes daha önce bir kere bile öyle davranmış olsaydı, ama üzülerek söylemeliyim ki, güçlü bir görev duygusuyla birleşmiş büyük bir heyecan ve duygu sürekliliği görüyorum.”

“Lütfen devam edin, Bay Podgers,” dedi Düşes, çok memnun görünerek.

“Ekonomi, hanımefendinin erdemleri arasında en önemsizi değil,” diye devam etti Bay Podgers ve Leydi Windermere gülmekten kahkaha krizine girdi.

“Ekonomi çok iyi bir şeydir,” dedi Düşes, halinden memnun, “Paisley ile evlendiğimde, on bir şatosu vardı ve oturmaya uygun tek bir evi yoktu.”

“Şimdiyse on iki evi var, tek bir şatosu yok,” dedi Leydi Windermere, yüksek sesle.

“Ee, hayatım,” dedi Düşes, “benim sevdiğim şey...”

“Konfor,” dedi Bay Podgers, “ve modern yenilikler ve her yatak odasında sıcak su olması. Hanımefendi çok haklı. Konfor, uygarlığımızın bize sağlayabileceği tek şey.”

“Düşes’in karakterini övgüye layık bir şekilde anlattınız, Bay Podgers, şimdi de Leydi Flora’nınkini anlatmalısınız,” ve gülümseyen ev sahibesinin bir baş işaretiyle uzun boylu, kızıla çalan sarı İskoç saçlı, çıkık kürek kemikli bir kız, bir kanepenin arkasından hantal bir hareketle öne çıkıp yassı parmaklı, uzun ve kemikli bir el uzattı.

“Ah, bir piyanist!” dedi Bay Podgers, “mükemmel bir piyanist görüyorum, ama sanırım pek müzisyen sayılmaz. Çok çekingen, çok dürüst, hayvanlara karşı büyük bir sevgisi var.”

“Çok doğru!” diye haykırdı Düşes, Leydi Windermere’e dönerek, “kesinlikle doğru! Flora’nın Macloskie’de iki düzine İskoç çoban köpeği var ve şayet babası izin verseydi, şehirdeki evimizi bir hayvanat bahçesine çevirirdi.”

“Her perşembe akşamı evimde yaptığım şey de aynen bu!” diye haykırdı Leydi Windermere, gülerek, “ama ben çoban köpeklerinden çok, aslanları severim.”

“Tek hatanız bu Leydi Windermere,” dedi Bay Podgers, gösterişli bir şekilde eğilerek.

Aldığı yanıt, “Eğer bir kadın hatalarını çekici yapamazsa, o gerçek bir kadın sayılmaz,” oldu. “Ama bizim için daha başka eller okumalısınız. Gelin, Sir Thomas, Bay Podgers’e elinizi gösterin.” Beyaz yelekli, güler yüzlü, yaşlı bir beyefendi öne çıktı ve kalın, bakımsız bir el uzattı, üçüncü parmağı çok uzundu.

“Macerayı seven biri; geçmişte dört uzun yolculuğu var ve bir tane daha olacak. Üç kere deniz kazası geçirmiş. Hayır, iki kere, ama bir sonraki yolculuğunuzda deniz kazası tehlikesi var. Sağlam bir muhafazakâr, çok dakik, nadir bulunan eşyaların koleksiyonunu yapmaya meraklı. On altı ile on sekiz yaşları arasında ağır bir hastalık geçirmiş. Otuz yaşlarında bir mirasa konmuş. Kedilerle radikallerden çok nefret ediyor.”

“Olağanüstü!” diye haykırdı Sir Thomas, “karımın elini de mutlaka okumalısınız.” “İkinci karınızın,” dedi Bay Podgers, sakince, hâlâ Sir Thomas’ın elini tutarak, “ikinci karınızınkini. Memnun olurum.” Ancak kahverengi saçları ve hassas kirpikleriyle melankolik bir havası olan Leydi Marvel, geçmişinin veya geleceğinin açığa vurulmasına kesinlikle karşı çıktı ve Leydi Windermere ne yaparsa yapsın, Rus Elçisi Bay Kolof’u eldivenlerini bile çıkartmaya razı edemedi. İşin doğrusu, birçok kişi iğreti tebessümlü, altın çerçeve gözlüklü ve parlak boncuk gözlü bu küçük tuhaf adamın karşısına çıkmaktan korkuyor gibiydi ve zavallı Leydi Fermor’a, herkesin önünde kadının müzikten hiç anlamadığını, ama müzisyenlerden çok hoşlandığını söylediğinde, genel kanı, şiromaninin çok tehlikeli bir bilim olduğu ve *tête-à-tête*[2] olunan durumlar dışında teşvik edilmemesi gerektiği oldu.

Ne var ki, Leydi Fermor’un talihsiz hikâyesi hakkında bir şey bilmeyen ve Bay Podgers’i büyük ilgiyle izleyen Lord Arthur Savile, kendi elinin de okunması için büyük bir merak duydu ve öne çıkmak konusunda biraz mahcubiyet hissettiğinden, salonu geçerek Leydi Windermere’in oturduğu yere ulaştı ve kızaran yüzünde sevimli bir ifadeyle ona Bay Podgers’in ricasına bir itirazı olup olmayacağını sordu.

“Elbette bir itirazı olmaz,” dedi Leydi Windermere, “burada zaten bu amaçla bulunuyor. Benim bütün aslanlarım, Lord Arthur, sirk aslanlarıdır ve onlardan ne zaman istesem çemberden atlarlar. Ama sizi önceden uyarayım ki, Sybil’e her şeyi anlatacağım. Yarın öğle yemeği için bana geliyor, şapkalardan söz edeceğiz. Şayet Bay Podgers, mizacınızın kötülüğünden bahseder veya gut hastalığına meyilli olduğunuzu veya Bayswater’da yaşayan bir karınız olduğunu keşfederse, ona herşeyi söylerim ona göre.”

Lord Arthur gülümsedi ve başını iki yana salladı. “Korkum yok,” diye yanıtladı. “Sybil beni, benim onu tanıdığım kadar iyi tanır.”

“Ah! Bunu söylediğinizi duymak beni biraz üzdü. Bir evliliğin en mükemmel temeli karşılıklı yanlış anlamadır. Hayır, asla kurallarla alay eden biri değilim, sadece tecrübe sahibiyim, ne var ki, bu da aynı kapıya çıkar. Bay Podgers, Lord Arthur Savile elinin okunması için yanıp tutuşuyor. Ona, Londra’daki en güzel kızlardan biriyle nişanlı olduğunu söylemeyin, çünkü bu haber *Morning Post*’da bir ay önce çıktı.”

“Sevgili Leydi Windermere!” diye seslendi Jedburgh Markizi, “Bay Podgers’in burada biraz daha kalmasına izin verin. Bana az önce sahneye çıkmam gerektiğini söyledi ve çok ilgilendim.”

“Eğer size söylemiş olduğu şey buysa, Leydi Jedburgh, kesinlikle onu uzaklaştırmalıyım. Hemen buraya gelin Bay Podgers ve Lord Arthur’un elini okuyun.”

“Pekâlâ,” dedi Leydi Jedburgh, küçük bir *moue*[3] ile kanepeden kalkarak, “eğer sahneye çıkmama izin yoksa, o zaman hiç olmazsa seyircilerin arasında yer almama müsaade edilmeli.”

“Şüphesiz; hepimiz seyircilerin bir bölümünü oluşturacağız,” dedi Leydi Windermere; “ve şimdi, Bay Podgers, bize kesinlikle hoş şeyler söyleyin. Lord Arthur gözdelerimden biridir.”

Ne var ki, Bay Podgers Lord Arthur’un elini gördüğünde, tuhaf bir şekilde sarardı ve bir şey söylemedi. Sanki vücudundan bir ürperti geçti ve kalın çalı gibi kaşları, şaşırdığında âdeti olduğu üzere, tuhaf ve sinir bozucu bir tarzda, şiddetle titredi. Daha sonra sarı alnında zehirli çiy gibi büyük ter damlaları belirdi ve tombul parmakları buz kesip yapışkanlaştı.

Lord Arthur bu tuhaf heyecan belirtilerini fark etti ve hayatında ilk defa korku hissetti. İçinden bir ses odadan kaçıp gitmesini söylüyordu, ama kendini tuttu. Bu korkunç şüphe içinde kalmaktansa, her ne olursa olsun, en kötüsünü bilmek daha iyiydi.

“Bekliyorum, Bay Podgers,” dedi.

“Hepimiz bekliyoruz!” diye bağırdı Leydi Windermere, her zamanki aceleci, sabırsız tavrıyla, ama şiromantist yanıt vermedi.

“Sanırım Arthur sahneye çıkacak,” dedi Leydi Jedburgh, “ve senin azarlamandan sonra, Bay Podgers bunu ona söylemeye çekiniyor.”

Bay Podgers, ansızın Lord Arthur’un sağ elini bıraktı ve sol elini yakaladı, onu incelemek için o kadar yakına eğildi ki, gözlüğünün altın çerçevesi neredeyse adamın avucuna dokunacaktı. Bir an için yüzü beyaz bir korku maskesine dönüştü, ama kısa zamanda soğukkanlılığını kazandı ve Leydi Windermere’e bakarak, zoraki bir tebessümle, “Hoş bir genç adamın eli,” dedi.

“Şüphesiz öyle!” diye yanıtladı Leydi Windermere, “ama hoş bir koca olacak mı? Bilmek istediğim şey o.”

“Tıpkı bütün hoş genç adamlar gibi,” dedi Bay Podgers.

“Bir kocanın çok çekici olmaması gerektiğini düşünüyorum,” diye mırıldandı Leydi Jedburgh, düşünceli düşünceli, “çok tehlikeli bir şey.”

“Sevgili yavrum, onlar hiçbir zaman çok çekici değillerdir,” dedi Leydi Windermere, yüksek sesle. “Ama ben ayrıntılar istiyorum. İlginç olan tek şey ayrıntılardır. Lord Arthur’un başına ne gelecek?”

“Şey, birkaç ay içinde Lord Arthur bir yolculuğa çıkacak...”

“Ah, evet, balayı yolculuğu, şüphesiz!”

“Ve bir akrabasını kaybedecek...”

“Kız kardeşini değildir, umarım?” dedi Leydi Jedburgh, acıklı bir ses tonuyla.

“Şüphesiz kız kardeşini değil,” diye yanıtladı Bay Podgers, elini itiraz etmek için sallayarak, “sadece uzak bir akraba.”

“İyi de, korkunç derecede hayal kırıklığına uğradım,” dedi Leydi Windermere. “Yarın Sybil’e söyleyecek bir şeyim yok. Bugünlerde kimse uzak akrabalarla ilgilenmiyor. Yıllar önce modası geçti bu kanunun. Bununla birlikte Sybil yanına siyah bir ipekli alsa, sanırım iyi olur; her zaman kilisede işe yarar, bilirsiniz. Ve artık yemeğe gidelim. Her şeyi kesinlikle yemiş bitirmişlerdir, ama biraz sıcak çorba bulabiliriz. François bir zamanlar harika çorba yapardı, ama bugünlerde politika yüzünden öyle altüst olmuş bir durumda ki, onun hakkında asla her şeyden emin olamıyorum. Keşke General Boulanger hiç konuşmasaydı. Düşes herhalde yoruldunuz, öyle değil mi?”

“Hiç de değil, sevgili Gladys,” diye yanıtladı Düşes, kapıya doğru paytak paytak yürürken. “Çok eğlendim ve şiropodist, yani demek istiyorum ki şiromanist çok ilginçti. Flora, üç renkli yelpazem acaba nerede olabilir? Ah, teşekkür ederim, Sir Thomas, çok teşekkür ederim. Ve dantel şalım, Flora? Ah, teşekkür ederim, Sir Thomas, çok naziksiniz.” Sonunda bu kıymetli

mahluk, kolonya şişesini iki kereden fazla düşürmeden, alt kata inmeyi başardı.

Lord Arthur Savile, bütün bu süre boyunca, yüreğinde hep aynı korkuyla, kötü şeyler olacağına dair o mide bulandırıcı sezgiyle, şöminenin yanında ayakta kalmıştı. Lord Plymdale'in kolunda yanından geçip giden, pembe brokar ve inciler içinde çok hoş gözüken kız kardeşine kederli kederli gülümsedi ve peşinden gelmesi için kendisine seslenen Leydi Windermere'i duymadı bile. Sybil Merton'u düşündü ve aralarına herhangi bir şey girebileceği düşüncesi gözlerini yaşarttı.

Ona bakan birisi, Nemesis, Pallas'ın kalkanını çalmış ve ona Gorgon'un başını göstermiş sanabilirdi. Taş kesilmişti sanki ve yüzü kederli görüntüsüyle adeta bir mermer gibiydi. Soylu ve varlıklı bir aileden gelme genç bir adamın narin ve lüks hayatını yaşamıştı, para derdinden azade olmasıyla, hoş çocuksu tasasızlığıyla zarif bir hayat sürmüş ve ilk defa Kader'in ürkütücü esrarıyla, Felaket'in korkunç anlamıyla yüz yüze gelmişti.

Her şey nasıl da çılgınca ve canavarca görünüyordu! Eline kendisinin okuyamayacağı, yalnız bir başkasının çözebileceği harflerle, ürkütücü bir günahın sırrı, suçun kan kırmızısı bir işareti yazılmış olabilir miydi? Hiçbir kaçış mümkün değil miydi? Bizler görünmez bir güç tarafından hareket ettirilen satranç taşlarından, çömlekçinin keyfine göre şeref veya utanç dolu bir hayat için biçimlendirdiği kaplardan başka bir şey değil miydik? Mantığı buna karşı geliyordu, ama üzerinde bir belanın dolaştığını ve kendisinden ansızın katlanılamaz bir yükün altına girmesinin istenmiş olduğunu hissediyordu. Aktörler öyle şanslıdırlar ki! Trajedi mi, yoksa komedi mi oynayacaklar; acı mı çekecekler, yoksa neşeli mi olacaklar; gülecekler mi, yoksa ağlayacaklar mı, kendileri seçebilirler. Ne var ki, gerçek hayatta durum farklıdır. Erkek ve kadınların çoğu yeterli olmadıkları rolleri oynamaya zorlanırlar. Guildenstern'lerimiz bizim için Hamlet oynarlar ve Hamlet'lerimiz Prens Hal gibi şakalaşmak zorundadırlar. Dünya bir sahnedir, ama rol dağıtımı iyi yapılmamıştır.

Ansızın Bay Podgers odaya girdi. Lord Arthur'u görünce irkildi ve kaba hatlı, tombul yüzü yeşilimsi-sarı bir renk aldı. İki adamın gözleri birleşti ve bir an sessizlik oldu.

“Düşes burada eldivenin tekini bırakmış Lord Arthur ve benden onu getirmemi istedi,” dedi Bay Podgers sonunda. “Ah, onu kanepenin üzerinde görüyorum! İyi akşamlar.”

“Bay Podgers, size soracağım bir soruya kaçamaksız bir yanıt vermenizi istiyorum.”

“Başka zaman, Lord Arthur, çünkü Düşes endişe içinde. Korkarım gitmem gerek.”

“Gitmeyeceksiniz. Düşes’in acelesi yok.”

“Hanımefendileri bekletmek olmaz, Lord Arthur,” dedi Bay Podgers, o iğrenç tebessümüyle. “Cinsilatif çabuk sabırsızlanır.”

Lord Arthur’un pürüzsüz dudakları öfkeli bir küçümsemeyle büküldü. Zavallı Düşes o anda hiç umurunda değildi. Odayı geçip Bay Podgers’in ayakta durduğu yere yürüdü ve elini uzattı.

“Orada ne gördüğünüzü bana söyleyin,” dedi. “Doğruyu söyleyin. Bilmem gerek. Ben çocuk değilim.”

Bay Podgers gözlerini altın çerçeveli gözlüğünün ardında kırpıştırdı, ağırlığını sıkıntı içinde bir ayağından diğerine geçirdi, bu arada parmakları gösterişli bir saat zinciriyle sinirli sinirli oynuyordu.

“Lord Arthur, niçin elinizde size söylediğimden başka bir şey gördüğümü düşünüyorsunuz?”

“Gördüğünüzü biliyorum ve onun ne olduğunu bana söylemeniz için ısrar ediyorum. Size para vereceğim. Size yüz poundluk bir çek vereceğim.”

Yeşil gözler bir an için yanıp söndü.

“Gine olarak mı?” dedi Bay Podgers, sonunda, alçak bir sesle.

“Şüphesiz. Size yarın bir çek göndereceğim. Kulübünüz hangisi?”

“Kulübüm yok. Yani, şu an için. Adresim... ama izniniz olursa, size bir kartımı vereyim.” Bay Podgers, yeleğinin cebinden kenarları yaldızlı bir kart çıkararak hafifçe eğildi ve onu Lord Arthur’a uzattı. O da kartın

üzerinde, *“Bay Septimus R. Podgers, Profesyonel Şiromantist, 1030 West Moon Sokağı”* yazısını okudu.

“Çalışma saatlerim ondan dörde kadardır,” diye mırıldandı Bay Podgers, mekanik bir sesle, “ve aileler için indirim yaparım.”

“Çabuk olun!” diye haykırdı Lord Arthur, çok solgun bir yüzle, elini uzatarak.

Bay Podgers endişeyle çevresine bakındı ve kalın kapı perdesini çekti.

“Biraz zaman alacak, Lord Arthur, oturmanız daha iyi olur.”

“Çabuk olun, bayım!” diye haykırdı Lord Arthur, ayağını cilalı zemine öfkeyle vurarak.

Bay Podgers gülümsedi, ön cebinden küçük bir büyüteç çıkardı ve onu mendiliyle itinayla sildi.

“Tamamen hazırım,” dedi.

II

On dakika sonra, Lord Arthur korkudan rengi atmış bir yüz ve acıdan deliye dönmüş gözlerle, geniş çizgili tentenin çevresinde ayakta duran kürk paltolu uşak kalabalığını ezip geçerek, Bentinck House’dan koşar adım ayrıldı; hiçbir şey görmeyen veya duymayan bir haldeydi. Gece çok soğuktu ve meydanı çevreleyen gaz lambalarının ışığı sert rüzgârda titreşiyordu, ama onun elleri ateş gibiydi, alnı ise yanıyordu. Hiç durmadan yürüdü; adımları sarhoş bir adamınkinden pek farklı değildi. O geçerken bir polis merakla ona baktı ve sadaka istemek için bir kemerin altına uzanmış bir dilenci, kendisininkinden daha büyük bir ıstırap görünce, korkuya kapıldı. Bir keresinde bir lambanın altında durdu ve ellerine baktı. Üzerlerinde daha şimdiden kan izini gördüğünü sandı ve titreyen dudaklarından hafif bir çığlık yükseldi.

Cinayet! Şiromantistin orada görmüş olduğu şey işte buydu. Cinayet! Sanki zifiri karanlık gece bunu biliyordu ve sanki ıssız rüzgâr kulağına bunu bağırıyordu. Sokakların karanlık köşeleri bununla doluydu. Evlerin çatılarından ona sırıtan şey buydu.

İlk önce Park’a geldi, karanlık ağaçlar sanki onu büyülemişti. Şakağını ıslak demirde serinletip ağaçların titrek sessizliğini dinleyerek yorgun argın parmaklıklara yaslandı. Sanki üst üste söylemek, kelimenin korkunçluğunu azaltacakmış gibi “Cinayet! Cinayet!” diye durmadan tekrarlıyordu; Kendi sesini duymak onu ürpertti, sanki yankılanan bu sözcüklerin onu duymasını ve uyuyan şehri rüyalarından uyandırmasını bekler gibiydi. Oradan rastgele geçen birini durdurmak ve her şeyi anlatmak için çılgınca bir arzu duyuyordu.

Oxford Caddesi’ni geçip dar ve utanç dolu yan sokaklarda dolaştı. Boyalı yüzlü iki kadın yanlarından geçerken ona laf attı. Karanlık bir avludan küfürler ve kavga sesleri geldi; onu tiz çığlıklar izledi ve yoksulluk ile yaşlılığın nemli bir kapı eşiğine sığınmış kambur şekillerini gördü. Tuhaf bir acıma duygusuna kapıldı. Bu günah ve sefalet çocuklarının kaderleri, tıpkı kendisininki gibi, önceden mi tayin edilmişti? Onlar da, kendisi gibi, canavarca bir oyunun sadece kuklaları mıydı?

Ne var ki, onu hayrete düşüren şey, acı çekmenin esrarı değil, komedisiydi; mutlak işe yaramazlığı ve grotesk anlamsızlığı. Her şey nasıl da tutarsız görünüyordu! Nasıl da her şeyde bir ahenksizlik vardı! Yaşanan günün sığ iyimserliğiyle var olmanın gerçekleri arasındaki aykırılık onu şaşırtmıştı. Hâlâ çok gençti.

Bir süre sonra kendisini Marylebone Kilisesi önünde buldu. Issız yol, parlak gümüşten uzun bir kurdele gibiydi ve etrafta dalgalanan gölgelerin karanlık süslemeleriyle beneklenmişti. Titreşen gaz lambalarının çizgisi ileride kıvrılıyor ve duvarlarla çevrili küçük bir evin önünde bir at arabası tek başına duruyordu, sürücüsü, içinde uykuya dalmıştı. Aceleyle Portland Place yönüne doğru yürüdü. Sanki birilerinin onu izlediğinden şüpheleniyormuş gibi arada sırada çevresine bakıyordu. Rich Sokağı’nın köşesinde iki adam durmuş, bir tahta perdenin üzerindeki küçük bir ilanı okuyorlardı. Tuhaf bir merak duygusuna kapıldı ve yanlarına geldi. Yaklaşırken, siyah harflerle basılmış “cinayet” kelimesi gözüne çarptı; irkildi ve yanakları al al oldu. Bu afiş, orta boylu, otuz kırk yaşlarında, William Coke modeli melon şapka, siyah palto ve damalı pantolon giymiş, sağ yanağında yara olan bir adamın tutuklanmasına yarayacak herhangi bir bilgiye ödül vaat eden bir ilandı. Onu tekrar tekrar okudu ve zavallı adamın yakalanıp yakalanmayacağını ve ne kadar korkmuş olduğunu düşündü.

Belki bir gün kendi adı da Londra'nın duvarlarında afişlerle ilan edilecekti. Belki bir gün onun başına da bir ödül konacaktı.

Bu düşünce onu korkudan fenalaştırdı. Topuklarının üzerinde döndü ve hızla gecenin içine karıştı.

Nereye gittiğini pek bilmiyordu. Sefil evlerin labirentinde dolanıp durduğunu hayal meyal hatırlıyordu. Sonunda kendisini Piccadilly Circus'da bulduğunda gün ağarmıştı. Belgrave Square'deki evine doğru yürürken, Covent Garden'a giden büyük at arabalarıyla karşılaştı. Hoş güneş yanığı yüzleri ve darmadağın kıvırcık saçlarıyla beyaz önlüklü sürücüler, kamçılarını şaklatarak ve arada sırada birbirlerine seslenerek arabalarını azimle sürüp geçtiler; gürültücü takımın önünde giden büyük bir gri atın sırtına tombul bir oğlan oturmuş, eski şapkasına bir tutam çuha çiçeği iliştirilmişti; ufak elleriyle atın yelesine sımsıkı yapışmış gülüyordu; üst üste dizilmiş sebzeler, sabah göğüne karşı yeşim taşı yığınlarını andırıyordu; harikulade bir gülün pembe yaprakları karşısında yeşil renkli yeşim yığınları gibiydiler. Lord Arthur tuhaf bir şekilde duygulandı, nedenini bilmiyordu. Şafağın narin güzelliğinde ona ifade edilmeyecek kadar hüzünlü gelen bir şey vardı ve güzellik ile başlayan, ama fırtına ile sona eren bütün o günleri düşündü. Espirili konuşmaları ve aldırmaz tavırlarıyla bu köylüler de ne kadar tuhaf bir Londra görüyorlardı kimbilir. Gecenin günahından ve günün sisinden arınmış solgun bir hayalet şehir, terk edilmiş bir mezar şehir! Burası hakkında onların ne düşündüklerini, bu şehrin ihtişamı ve utancı, şiddetli ve ateşli zevkleri, korkunç açlığı, sabahtan akşama kadar sürüp giden bütün bu koşturmaca ve boğuşmacası hakkında bir şey bilip bilmediklerini düşündü. Herhalde burası onlar için sadece ürünlerini satmaya getirdikleri ve en fazla birkaç saat oyalandıkları, sokaklar henüz sessiz, evler hâlâ uykudayken ayrıldıkları bir pazar yeriydi. Onları geçerken seyretmek hoşuna gitti. Ağır, nalçalı ayakkabıları ve hantal yürüyüşleriyle ne kadar kaba saba olsalar da, yanlarında kırın sadeliğinden bir parça getirmişlerdi. Onların doğa ile birlikte yaşadıklarını ve ondan huzuru öğrendiklerini düşündü. Cahili oldukları her şeyden dolayı onlara imrendi. Belgrave Square'e ulaştığında gökyüzü soluk mavi bir renge bürünmüş ve kuşlar bahçelerde şakımaya başlamıştı.

III

Lord Arthur uyandığında saat on ikiydi; öğle güneşi, odasının fildişi renkli ipek perdelerinden içeriye sızıyordu. Kalktı ve pencereden dışarıya baktı. Büyük şehrin üzeri hafif bir ısı tabakasıyla kaplıydı ve evlerin çatıları mat gümüş gibiydi. Aşağıdaki meydanın titreşen yeşilliğinde bazı çocuklar beyaz kelebekler gibi oradan oraya gidiyor; kaldırım, Park'a giden insanlarla dolup taşıyordu. Hayat, ona hiç bu kadar tatlı gelmemişti, daha önce kötülük hiç bu kadar uzak görünmemişti ona.

Derken uşağı ona bir tepsi içinde bir fincan sıcak çikolata getirdi. Onu içtikten sonra, şeftali rengi pelüşten kalın bir kapı perdesini kenara çekti ve banyoya geçti. Işık yukarıdan, saydam damarlı akiğin ince tabakalarından yumuşakça sızıyor ve mermer küvetin içindeki su, aytaşı gibi parlıyordu. Serin dalgacıklar boğazına ve saçlarına dokununcaya kadar suyun içine daldı; sonra kafasını suyun içine soktu; sanki utanç verici bir hatıranın izini silmeye çalışıyordu. Küvetten çıktığında kendisini epey huzurlu hissetti. O anın enfes fiziksel şartları kendisine hâkim olmuştu, çok hassas kimseler için bu durum sık sık meydana gelir; çünkü duygular 'tıpkı ateş gibi' yok ettikleri kadar arındırabilirler de.

Kahvaltıdan sonra kendisini bir divanın üzerine attı ve bir sigara yaktı. Şöminenin üzerinde, antika ve narin brokardan bir çerçeve içinde Sybil Merton'un büyük bir fotoğrafı duruyordu; Leydi Noel'in balosunda onu ilk defa böyle görmüştü. Küçük, narin biçimli başı hafifçe yana eğilmişti; sanki ince, dal gibi o boyun, bu güzelliği güçlükle taşıyor gibiydi; dudakları hafifçe aralıktı, iyi müzik için yaratılmışa benziyordu ve bekâretin bütün narin saflığı o hülyalı gözlerden merakla bakıyordu. Krepdöşinden yumuşak, sıkıca sarmalayan giysisi ve büyük yaprak biçimli yelpazesiyle, Tanagra yakınlarındaki zeytinliklerde bulunmuş o küçük narin oğlan heykelciklerine benziyordu ve duruşuyla tavrında eski Yunan zarafetinden bir parça vardı. Bununla birlikte *petite* değildi. Endamı çok mükemmeldi; birçok kadının ya çok uzun ya da çok kısa boylu olduğu günümüzde nadir rastlanan bir şeydir bu.

Lord Arhur, fotoğrafa bakarken aşktan kaynaklanan derin bir merhamet duygusuna kapıldı. Cinayet felaketi başının üzerinde gezinirken onunla evlenmenin Yahuda'nınkine benzer bir ihanet, Borgia'nın hayal edebileceği herhangi bir günahtan daha büyük bir günah olacağını hissetti. Eline yazılmış olan o korkunç kehaneti yerine getirmesi her an kendisinden

istenebilecekken, onları nasıl bir mutluluk bekleyebilirdi ki? Kader hâlâ terazisinde bu dehşet verici olayı taşırken, ne türlü bir hayat sürebilirlerdi ki? Bu evlilik ertelenmeliydi, ne pahasına olursa olsun. Bu konuda kesin kararlıydı. Kızı delice sevse de, birlikte oturduklarında, sadece kızın parmaklarının dokunuşu bütün bedenini çılgınca bir sevinçle tir tir titretse de, görevinin ne olduğunu açıkça görüyor, bu cinayeti işlemeden önce evlenmeye hakkı olmadığını çok iyi biliyordu. Ancak bu görev tamamlanınca Sybil Merton ile mihrabın önünde durabilir ve kötülük yapma korkusu olmaksızın hayatını kızın ellerine bırakabilirdi. Ancak bu görev tamamlanınca, kızın onun yüzünden utanmasına gerek kalmayacağını, asla başını utanç içinde yere eğmeyeceğini bilerek, onu kollarının arasına alabilirdi. Ama ilk önce bu işin tamamlanması gerekti ve ne kadar erken olursa her ikisi için de o kadar iyi olacaktı.

Kendi durumundaki birçok kişi, görevin sarp dorukları yerine gönül eğlendirmenin çiçekli yollarını tercih ederdi; ama Lord Arthur zevke, ilkelerinden daha fazla değer vermeyecek kadar vicdan sahibi biriydi. Aşkında sadece tutku yoktu, Sybil onun için iyi ve soylu olan her şeyin timsaliydi. Bir an için, kendisinden yapması beklenen şeye karşı içinde doğal bir nefret hissetti, ama bu kısa sürede geçti. Kalbi ona bunun bir günah değil, bir fedakârlık olduğunu söyledi, aklı ise ona tek tutulacak yolun bu olduğunu hatırlattı. Bencilce yaşamak ile başkaları için yaşamak arasında bir seçim yapmak zorundaydı; sırtına yüklenen görevin ürkütücü olduğuna şüphe yoktu, ama aşkta galebe çalmak uğruna bencillik yapmaması gerektiğini de biliyordu. Er veya geç hepimizden aynı konuda bir karara varmamız istenir; her birimize aynı soru sorulur. Bu iş, Lord Arthur'un başına gençliğinde –yani, karakteri orta yaşın hesapçı sinikliğiyle bozulmadan veya kalbi günümüzde moda olan sığ bencillikle kararmadan önce– gelmişti ve o görevini yapmakta hiç tereddüt etmedi. Ayrıca hayaller peşinde koşan biri veya aylak bir eğlence düşkünü olmadığı için de şanslıydı. Öyle biri olsaydı, tereddüt edecekti; tıpkı Hamlet gibi ve kararsızlık, amacına zarar verecekti. Oysa o, temelde pratik biriydi. Hayat, onun için düşünceden çok eylem demekti. O, en nadir bulunan şeye, yani sağduyuya sahipti.

Bir önceki gecenin çılgın, karmaşık duyguları artık tamamen yatışmıştı; sokaktan sokağa deli gibi dolaşmalarını ve çekmiş olduğu şiddetli acıyı düşündüğünde, neredeyse utanç duydu. Artık çektiği acıların samimiyeti

bunları ona gerçek değilmiş gibi göstermeye başlamıştı. Nasıl olup da kaçınılmaz olan bir şey için bağırıp çağıracak kadar aptallık ettiğine şaştı. Onu rahatsız eden tek soru, kimi öldüreceğiydi; çünkü cinayetin, Pagan dinlerde olduğu gibi, bir rahip kadar bir kurbanı da gerektirdiğini biliyordu. Bir dâhi olmadığı için düşmanları yoktu ve aslında herhangi bir kişisel kırgınlığın veya memnuniyetsizliğin acısını çıkarmanın zamanı olmadığını da hissediyordu, üstlendiği görev büyük ve ağır bir ciddiyeti haiz bir görevdi. Sonuçta bir tabaka kâğıdın üzerine bütün arkadaşlarının ve akrabalarının listesini yaptı ve dikkatle inceledikten sonra, Leydi Clementina Beauchamp lehine karar verdi; Curzon Sokağı'nda yaşayan hoş bir yaşlı hanımdı, annesi tarafından kardeş torunu oluyordu. Her zaman Leydi Clem'e –herkes kadına böyle derdi– büyük muhabbet beslemişti ve Lord Arthur çok zengin biri olduğundan –rüştünü ispatladığında Lord Rugby'nin bütün serveti ona geçmişti– kadının ölümüyle herhangi bir maddi kazanç sağlama olasılığı yoktu. Aslında, bu konuda düşündükçe, Leydi Clem ona en uygun kişi gibi görünüyordu ve herhangi bir gecikmenin Sybil'e haksızlık olacağını düşünerek hemen hazırlıklara başlamaya karar verdi.

Yapılması gereken ilk şey, şüphesiz, şiromantistin parasını ödemekti; bu yüzden pencerenin yanındaki küçük bir Sheraton yazı masasına oturdu, Bay Septimus Podgers'e ödenmek üzere yüz beş poundluk bir çek yazdı ve onu bir zarfa koyarak uşağına zarfı West Moon Sokağı'na götürmesini söyledi. Daha sonra tek atlı arabasını hazırlamaları için ahırlara mesaj gönderdi ve dışarıya çıkmak üzere giyindi. Odadan ayrılırken geri dönüp Sybil Merton'un fotoğrafına baktı ve kızın uğruna yaptığı bu şeyi, her ne olursa olsun, ona asla söylemeyeceğine ve bu fedakârlığın sırrını daima kalbinde saklayacağına yemin etti.

Buckingham'a giderken bir çiçekçide durdu ve Sybil'e güzel, beyaz yapraklı ve ortaları sülün gözlü nefis bir sepet nergis gönderdi; kulübe ulaşınca hemen kütüphaneye gitti, zili çaldı ve garsondan kendisine limonlu bir soda ile toksikoloji üzerine bir kitap getirmesini istedi. Bu belalı işte başvurulacak en iyi yolun zehir olduğuna kesin karar vermişti. Kişisel şiddete benzeyen herhangi bir şey onun için son derecede nahoştu ve ayrıca Leydi Clementina'yı toplumun dikkatini çekebilecek bir şekilde öldürmeyi asla istemiyordu; çünkü Leydi Windermere'in malikanesinde kahramanlaştırıldığını veya adının banal sosyete gazetelerinde yer aldığını

görme fikrinden nefret ediyordu. Ayrıca Sybil’in babası ile annesini de düşünmek zorundaydı, bunlar, oldukça eski kafalı insanlardı; skandal gibi bir şey olursa, evliliğe itiraz edebilirlerdi, ama onlara olup biteni bütün gerçekliğiyle anlatacak olsa, kendisini harekete geçiren nedenleri ilk önce onların haklı bulacaklarına emindi. O halde zehir lehine karar vermek için bütün nedenlere sahipti. Zehir güvenilir, sonuçları kesin ve sessizdi; ayrıca üzücü sahnelere –İngilizlerin çoğu gibi Lord Arthur da bunlardan hiç hoşlanmazdı– gerek bırakmıyordu.

Bununla birlikte, Lord Arthur zehir konusunda tamamen cahildi ve garsonun kütüphanede *Ruff’s Guide* ile *Bailey’s Magazine*’den başka bir şey bulamayacağı anlaşılınca kitap raflarını bizzat kendisi inceledi ve sonunda *Pharmacopoeia*’nın zarif ciltli bir baskısını ve Erskine’nin *Toxicology* adlı eserini buldu; bu kitabın editörlüğünü Kraliyet Fizik Koleji’nin Müdürü Sir Mathew Reid yapmıştı; Buckingham’ın en yaşlı üyelerinden birisiydi; bir başkasının yerine yanlışlıkla seçilmişti; bu, Komite’yi o kadar kızdıran bir *contretemps* idi ki, asıl adam ortaya çıkınca ona oybirliğiyle ret oyu vermişlerdi. Lord Arthur her iki kitapta da kullanılan teknik terimlerden pek bir şey anlamadı. Oxford’dayken klasik dillere karşı daha çok ilgi göstermemiş olmasından dolayı pişmanlık duymaya başlamıştı ki, Erskine’nin ikinci cildinde akonitinin özellikleri hakkında çok ilginç ve eksiksiz bir açıklama buldu; metin anlaşılabilir bir İngilizce ile yazılmıştı. Bu, ona tam aramakta olduğu zehir gibi göründü. Hızlıydı, hatta etkisi neredeyse aniydi; hiçbir acı vermiyordu, bir jelatin kapsül içinde alındığında –Sir Mathew’in önerisi böyleydi– tadı hiç de nahoş değildi. Lord Arthur, öldürücü olması için gereken miktarı gömleğinin manşetine not ettikten sonra kitapları yerine koydu, yürüyerek St. James Sokağı’na, ünlü eczacılar Pestle ile Humbey’e gitti. Her zaman aristokrasiye bizzat hizmet eden Bay Pestle, siparişe epeyce şaşırdı ve çok saygılı bir şekilde tıbbi bir sertifikanın gerekli olduğuna dair bir şeyler mırıldandı. Bununla birlikte, Lord Arthur bu şeyin ortadan kaldırmak zorunda olduğu büyük bir Norveç çoban köpeği için olduğunu eczacıya açıklar açıklamaz –çünkü köpek kuduz başlangıcı belirtisi gösteriyordu ve daha şimdiden arabacıyı iki kez baldırından ısırmıştı– adam her bakımdan tatmin olduğunu ifade etti, Lord Arthur’u toksikoloji konusundaki fevkalade bilgisinden dolayı kutlayıp hemen reçeteyi hazırladı.

Lord Arthur, kapsülü Bond Sokağı'ndaki bir mağaza vitrininde gördüğü küçük, güzel gümüş bir bonbon kutusunun içine koydu, Pestle ile Humbey'in çirkin hap kutusunu fırlatıp attı ve hemen arabayla Leydi Clementina'nın evine gitti.

"Monsieur le mauvais sujet!"[4] diye haykırdı yaşlı hanım, Lord Arthur odaya girerken, "bunca zamandır niçin beni görmeye gelmedin?"

"Sevgili Leydi Clem, kendime ayıracak tek bir dakikam bile yok," dedi Lord Arthur, gülümseyerek.

"Sanırım bütün gününü Bayan Sybil Merton ile şifonlar satın alarak ve saçma sapan şeyler konuşarak geçirdiğini söylemek istiyorsun, öyle değil mi? İnsanların evlilik konusunda niçin bu kadar yaygara kopardıklarını anlamıyorum. Benim zamanımda topluluk önünde sevişip koklaşmayı aklımıza bile getirmezdik, aslında yalnızken de getirmezdik ya."

"Sizi temin ederim Sybil'i yirmi dört saattir görmedim, Leydi Clem. Anladığım kadarıyla o tamamen şapkalarına ait."

"Şüphesiz; benim gibi yaşlı ve çirkin bir kadını görmeye gelmenin tek nedeni bu. Siz erkeklerin uyarılara kulak asmamasına şaşıyorum. *On a fait des folies pour moi,*[5] şimdi ise zavallı, romatizmalı bir yaratığım, ön dişlerim takma ve huysuzun biriyim. Eğer sevgili Leydi Jansen olmasaydı, –o bana bulabildiği en berbat Fransız romanlarını gönderiyor– günü sağ çıkaramazdım. Doktorların hiç yararı yok, sadece ücretlerini almayı biliyorlar. Midemin ekşimesini bile tedavi edemediler."

"Leydi Clem, size bunun için bir ilaç getirdim," dedi Lord Arthur, ciddi bir tavırla. "Bu harika bir şey, bir Amerikalı tarafından icat edilmiş."

"Amerikan icatlarından hoşlandığımı sanmıyorum, Arthur. Hoşlanmadığımdan kesinlikle eminim. Son günlerde bazı Amerikan romanları okudum, tamamen saçmaydılar."

"Ah, ama bu ilaçta hiçbir saçmalık yok, Leydi Clem! Sizi temin ederim ki, tam şifa sağlayacak. Onu deneyeceğinize söz vermelisiniz." Lord Arthur küçük kutuyu cebinden çıkarıp kadına uzattı.

“Hoş bir kutu, Arthur. Bu gerçekten bir armağan mı? Çok tatlısın. Ve harika bir ilaç, öyle mi? Bir bonbona benziyor. Onu hemen yutacağım.”

“Aman Tanrım! Leydi Clem!” diye haykırdı Lord Arthur, kadının elini yakalayarak, “böyle bir şey yapmamalısınız. Bu homoepatik bir ilaç, eğer onu mide ekşimeniz olmadan yutarsanız, size çok zarar verebilir. Bir kriz gelene kadar bekleyin, ilacı o zaman yutun. Sonuç sizi şaşırtacak.”

“Onu şimdi yutmak isterdim,” dedi Leydi Clementina, içinde sıvı akonitin kabarcığı yüzen küçük saydam kapsülü ışığa tutarak. “Tadının çok hoş olduğundan eminim. İşin doğrusu şu ki, doktorlardan nefret ettiğim halde, ilaçlara tutkunum. Bununla birlikte, onu bir sonraki krizime kadar saklayacağım.”

“Ne zaman olur?” diye sordu Lord Arthur, heyecanla. “Yakın zamanda olur mu?”

“Umarım bir haftadan önce olmaz. Dün sabah onun yüzünden çok sıkıntı çektim. Ama tam olarak söylemek zor.”

“O halde ay sona ermeden kesinlikle bir daha olur, değil mi, Leydi Clem?”

“Korkarım öyle. Ama bugün ne kadar sempatiksin Arthur! Gerçekten de, Sybil’in sana çok yararı dokunmuş. Şimdi gitmen gerek, çünkü bazı çok can sıkıcı insanlarla akşam yemeği yiyeceğim, dedikodu etmeyen kişilerle ve eğer şimdi uykumu almazsam, yemek sırasında asla uyanık kalamayacağımı biliyorum. Hoşça kal Arthur, Sybil’e sevgilerimi götür, Amerikan ilacı için de çok teşekkür ederim.”

“Onu yutmayı unutmazsınız, Leydi Clem, unutmazsınız değil mi?” dedi Lord Arthur, oturduğu yerden kalkarak.

“Şüphesiz unutmam, seni budala çocuk. Beni düşünmüş olman büyük bir nezaket ve eğer daha fazlasını istersem, sana yazarım.”

Sir Arthur evden yüksek bir moral ile ayrıldı ve kendini çok rahatlamış hissetti.

O gece Sybil Merton ile görüştü. Ona kendisini ansızın çok zor bir durumda bulmuş olduğunu, ne onurun, ne de görevin bundan kaçmasına

izin vermediğini söyledi. Ona evliliğin şu an için ertelenmesi gerektiğini, çünkü kendisini bu korkunç karmaşadan kurtarıncaya kadar, istediğini yapmakta serbest olmadığını söyledi. Kıza kendisine güvenmesi ve gelecekle ilgili hiçbir şüphe duymaması için yalvardı. Her şey düzelecekti, ama sabretmek gerekti.

Bu sahne Park Lane'de, Bay Merton'un evinin limonluğunda geçti; Lord Arthur âdeti üzerine orada akşam yemeğine kalmıştı. Lord Arthur, Sybil'i hiç bu kadar mutlu görmemişti ve bir an için şeytana uyup bir korkak gibi davranmayı, Leydi Clementina'ya zehirli hap hakkında yazmayı ve sanki dünyada Bay Podgers adında biri yokmuşçasına kararlaştırılmış tarihte evlenmeyi düşündü. Bununla birlikte, çok geçmeden vicdanı işe el koydu ve Sybil ağlayarak kollarına atıldığında bile geri adım atmadı. Duygularını harekete geçiren güzellik, aynı zamanda vicdanını da etkilemişti. Birkaç aylık zevk uğruna böylesi güzel bir insanı mahvetmenin yanlış bir şey olacağını hissediyordu. Sybil'in yanında, onu teselli ederek ve onun tarafından teselli edilerek, neredeyse gece yarısına kadar kaldı; Bay Merton'a evliliğin ertelenmesi gerektiği konusunda erkekçe ve kararlı bir mektup yazdıktan sonra, ertesi sabah erkenden Venedik'e gitmek için ayrıldı.

IV

Lord Arthur, Venedik'te erkek kardeşi Lord Surbiton ile karşılaştı; tesadüfen yatıyla Korfu'dan gelmişti. İki genç adam birlikte enfes bir on beş gün geçirdiler. Sabahları Lido'da at sürdüler veya uzun siyah gondollarıyla yeşil kanalda aşağı yukarı gezindiler; öğleden sonraları genellikle yatta ziyaretçi kabul ettiler; akşamları da Florian'da yemek yediler ve Piazza'da sayısız sigara tüttürdüler. Lord Arthur yine de mutlu değildi. Her gün, Leydi Clementina'nın ölümüyle ilgili bir haber bulmak umuduyla *Times'ın* ölenler sütununu inceliyor, ama boyuna hayal kırıklığına uğruyordu. Kadının başına bir kaza gelmiş olmasından endişelenmeye başlamıştı; ayrıca etkisini gözleriyle görmeye çok hevesli olduğu o anda kadının akonitin almasını engellediği için sık sık pişmanlık duyuyordu. Sybil'in mektupları da, aşk, güven ve şefkat dolu olmalarına rağmen, çoğu kez çok kederli mektuplardı ve adam bazen ondan sonsuza kadar ayrılmış olduğunu düşünüyordu.

Lord Surbiton on beş gün sonra Venedik’ten sıkıldı ve kıyıyı izleyerek Ravenna’ya gitmeye karar verdi; çünkü Pinetum’da şahane çulluk avı yapıldığını duymuştu. Lord Arthur ilk başta gitmeyi kesinlikle reddetti, ama çok sevdiği Surbiton, Danielli’de tek başına kalırsa sıkıntıdan öleceğini söyleyerek sonunda onu razı etti ve ayın 15’inde sabah vakti yola çıktılar; kuzeydoğudan güçlü bir rüzgâr esiyordu ve deniz oldukça dalgalıydı. Mükemmel bir spordu ve serbest, açık hava yaşamı Lord Arthur’un yanaklarına yeniden renk getirdi, ama ayın 22’si civarında Leydi Clementina hakkında endişelenmeye başladı ve Surbiton’un bütün itirazlarına rağmen trenle Venedik’e geri döndü.

Gondolundan otelin basamaklarına tam adım attığı sırada, otel müdürü bir telgraf tomarıyla onu karşılamaya geldi. Lord Arthur onları adamın elinden çekip aldı ve yırtarak açtı. Her şey tam anlamıyla başarılı olmuştu. Leydi Clementina ayın 17’sinde ansızın ölmüştü.

İlk düşüncesi Sybil oldu ve ona, Londra’ya hemen döneceğini bildiren bir telgraf çekti. Daha sonra uşağına gece treni için eşyasını toplamasını söyledi; gondolcularına hak ettikleri ücretin beş katını verdi ve oturma odasına uçar adımlarla, kalbi neşe içinde koştu. Orada kendisini bekleyen üç mektup buldu. Birisi Sybil’dendi, baştan aşağıya acısını paylaşan, baş sağlığı dileyen bir mektuptu. Diğerleri annesinden ve Leydi Clementina’nın avukatından geliyordu. Görünüşe bakılırsa, yaşlı kadın tam da o gece Düşes’le akşam yemeği yemiş ve herkese zekâsı ve esprileriyle neşeli anlar geçirtmişti, ama mide ekşimesinden şikâyet ederek evine biraz erken dönmek zorunda kalmış, sabahleyin yatağında ölü bulunmuştu; görünüşe bakılırsa, hiç acı çekmemişti. Hemen Sir Mathew Reid çağrılmıştı, ama şüphesiz yapılacak bir şey yoktu ve ayın 22’sinde Beauchamp Chalcote’de toprağa verilecekti. Ölmeden birkaç gün önce vasiyetini yapmış ve Lord Arthur’a Curzon Sokağı’ndaki küçük evini, bütün mobilyasını, kişisel eşyasını ve tablolarını bırakmıştı; sadece minyatür koleksiyonu kız kardeşi Leydi Margaret Rufford’a ve ametist gerdanlığı Sybil Merton’a verilecekti. Mülkün fazla bir değeri yoktu, fakat avukat Bay Mansfield, mümkünse, Lord Arthur’un hemen dönmesini çok istiyordu, çünkü ödenmesi gereken birçok fatura vardı; Leydi Clementina da hesaplarını asla düzgün tutan biri değildi.

Leydi Clementina’nın kendisini böyle nazik bir şekilde hatırlayışı Lord Arthur’u çok duygulandırdı ve Bay Podgers’in bu işte büyük payı olduğunu düşündü. Ne var ki, Sybil’e olan aşkı bütün duygulardan güçlüydü ve görevini yapmış olmanın vicdan rahatlığı ona huzur ve teselli verdi. Charing Cross’a vardığında kendini çok mutlu hissediyordu.

Merton’lar onu çok nazik karşıladılar. Sybil, bir daha aralarına başka bir şey girmesine izin vermeyeceği konusunda ondan söz aldı ve evlilik tarihi 7 Haziran olarak kararlaştırıldı. Hayat, genç adama yeniden parlak ve güzel görünmeye başladı ve bütün eski neşesi yerine geldi.

Ne var ki, Curzon Sokağı’ndaki evi bir gün Leydi Clementina’nın avukatı ve Sybil ile gözden geçirirlerken –kız solmuş mektup tomarlarını yakıyor ve çekmecelerdeki çerçöpü temizliyordu– kız ansızın bir sevinç çığlığı attı.

“Ne buldun, Sybil?” dedi Lord Arthur, işinden başını kaldırıp gülümseyerek.

“Bu tatlı, küçük, gümüş bonbon kutusunu, Arthur. Ne kadar hoş ve ilginç, değil mi? Ne olur onu bana ver! Ametistlerin seksen yaşımı geçmeden önce bana yakışmayacağına eminim.”

Bu, içinde akonitin bulunduğu kutuydu.

Lord Arthur irkildi ve yanakları hafifçe kızardı. Yapmış olduğu şeyi neredeyse tamamen unutmuştu, onu hatırlatan ilk kişinin uğrunda bu kadar korkunç üzüntülere katlandığı Sybil olması kendisine tuhaf bir rastlantı gibi geldi.

“Şüphesiz onu alabilirsin, Sybil. O şeyi, zavallı Leydi Clem’e zaten ben vermiştim.”

“Ah, teşekkür ederim, Arthur; bonbon da benim olabilir mi? Leydi Clementina’nın şekerlemeden hoşlandığını bilmezdim. Onun böyle şeyler için fazla entelektüel olduğunu düşünürdüm.”

Lord Arthur’un yüzü bembeyaz oldu ve aklından korkunç bir düşünce geçti.

“Bonbon mu, Sybil? Ne demek istiyorsun?” dedi, yavaş ve boğuk bir sesle.

“İçinde bir tane var, hepsi o kadar. Çok bayat ve tozlu görünüyor, onu yemeğe hiç niyetim yok. Ne oldu Arthur? Yüzün ne kadar da beyazlaştı!”

Lord Arthur hızla odanın karşı tarafına atıldı ve kutuyu kaptı. İçinde zehir kabarcığıyla amber renkli kapsül duruyordu. Leydi Clementina demek ki eceliyle ölmüştü!

Bunu öğrenmenin şoku neredeyse başedemeyeceği kadar büyüktü. Kapsülü ateşe attı ve bir umutsuzluk feryadı koparak kanepenin üzerine çöktü.

V

Bay Merton, evliliğin ikinci kere ertelenmesine çok üzüldü ve tören için çoktan giysisini sipariş etmiş olan Leydi Julia, Sybil’in nişanı bozması için elinden gelen her şeyi yaptı. Sybil, annesini çok sevmekle birlikte, bütün hayatını Lord Arthur’un ellerine teslim etmişti ve Leydi Julia’nın hiçbir sözü onun inancını zayıflatamazdı. Lord Arthur’a gelince, bu korkunç hayal kırıklığını atlatabilmesi günler aldı ve bir süre için sinirleri tamamen bozuldu. Bununla birlikte, o mükemmel sağduyusu kısa zamanda dizginleri ele aldı ve sağlam pratik zekâsı ne yapması gerektiği konusunda kendisini uzun süre endişe ve arayış içinde bırakmadı. Zehir tamamen başarısızlığa uğradığına göre, dinamit veya başka türlü bir patlayıcının denenmesi gerektiği ne şüphe yoktu.

Lord Arthur, böylece yeniden arkadaşlarının ve akrabalarının listesini gözden geçirdi ve dikkatli bir incelemeden sonra Chichester Başpapazı olan eniştesini havaya uçurmaya karar verdi. Başpapaz çok kültürlü ve eğitimli biriydi, saatlere çok meraklıydı; bu zaman makinelerinin on beşinci yüzyıldan zamanımıza kadar gelen harikulade bir koleksiyonuna sahipti. Değerli Başpapazın bu hobisi, Lord Arthur’a planını uygulamak için mükemmel bir fırsat gibi göründü. Bir patlayıcı mekanizması bulmak ise, şüphesiz, tamamen başka bir şeydi. Londra Rehberi ona bu konuda bir bilgi sağlamadı ve bu sorunu çözmek için Scotland Yard’a gitmenin pek yarar sağlamayacağını hissetti; çünkü dinamit çetesinin faaliyetleri hakkında bir patlama oluncaya kadar onların da hiçbir şey bildiği yoktu; kaldı ki daha sonra da pek bir şey öğrenememişlerdi.

Ansızın aklına arkadaşı Rouvalof geldi; Rouvalof, çok devrimci eğilimlere sahip genç bir Rus'tu, onunla kışın Leydi Windermere'in davetinde tanışmıştı. Kont Rouvalof, görünüşte Deli Petro'nun hayatını yazıyordu ve İngiltere'ye, Çar'ın bir gemi marangozu olarak bu ülkede geçirdiği günlerle ilgili belgeleri incelemek için gelmişti, fakat onun bir Nihilist ajan olduğuna ilişkin yaygın bir kuşku vardı ve Rus Elçiliği'nin onun Londra'da olmasından hoşlanmadığı kesindi. Lord Arthur, bu kişinin tam amacına uygun birisi olduğunu hissetti ve bir sabah tavsiyelerini almak ve yardımını istemek için adamın Bloomsbury'deki evine gitti.

Lord Arthur ona geliş nedenini anlatınca, "Demek ciddi olarak siyasetle ilgileniyorsun?" dedi Kont Rouvalof, ama kabadayılığın her çeşidinden nefret eden Lord Arthur, toplumsal sorunlarla en küçük bir ilgisi olmadığını ve patlayıcı mekanizmasını sadece kendisinden başka kimseyi ilgilendirmeyen bir aile meselesi için istediğini ona açıklamayı bir borç bildi.

Kont Rouvalof bir süre ona şaşkınlık içinde baktı, sonra Lord Arthur'un tam anlamıyla ciddi olduğunu görünce, bir kâğıdın üzerine bir adres yazdı, adının baş harflerini koydu ve kâğıdı masanın üzerinden ona uzattı.

"Scotland Yard bu adresi öğrenmek için çok şey feda eder, sevgili dostum."

"Onu ele geçiremeyecekler!" diye haykırdı Lord Arthur, gülerek. Genç Rus'un elini hararetle sıktıktan sonra alt kata koştu, kâğıdı inceledi ve arabacıya Soho Square'e çekmesini söyledi.

Orada arabayı gönderdi ve Yunan Sokağı'ndan aşağıya doğru, Bayle's Court denen bir yere gelinceye kadar yürüdü. Bir kemerin altından geçti ve kendisini tuhaf bir *cul-de-sac*'da[6] buldu, görünüşe göre bir Fransız çamaşırhanesinin kullandığı bir yerdi, çünkü evden eve bir sürü çamaşır ipi gerilmişti ve sabah havasında beyaz çarşaflar dalgalanıyordu. Çıkmaz sokağın sonuna kadar yürüdü ve küçük yeşil bir evin kapısını çaldı. Biraz bekledikten sonra, –bu sırada bütün pencereler kendisini dikizleyen yüzlerle dolmuştu– kapı oldukça hoyrat görünüşlü bir yabancı tarafından açıldı; adam ona çok kötü bir İngilizce ile, ne istediğini sordu. Lord Arthur, ona Kont Rouvalof'un kendisine vermiş olduğu kâğıdı uzattı. Adam kâğıdı gördüğünde eğildi ve Lord Arthur'u zemin katta ön cepheye bakan çok eski

püskü bir oturma odasına davet etti; birkaç dakika sonra Herr Winckelkopf –adam İngiltere'de bu adı kullanıyordu– odaya daldı, boynunda şarap lekesine batmış bir peçete ve sol elinde bir çatal vardı.

"Kont Rouvalof bana size getirmem için bir tavsiye mektubu verdi," dedi Lord Arthur, eğilerek, "sizinle bir iş konusunda kısa bir görüşme yapmak arzusundayım. Adım Smith, Bay Robert Smith ve bana patlayıcı bir saat sağlamanızı istiyorum."

"Sizinle yeniden karşılaştığıma memnun oldum, Lord Arthur," dedi neşeli, küçük Alman, gülerek. "O kadar şaşırmanıza gerek yok, herkesi tanımak benim görevimdir ve Leydi Windermere'in davetinde bir akşam sizi gördüğümü hatırladım. Umarım hanımefendi iyidir. Kahvaltımı bitirinceye kadar masada bana eşlik etmenizin sizin için bir sakıncası var mı? Harika bir paté var ve arkadaşlarım Ren şarabımın Alman Elçiliği'nde içtiklerinden daha enfes olduğunu söyleme nezaketinde bulunuyorlar."

Lord Arthur, daha kimliğinin anlaşılmasının sürprizini tam olarak atlatamadan, kendini arka odada oturmuş, imparatorluk armasıyla süslü açık sarı renkli bir şarap bardağından hiç tatmadığı kadar leziz Marcobrünner yudumlarken ve ünlü suikastçıyla mümkün olabilecek en dostane tarzda gevezelik ederken buldu.

"Patlayıcı saatler," dedi Herr Winckelkopf, "ihracat için pek uygun şeyler değil, çünkü, Gümrük'ten geçmeyi başarsalar bile, tren tarifesi o kadar düzensiz ki, genellikle daha hedeflerine ulaşmadan patlıyorlar. Bununla birlikte, evde kullanmak için istiyorsanız, size çok iyi bir parça bulabilirim ve sonuçtan hoşnut kalacağınızı da garanti ederim. Hedefin kim olduğunu sorabilir miyim? Eğer polis veya Scotland Yard ile ilişkili herhangi biri içinse, korkarım sizin için bir şey yapamam. İngiliz dedektifler aslında bizim en iyi dostlarımız, onların aptallığı sayesinde her zaman ne istersek yapabileceğimize güvenim tam. Onlardan birini kaybetmek istemem."

"Sizi temin ederim," dedi Lord Arthur, "bu işin polisle hiçbir ilgisi yok. Aslında bu saatin hedefi Chichester Başpapazı olacak."

"Ne diyorsunuz! Din konusunda bu kadar sert duygularınız olduğunu bilmiyordum, Lord Arthur. Günümüzde delikanlıların pek azında buna rastlanıyor."

“Korkarım bana gereğinden fazla değer veriyorsunuz, Herr Winckelkopf,” dedi Lord Arthur, yüzü kızararak. “Doğrusu şu ki, ben aslında ilahiyattan hiç anlamam.”

“O halde tamamen özel bir durum.”

“Tamamen özel.”

Herr Winckelkopf omuzlarını silkti ve odadan çıktı; birkaç dakika sonra bir peni büyüklüğünde yuvarlak bir dinamit parçası ve küçük şirin bir Fransız saatiyle geri döndü; saatin üzerinde yaldızlı pirinçten yapılmış Despotluğun dokuz başlı yılanını ezen bir özgürlük heykeli vardı.

Onu gördüğünde Lord Arthur’un yüzü aydınlandı. “Bu tam aradığım şey!” diye haykırdı, “şimdi bana nasıl patladığını gösterin.”

“Ah! Bu bana ait bir sır,” diye yanıtladı Herr Winckelkopf, icadına haklı bir gururla bakarak, “onun ne zaman patlamasını istediğinizi bana söyleyin, ben de mekanizmayı o an için ayarlayayım.”

“Ee, bugün salı ve eğer onu hemen gönderebilirseniz...”

“Bu imkânsız; şu anda elimde Moskova’daki bazı arkadaşlarım için çok önemli bir iş var. Yine de, onu yarın gönderebilirim.”

“Ah, yeterli zaman kalacak!” dedi Lord Arthur, kibarca, “yarın akşam veya perşembe sabahı gönderilebilirse. Patlama zamanı olarak cuma günü tam öğle vakti diyelim. Başpapaz her zaman o saatte evde olur.”

“Cuma, öğle vakti,” diye tekrarladı Herr Winckelkopf ve şöminenin yanındaki çalışma masasının üzerinde duran büyük bir deftere bunu not etti.

“Ve şimdi,” dedi Lord Arthur, oturduğu yerden kalkarak, “lütfen söyleyin, size borcum ne kadar.”

“O kadar önemsiz bir şey ki, Lord Arthur, bir fiyat söylemek istemiyorum. Dinamit yedi şilin ve altı peni, saat üç pound on şilin ve araba ücreti beş şilin kadar tutacak. Kont Rouvalof’un bir arkadaşına hizmet ettiğim için çok mutluyum.”

“Ya zahmetinizin karşılığı, Herr Winckelkopf?”

“Ah, bir şey değil! Benim için bir zevk. Para için çalışmıyorum, sadece sanatım için yaşıyorum.”

Lord Arthur masanın üzerine dört pound iki şilin ve altı peni koydu, nezaketi için küçük Alman’a teşekkür etti ve gelecek cumartesi günü et yemekli bir akşam çayında bazı Anarşistlerle tanışması için yapılan daveti reddetmeyi başardıktan sonra evden ayrıldı ve Park’a gitti.

Sonraki iki günü çok büyük bir heyecan içinde geçirdi ve cuma saat on ikide haberleri beklemek için arabayla Buckingham’a gitti. Bütün öğleden sonra duyarsız kapıcı, ülkenin çeşitli yerlerinden gelen ve at yarışı sonuçlarını, boşanma davası kararlarını, hava durumunu ve buna benzer şeyleri bildiren telgraflar gönderip durdu; bu arada telgraf şeridi, Avam Kamarası’nda bütün gece süren bir oturumun sıkıcı ayrıntılarını ve Borsa’da yaşanan küçük bir paniği tıklayıp duruyordu. Saat dörtte akşam gazeteleri geldi ve Lord Arthur, *Pall Mall*, *St. James’s*, *Globe* ve *Echo* gazetelerini alıp kütüphaneye gitti; bu durum Albay Goodchild’i çok kızdırdı; adam o sabah Mansion House’da yapmış olduğu Güney Afrika’da misyonerlik konulu bir konuşmanın –her eyalette siyah piskoposlar bulundurulmasını tavsiye etmişti– metnini okumak istiyordu ve bir nedenden dolayı *Evening News*’e karşı güçlü bir önyargısı vardı. Ne var ki, gazetelerin hiçbirinde Chichester’e en ufak bir atıf bile yoktu ve Lord Arthur girişimin başarısızlığa uğramış olduğunu hissetti. Bu, ona ağır bir darbe oldu ve bir süre sinirleri tamamen boşaldı. Ertesi gün görmeye gittiği Herr Winckelkopf ondan özür üstüne özür diledi ve ona bedava başka bir saat veya maliyet fiyatına bir kutu nitro-gliserin bombası vermeyi teklif etti. Fakat Lord Arthur patlayıcılara bütün güvenini kaybetmişti ve Herr Winckelkopf da o günlerde hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığını, hatta dinamitin bile saf olarak bulunamadığını kabul etti. Küçük Alman, yine de, mekanizmada bir şeyin yolunda gitmemiş olduğunu teslim etmekle birlikte, saatin hâlâ patlayacağından umudunu kesmemişti ve Odesa’daki askeri komutana bir zamanlar göndermiş olduğu bir barometreyi örnek olarak verdi; barometre on gün içinde patlamaya ayarlandığı halde, üç ay kadar bir süre bir şey olmamıştı. Patladığında, Vali altı hafta önce şehirden ayrılmış olduğundan, sadece bir hizmetçi kızı parçalara ayırmayı başarmış olduğu çok doğruydu, öyle de olsa, bu durum en azından dinamitin, bir mekanizmanın emrindeyken her ne kadar pek dakik olmasa da, güçlü bir işgören olduğunu ispat ediyordu. Lord Arthur bu düşünceyle biraz teselli

bulsa da bu konuda bile hayal kırıklığına uğramak onun kaderiydi, çünkü iki gün sonra, üst kata çıkarken, Düşes onu yatak odasına çağırdı ve ona Başpapazlıktan yeni aldığı bir mektubu gösterdi.

“Jane hoş mektuplar yazıyor,” dedi Düşes, “sonuncu yazdığını okumalısın. Mudie’nin bize gönderdiği romanlar kadar iyi.”

Lord Arthur mektubu annesinin elinden kaptı. Şöyle yazıyordu:

“BAŞPAPAZLIK, CHICESTER

27 Mayıs.

Çok sevgili Yengeciğim,

Dorcas Derneği için gönderdiğiniz o pazene çok teşekkür ederim ve ayrıca o çizgili pamuklu kumaş için de. Onların güzel şeyler giymek istemelerinin saçma olduğu konusunda sizinle aynı fikirdeyim, ama bugünlerde herkes öyle radikal ve dinsiz ki, üst sınıflar gibi giyinmeye çalışmamaları gerektiğini onlara anlatmak çok zor. Sonumuz neye varacak bilmiyorum. Babamın vaazlarında daima söylediği gibi, inançsızlığın hüküm sürdüğü bir devirde yaşıyoruz.

Gizli bir hayranının babama geçen perşembe günü gönderdiği bir saat bizi epeyce eğlendirdi. Londra’dan tahta bir kutunun içinde geldi, araba ücreti ödenmişti ve babam bu şeyin, ‘Özgürlük, Aşırı Serbestlik midir?’ adlı olağanüstü vaazını okuyan biri tarafından gönderilmiş olması gerektiğini düşünüyor, çünkü saatin üzerinde bir kadın figürü kafasında da babamın özgürlük başlığı dediği bir şey vardı, bana sorarsanız pek yakışmamış; ama babam bunun tarihi bir şey olduğunu söyledi, o zaman sanırım bir sorun yoktur. Parker onu kutusundan çıkarıp kütüphanede şömine rafının üzerine koydu ve orada cuma sabahı hep birlikte otururken, saat tam on ikiyi çaldığında, bir vızıltı duyduk, heykelin kaidesinden küçük bir duman çıktı ve Hürriyet tanrıçası yere düştü ve burnunu şömine paravanasına çarpıp kırdı! Maria çok korktu, ama o şey o kadar komik görünüyordu ki, James ile ben bir kahkaha krizine girdik, babam bile gülümsedi. O şeyi inceleyince, bir çeşit alarm saati olduğunu gördük ve eğer onu belli bir saate ayarlarsanız ve küçük bir dilin altına biraz barut ile bir tabanca mantarı koyarsanız, ne zaman isterseniz, o zaman patlıyor. Babam onun

kütüphanede kalmaması gerektiğini söyledi, çünkü gürültü yapıyor, bu yüzden Reggie onu ders yapılan odaya götürdü ve bütün gün tek yaptığı şey küçük patlamalar çıkarmak. Acaba Arthur onu bir evlilik armağanı olarak ister mi, ne dersiniz? Sanırım Londra'da çok moda olmalılar. Babam onların çok işe yarayacağını söylüyor, çünkü özgürlüğün sürekli olamayacağını, yıkılmak zorunda olduğunu gösteriyormuş. Babam özgürlüğün Fransız Devrimi sırasında icat edildiğini söylüyor. Ne kadar korkunç!

Şimdi Dorcas'a gitmek zorundayım, orada sizin çok eğitici o mektubunuzu onlara okuyacağım. Yengeciğim, o kişilerin ait bulundukları yaşam standardında şeyler giymeleri gerektiği düşüncesinde çok haklısınız. Kıyafetle ilgili endişelerinin saçma olduğunu düşünüyorum, bu dünyada çok daha önemli şeyler varken, keza öbür dünyada da. Çiçekli poplininizin bu kadar iyi çıktığına ve dantelinizin yırtılmadığına çok memnun oldum. Çok nazik davranarak bana verdiğiniz sarı satenimi çarşamba günü Bishop'larda giyeceğim, sanırım yakışacak. Sizce fiyonk koysam mı, yoksa koymasam mı? Jennings artık herkesin fiyonk taktığını söylüyor ve iç etek fırfırlı olmalıymış. Reggie şu anda bir kez daha patladı, babam da saatin ahırlara götürülmesini emretti. Sanırım babam ondan artık ilk başta olduğu kadar hoşlanmıyor, yine de kendisine bu kadar güzel ve marifetli bir oyuncak gönderilmiş olmasından dolayı gurur duyuyor. Bu, insanların vaazlarını okuduklarını ve onlardan yararlandıklarını gösteriyormuş.

Babam sevgilerini gönderiyor, James, Reggie ve Maria da öyle. Umarım, Cecil dayımın gutu daha iyidir, sevgili yengeciğim, her zaman sizi seven yeğeniniz,

Jane Percy.

Not: "Lütfen bana fiyonklar hakkında yazın. Jennings onların moda olduğunda ısrar ediyor."

Lord Arthur bu mektubu okuyunca o kadar ciddileşti ve öyle mutsuz göründü ki, Düşes bir kahkaha krizine tutuldu.

"Sevgili Arthur!" diye haykırdı kadın, "genç bir hanımın mektubunu sana bir daha asla göstermeyeceğim! Ama saat hakkında ne söyleyeyim? Bence çok önemli bir icat, keşke benim de böyle bir saatim olsaydı."

“Bence değersiz şeyler,” dedi Lord Arthur, kederli bir tebessümle ve annesini öptükten sonra odadan çıktı.

Üst kata çıktığında kendisini bir kanepenin üzerine attı ve gözleri yaşla doldu. Bu cinayeti işlemek için elinden geleni yapmıştı, ama iki seferde de başarısız olmuştu, kendi kabahati olmamasına rağmen. Görevini yapmaya çalışmıştı, ne var ki bizzat Kader’in ihanetine uğramışa benziyordu. İyi niyetin yararsız ve ince ruhlu olmaya çalışmanın boş olduğu duygusu onu perişan ediyordu. Belki de evlilikten tamamen vazgeçmek en iyisi olacaktı. Sybil acı çekecekti, bu doğruydu, ama acı çekmek onunki kadar soylu bir kişiliği gerçekte bozamazdı. Kendisine gelince, ne önemi vardı ki? Her zaman uğrunda ölebileceği bir savaş, hayatını adayabileceği bir dava bulunabilirdi ve yaşamak onun gözünde bir zevk olmadığından, ölmek de korkunç değildi. Bırakalım Kader ağlarını örsün. Kadere yardım etmek için yerinden bile kımıldamayacaktı.

Saat yedi buçukta giyinip kulübe gitti. Surbiton orada bir grup genç adamla birlikteydi ve onlarla sofraya oturmak zorunda kaldı. Havadan sudan konuşmaları, boş şakaları onu ilgilendirmedi ve kahve servisi yapılır yapılmaz bir randevusu olduğunu bahane ederek onlardan ayrıldı. Kulüpten çıkarken kapıcı ona bir mektup uzattı. Herr Winckelkopf’dan geliyordu, ona yarın akşam uğramasını ve açılır açılmaz patlayan bir şemsiyeye bir göz atmasını yazıyordu. Bu en yeni icattı ve Cenova’dan daha henüz gelmişti. Lord Arthur mektubu paramparça etti. Başka deneylere girişmemeye karar vermişti. Daha sonra Thames boyunca yürüdü ve saatlerce nehrin kıyısında oturdu. Ay, sanki bir aslanın gözüymüş gibi, kırmızımsı sarı buluttan bir yelenin arasından baktı ve binlerce yıldız, mor bir kubbeye dökülmüş altın tozu gibi, kavisli göğü payetlerle süsledi. Arada sırada bir mavna bulanık sulara giriyor ve akıntıyla uzaklaşıyordu; trenler köprüden çığlık çığlığa geçtikçe, demiryolu sinyalleri, yeşilden kırmızıya dönüyordu. Bir süre sonra, Westminster’in uzun kulesinde saat gece yarısını çaldı ve ahenkli çanın her vuruşuyla gece sanki titredi. Daha sonra demiryolu ışıkları söndü, dev bir direğin üzerinde iri yakut gibi tek bir lamba yanar vaziyette kaldı ve şehrin uğultusu hafifledi.

Saat ikide Lord Arthur ayağa kalktı ve Blackfriars’a doğru yürüdü. Her şey nasıl da gerçek dışı görünüyordu. Nasıl da tuhaf bir rüya gibiydi. Nehrin karşı yakasındaki evler sanki karanlığın üzerine inşa edilmişlerdi.

Sanki gümüş ile gölge, dünyayı yeniden biçimlendirmişti. St. Paul'ün devasa kubbesi alacakaranlıkta bir hava kabarcığı gibi yükseliyordu.

Cleopatra's Needle'a yaklaştığında, parmaklığın üzerine eğilmiş bir adam gördü; ona yaklaşırken, adam başını kaldırdı; lambanın ışığı tam yüzüne düşüyordu.

Bay Podgers'di, o şiromantist! Hiç kimse, o şişman sarkık yüzü, o altın çerçeveli gözlüğü, o iğrenç iğreti tebessümü ve o etli dudakları bir başkasınınkiyle karıştırmazdı.

Lord Arthur durdu. Ansızın aklına parlak bir fikir geldi ve sessizce arkadan yaklaştı. Bir anda Bay Podgers'i bacaklarından yakalayıp onu Thames'e fırlattı. Kaba bir küfür duyuldu, gürültülü bir su sıçraması oldu ve sonra her şey sessizleşti. Lord Arthur endişeyle aşağıya baktı, şiromantistten bir eser göremedi, sadece bir silindir şapka ayışığı vurmuş suyun girdabında dönüyordu. Bir süre sonra o da battı ve Bay Podgers'den bir iz kalmadı. Sadece bir kez köprünün yanındaki merdivene ulaşmaya çalışan büyük ve biçimsiz bir şekil gördü ve korkunç bir başarısızlık duygusuna kapıldı, ama bu görüntünün sadece bir yansıma olduğu anlaşıldı, ay bir bulutun arkasından parlayınca, ortadan kayboldu. Sonunda Kader'in buyruğunu yerine getirmişti. Ferahlayarak derin bir iç çekti ve Sybil'in adı dudaklarından döküldü.

"Bir şey mi düşürdünüz, efendim?" dedi bir ses arkasından, ansızın.

Geriye döndü ve bir polis gördü, elinde tepesi yarım küre şeklinde bir fener tutuyordu.

"Önemli bir şey değil, çavuş," diye yanıtladı Lord Arthur, gülümseyerek; oradan geçmekte olan tek atlı bir arabaya seslenip ona bindi ve arabacıya Belgrave Square'e çekmesini söyledi.

Daha sonraki birkaç gün umut ile korku arasında gidip geldi. Bazı anlar Bay Podgers'in neredeyse odaya girmesini beklediği bile oluyordu, başka zamanlar kaderin ona bu kadar insafsızca davranamayacağını düşünüyordu. İki kere şiromantistin West Moon Sokağı'ndaki adresine gittiyse de bir türlü zili çalamadı. Emin olmak istiyor ama bundan korkuyordu.

Sonunda haber geldi. Lord Arthur, kulübün sigara salonunda oturmuş çay içiyor ve Surbiton'un Gaiety'deki o son komik şarkıyı anlatmasını bezgin bezgin dinliyordu ki, garson akşam gazeteleriyle içeriye girdi. *St. James's* gazetesini eline aldı ve sayfalarını isteksiz isteksiz çevirirken şu tuhaf başlık gözüne çarptı: *Bir Şiromantistin İntiharı*.

Heyecandan beti benzi attı ve okumaya başladı. Şöyle yazıyordu:

"Dün sabah saat yedide, tanınmış şiromantist Bay Septimus R. Podgers'in cesedi, Greenwich'de, Ship Hotel'in tam önünde karaya vurdu. Bu talihsiz kişi birkaç gündür kayıptı ve şiromantik çevrelerde sağlığı için epey endişe duyulmaktaydı. Podgers'in aşırı çalışmaya bağlı geçici bir akli dengesizlik yüzünden intihar ettiği sanılıyor ve soruşturmayı yürüten jüri bugün öğleden sonra bu konuda bir karara vardı. Bay Podgers, İnsan Eli konusunda kapsamlı bir çalışmayı henüz tamamlamıştı; yakında basılacak olan bu eser, hiç şüphesiz büyük ilgi uyandıracaktır. Altmış beş yaşındaydı ve geride hiç akraba bırakmamış olduğu sanılıyor."

Lord Arthur kulüpten koşarak çıktı, gazete hâlâ elindeydi –bu durum onu boş yere durdurmaya çalışan kapıcıyı çok hayrete düşürdü– ve hemen arabayla Park Lane'e gitti. Sybil onu pencereden gördü ve iyi haberler getirdiğini sezdi. Onu karşılamak için koşarak aşağıya indi ve yüzünü gördüğünde her şeyin yolunda gittiğini anladı.

"Sevgili Sybil'im!" diye haykırdı Lord Arthur, "yarın evlenelim!"

"Seni budala çocuk! Daha pasta siparişi bile verilmedi!" dedi Sybil hem ağlayıp hem gülerek.

VI

Üç hafta kadar sonra evlilik töreni yapıldığında St. Peter's şık giyimli insanlarla ağzına kadar doldu. Ayin çok etkileyici bir tarzda Chichester Başpapazı tarafından yönetildi ve herkes şimdiye kadar bu gelin ile damattan daha hoş bir çift görmemiş olduğunu kabul etti. Ne var ki, onlar hoş olmaktan daha da öteye, mutluydular. Lord

Arthur, bir an bile, Sybil uğruna katlandığı şeylerden pişmanlık duymadı, Sybil ise bir kadının bir erkeğe verebileceği en mükemmel şeyleri ona

verdi: Taparcasına bir sevgi, şefkat ve aşk. Onlar romantik aşkı hayatın gerçeklerine feda etmediler. Daima kendilerini genç hissettiler.

Aradan üç beş yıl geçip iki güzel çocuğa sahip olduklarında, Leydi Windermere, Alton Priory'ye ziyaret amacıyla geldi; burası Dük'ün oğluna evlilik armağanı olarak verdiği güzel ve eski bir evdi; bir öğleden sonra Leydi Windermere, bahçede bir ıhlamur ağacının altında Leydi Arthur ile oturup küçük kızla oğlanın gül bahçesinde güneş ışınları gibi kıpır kıpır oyun oynamalarını seyrederken, ansızın ev sahibesinin elini tuttu ve "Mutlu musun, Sybil?" diye sordu.

"Sevgili Leydi Windermere, şüphesiz mutluyum. Siz değil misiniz?"

"Mutlu olmaya zamanım yok, Sybil. Daima bana tanıştırılan en son kişiden hoşlanıyorum, ama, kural olarak, insanları tanır tanımaz onlardan bıkıyorum."

"Aslanlarınız sizi eğlendirmiyorlar mı, Leydi Windermere?"

"Ah, hayatım, hayır! Aslanlar sadece tek bir sezon işe yarıyorlar. Yeleleri kesilir kesilmez, dünyanın en sıkıcı yaratıklarına dönüşüyorlar. Ayrıca, eğer onlara karşı iyi olursan, çok terbiyesizce davranıyorlar. O iğrenç Bay Podgers'i hatırlıyor musun? Korkunç bir sahtekârdı. Şüphesiz, işin o kısmına aldırdığım yoktu, benden borç para almak istediğinde bile onu bağışladım, ama bana kur yapmasına katlanamadım. Kesinlikle onun yüzünden şiromaniden nefret ettim. Artık telepati ile ilgileniyorum. O, çok daha eğlenceli."

"Bu evde şiromaniye karşı bir şey söylememelisiniz, Leydi Windermere; Arthur'un insanların diline dolamasını istemediği tek şey o. Sizi temin ederim, bu konuda çok ciddi."

"O şeye inandığını söylemek istemiyorsun, değil mi, Sybil?"

"Kendisine sorun, Leydi Windermere, işte o burada." Ve Lord Arthur, bahçeden elinde büyük bir demet sarı gül ve çevresinde dans eden iki çocuğuyla çıkıp geldi.

"Lord Arthur?"

"Evet, Leydi Windermere."

“Şiromaniye inandığınızı söylemek istemiyorsunuz, değil mi?”

“Şüphesiz inanıyorum,” dedi genç adam, gülümseyerek.

“Niçin ama?”

“Çünkü hayatımın bütün mutluluğunu ona borçluyum,” diye mırıldandı adam, kendisini bir hasır koltuğa atarak.

“Sevgili Lord Arthur, ona neyi borçlusunuz?”

“Sybil’i,” diye yanıtladı adam, gülleri karısına verirken menekşe rengi gözlerinin içine bakarak.

“Ne saçmalık!” diye haykırdı Leydi Windermere. “Hayatımda daha önce hiç böyle bir saçmalık duymamıştım.”

CANTERVILLE HORTLAĞI

Materyalist-İdealist Bir Hikâye

I

Amerikalı Elçi Bay Hiram B. Otis, Canterville Chase'i satın aldığında, herkes ona çok aptalca bir şey yaptığını söyledi, çünkü o yerin perili olduğu konusunda hiç şüphe yoktu. Aslında bizzat Lord Canterville, namusuna çok düşkün biri olduğundan, şartları konuşmak için bir araya geldiklerinde, bu gerçeği Bay Otis'e söylemeyi kendisi için bir borç bilmişti.

"Burada kendimiz oturmak istemedik," dedi Lord Canterville, "çünkü büyük halam olan varlıklı dul Bolton Düşesi bir gün akşam yemeği için giyinirken omuzlarına dokunan iki iskelet el yüzünden öyle bir korktu ki bir daha asla iyileşemedi. Bay Otis kendimi size söylemeye borçlu hissediyorum ki, bu hortlak ailemin hayattaki birçok üyesinin yanı sıra Cambridge King's College'ın rektörü Sayın Augustus Dampier tarafından da görülmüştür. Düşes'in başına gelen talihsiz kazadan sonra, hizmetçilerimizin daha genç olanları yanımızda çalışmak istemedi; Leydi Canterville koridor ve kütüphaneden gelen esrarengiz sesler yüzünden birçok gece uykusundan oldu."

"Lordum," diye yanıtladı elçi, "mobilyaları ve hortlağı rayiç bedeline göre satın alacağım. Modern bir ülkeden geliyorum, orada paranın satın alabileceği her şeye sahibiz; eski dünyada fırtına estiren ve en iyi aktrisleriniz ile primadonnalarınızı alıp götüren bizim o becerikli genç yurttaşlarımız sayesinde, sanırım ki, Avrupa'da hortlak diye bir şey varsa, o şey en kısa zamanda Amerika'daki halka açık müzelerde veya seyyar bir sergide yerini alacaktır."

"Korkarım bu hortlak var," dedi Lord Canterville gülümseyerek, "sizin müteşebbis tiyatro yöneticilerinizin önerilerine muhtemelen 'hayır' diyecek olsa da. Üç yüz yıldır, tam olarak 1584'ten beri çok ünlüdür ve her zaman ailemizden birinin ölümünden önce ortaya çıkar."

"Aile doktoru da aynı şekilde davranır, Lord Canterville. Ama hortlak diye bir şey yoktur ve doğa yasalarının İngiliz aristokrasisinin hatrı için

askıya alınacağını hiç sanmam.”

“Sizler gerçekten de Amerika’da çok doğalsınız,” diye yanıtladı Lord Canterville. Bay Otis’in son sözlerini tam olarak anlamamıştı. “Evde bir hortlak olmasına aldırmıyorsanız, sorun yok. Sadece sizi uyarmış olduğumu unutmayın.”

Bu konuşmadan birkaç hafta sonra satış işlemleri tamamlandı ve sezon bitince elçiyle ailesi Canterville Chase’e yollandı. Bayan Otis, Batı 53. Sokak’ta yaşadığı zamanlardaki adıyla Lucretia R. Tappan, bir zamanlar ünlü bir New York güzeliydi; şimdiyse, güzel gözleri ve şahane profiliyle çok hoş görünümlü orta yaşlı bir kadındı. Amerikalı hanımların çoğu, ülkelerinden ayrıldıktan sonra Avrupalılara özgü bir kibarlık olduğunu sanarak kronik hasta rolü oynarlar, oysa Bayan Otis asla bu hataya düşmemişti. Vücudu çok düzgündü; kanlı canlı biriydi. Gerçekten de birçok bakımdan tam bir İngiliz’di; aslında günümüzde her şeyimizin Amerika ile aynı olduğunu gösteren mükemmel bir örnekti, şüphesiz konuşulan dil dışında. En büyük oğlu –ebeveynlerinin bir yurtseverlik anına denk düştüğü için ona Washington adı verilmişti; kendisi ise bundan her zaman üzüntü duymuştu– sarışın, yakışıklı bir delikanlıydı; üç sezon boyunca New Port Gazinosu’nda Almanlara liderlik ederek Amerikan diplomasisi için ehliyet kazanmıştı, Londra’da bile harika bir dansçı olarak ün salmıştı. Gardenyalar ve aristokrasi tek zaafıydı. Bunun ötesinde çok aklı başında biriydi. Bayan Virginia E. Otis, on beş yaşında küçük bir kızdı; bir ceylan yavrusu gibi çevik ve güzeldi; iri mavi gözlerinden zarif bir özgürlük havası okunuyordu. Muhteşem bir amazondu; bir keresinde yaşlı Lord Bilton ile midillisinin üzerinde parkın etrafında iki kere dönerek yarışmış, tam Achilles heykelinin önünde bir buçuk boy farkla kazanmış, bundan çok sevinç duyan genç Cheshire Dükü ona oracıkta evlenme teklifinde bulunmuş ve aynı gece sel gibi akan gözyaşlarıyla vasileri tarafından Eton’a geri gönderilmişti. Virginia’dan sonra ikizler geliyordu; onlara genellikle “Yıldızlar ve Çubuklar” denirdi, çünkü daima kamçı cezasına çarptırılırlardı. Hoş çocuklardı ve saygıdeğer elçi dışında ailedeki tek gerçek cumhuriyetçi onlardı.

Canterville Chase, Ascot’dan, yani en yakın demiryolu istasyonundan, yedi mil uzakta olduğundan, Bay Otis bir yük arabası onları karşılasın diye telgraf çekmişti; aile araba yolculuğuna neşe içinde başladı. Güzel bir

temmuz akşamıydı ve havada çam ormanlarının enfes kokusu vardı. Arada sırada bir güvercinin tatlı sesiyle dem çektiğini duyuyorlar veya hışırdayan eğreltiotlarının derinliklerinde bir sülünün parlak göğsünü görüyorlardı. Yanlarından geçerlerken küçük sincaplar kayın ağaçlarından onları gözetliyor ve tavşanlar, beyaz kuyrukları havada, fundalıkların arasından ve yosunlu tepeciklerin üzerinden kaçışıyorlardı. Bununla birlikte, Canterville Chase'in ana yoluna girdiklerinde, gökyüzü ansızın bulutlandı; çevrede tuhaf bir sessizlik vardı; kalabalık bir karga sürüsü başlarının üzerinden gürültüsüzce geçti ve daha eve ulaşamadan yağmur iri damlalarla dökülmeye başladı.

Onları karşılamak için basamaklarda yaşlı bir kadın duruyordu; siyah ipekten giysisi, beyaz kepi ve önlüğüyle derli toplu bir kılığı vardı. Bu kişi, kâhya kadın Bayan Umney'di, Leydi Canterville'in önemli ricası üzerine, Bayan Otis onu eski işinde tutmayı kabul etmişti. Kadın arabadan inerlerken her birine hafifçe eğilerek selam verdi ve tuhaf, eski moda bir tarzda, "Canterville'e sefalar getirdiniz," dedi. Onu izleyerek hoş bir Tudor tipi holden kütüphaneye geçtiler; burası alçak tavanlı, uzun bir odaydı; siyah meşe kaplamaydı ve bitiminde renkli camlı büyük bir pencere vardı. Yeni gelenler burada kendileri için hafif bir akşam yemeği hazırlanmış olduğunu gördüler, üstlerini çıkardıktan sonra oturdular ve etrafa bakınmaya başladılar; bu arada Bayan Umney onlara servis yapıyordu.

Birdenbire Bayan Otis'in gözüne, tam şöminenin yanında rengi solmuş kırmızı bir leke çarptı ve bunun ne anlama geldiğini öğrenmek için Bayan Umney'e, "Korkarım, oraya bir şey dökülmüş," dedi.

"Evet, madam," diye yanıtladı yaşlı kâhya alçak bir sesle, "kan tam orada dökülmüştü."

"Ne kadar korkunç!" diye haykırdı Bayan Otis. "Bir oturma odasında kan lekesi olsun istemem. Hemen temizlenmesi gerek."

Yaşlı kadın gülümsedi ve aynı alçak ve esrarlı sesle yanıtladı, "Bu kan, 1575'te kendi kocası Sir Simon de Canterville tarafından tam o noktada öldürülen Leydi Eleanore de Canterville'in kanıdır. Sir Simon karısından sonra dokuz yıl daha yaşadı ve çok esrarengiz bir şekilde ansızın ortadan kayboldu. Bedeni asla bulunamadıysa da suçlu ruhu hâlâ Chase'de

dolaşıyor. Bu kan lekesine turistler ve başkaları çok hayran olmuşlardı ve temizlenmesi mümkün değildir.”

“Bu tam bir saçmalık!” diye haykırdı Washington Otis, “Pinkerton’un Şampiyon Leke Çıkarıcısı ve Harika Deterjanı onu hemen temizler.” Korkuya kapılan kâhya kadının engellemesine fırsat kalmadan dizlerinin üzerine çöküp siyah bir kozmetik malzemesine benzeyen küçük bir fırçayla yeri hızla ovmaya başladı. Birkaç dakika içinde kan lekesinden hiçbir iz kalmadı.

“Pinkerton’un başaracağını biliyordum!” diye haykırdı delikanlı, zafer kazanmışçasına, bir yandan da kendisine hayran kalmış ailesine bakıyordu; fakat bu sözler ağzından çıkar çıkmaz loş odayı korkunç bir şimşek aydınlattı, gök gürültüsünün dehşet verici gümbürtüsü herkesi ayağa kaldırdı ve Bayan Umney düşüp bayıldı.

“Ne kadar berbat bir iklim,” dedi Amerikalı elçi sakince, ucu açık uzun bir puro yakarken. “Sanırım bu eski ülke o kadar kalabalık ki, herkes için yeterince güzel hava yok. Her zaman İngiltere için tek uygun şeyin buradan göç etmek olduğunu düşünmüşümdür.”

“Sevgili Hiram!” diye haykırdı Bayan Otis, “bayılan bir kadın ne işimize yarar ki?”

“Tıpkı bir şey kırmış gibi maaşından kes,” diye yanıtladı elçi, “bir daha bayılmaz.” Birkaç dakika sonra Bayan Umney gerçekten de kendine geldi. Bununla birlikte, kadının altüst olduğuna hiç şüphe yoktu ve Bay Otis’i eve bir belanın gelmekte olduğu konusunda sertçe uyardı.

“Bizzat kendi gözlerimle öyle şeyler gördüm ki,” dedi kadın, “hangi Hıristiyan olsa tüyleri diken diken olurdu. Birçok geceler burada meydana gelen o korkunç şeyler yüzünden gözlerimi kırpmadım.”

Ne var ki, Bay Otis ile karısı, bu dürüst kişiyi hortlaklardan korkmadıkları konusunda hararetle ikna ettiler; yaşlı kâhya kadın, yeni efendisi ile hanımına Tanrı’dan hayır dualar diledikten ve maaşında bir artış için anlaşmaya vardıktan sonra sendeleyerek kendi odasına gitti.

II

Fırtına bütün gece boyunca şiddetle esti, ama dikkate değer bir şey olmadı. Bununla birlikte, ertesi sabah kahvaltıya indiklerinde, o korkunç kan lekesini yeniden yerde gördüler. “Harika deterjanın kabahati olduğunu sanmam,” dedi Washington, “çünkü onu her şey ile denedim. Bu hortlağın işi olmalı.” Böylece delikanlı lekeyi bir daha sildi, ama leke ikinci sabah yeniden ortaya çıktı. Üçüncü sabah da oradaydı; halbuki Bay Otis kütüphaneyi geceleyin kilitlemiş ve anahtarı üst kata götürmüştü. Artık bütün ailenin meseleye ilgisi uyanmıştı; Bay Otis hortlakların varlığını inkârda çok dogmatik davranmış olduğundan şüphe etmeye başladı; Bayan Otis spiritüel bir derneğe katılma niyetini açıkladı ve Washington, Myers ile Podmore adlı baylara suçla bağlantılı kan kırmızısı lekelerin kalıcılığı konusunda uzun bir mektup yazdı. O gece hayaletlerin nesnel varlığından duyulan bütün şüpheler ortadan kalktı.

O gün hava ılık ve güneşli geçmişti ve akşam serinliğinde bütün aile bir araba gezintisine çıktı. Saat dokuza kadar eve dönmediler; dokuzda hafif bir akşam yemeği yediler. Sohbet hiçbir şekilde dönüp dolaşıp hortlaklar konusuna gelmedi; böylece çok kere spiritüel fenomenlerden önce ortaya çıkan o sezgisel beklentinin ön koşulları bile ortada yoktu. Konuşulan konular, sonradan Bay Otis’ten öğrendiğime göre, üst sınıftan kültürlü Amerikalıların sıradan konuşmalarıydı; yani Bayan Fanny Davenport’un bir aktris olarak Sarah Bernhardt’a olan fevkalâde üstünlüğü; en iyi İngiliz evlerinde bile koçanlı taze mısır, kara buğday çöreği ve mısır lapası bulmanın zorluğu; dünya-ruhunun gelişmesinde Boston’un önemi; demiryolu seyahatinde bagaj bırakma sisteminin avantajları ile Londralıların kelimeleri uzatarak konuşmasına kıyasla New York aksanının hoşluğu gibi konular. Doğaüstü şeylerden hiç söz edilmedi, Sir Simon de Canterville’in adı hiç geçmedi. Saat on birde herkes yatak odalarına gitti ve on bir buçukta bütün ışıklar söndü. Bir süre sonra, Bay Otis koridordan, odasının dışından gelen tuhaf bir gürültüyle uyandı. Bir metal şangırtısına benziyordu ve her an daha da yaklaşıyor gibiydi. Hemen kalktı, bir kibrit yaktı ve saate baktı. Saat tam birdi. Bay Otis çok sakindi, nabzına baktı, ateşi yoktu. Tuhaf gürültü hâlâ sürüyordu ve gürültüyle birlikte ayak sesleri de işitti. Terliklerini giydi, tuvalet çantasından dikdörtgen şeklinde ufak bir şişe çıkardı ve kapıyı açtı. Tam karşısında, solgun ay ışığında, korkunç görünüşlü yaşlı bir adam gördü. Gözleri kor gibi kırmızıydı; uzun gri saçları birbirine dolaşmış bukleler halinde omuzlarına dökülmüştü; eski moda

giysileri kirli ve yırtıktı ve el ile ayak bileklerinden ağır kelepçelerle paslanmış prangalar sarkıyordu.

“Sayın bayım,” dedi Bay Otis, “o zincirleri yağlamanız konusunda ısrar etmek zorundayım ve bu maksatla size ufak bir şişe Tammany Rising Sun Yağdanlığı getirdim. Birkez sürüldüğünde bile tamamen etkili sonuç verdiği söyleniyor ve paketin üzerinde çok seçkin bazı din ilahiyatçılarımızın bunu doğrulayan sözleri var. Onu yatak odası mumlarının yanına sizin için bırakacağım ve ihtiyaç duyarsanız, daha fazlasını sizin için sağlamaktan mutluluk duyarım.” Birleşik Devletler elçisi, bu sözlerle şişeyi mermer bir masanın üzerine koydu ve kapısını kapatarak dinlenmeye çekildi.

Canterville hortlağı bir an için haklı bir öfkeyle hiç kımıldamadan durdu, daha sonra şişeyi cilalı zemine hızla fırlatarak koridordan kaçtı, boğuk iniltiler çıkarıyor ve iğrenç bir yeşil ışık saçıyordu. Ne var ki, tam büyük meşe merdivenin en üst basamağına ulaştığında bir kapı hızla açıldı, beyaz giysili iki şekil belirdi ve büyük bir yastık hortlağın kafasının yanından vızıldayarak geçti! Görünüşe bakılırsa hiç kaybedecek zaman yoktu, bu yüzden kaçmak için aceleyle mekânın dördüncü boyutunu geçerek ahşap kaplamanın içinde kayboldu ve ev tamamen sessizliğe büründü.

Hortlak sol kanattaki küçük bir gizli odaya ulaşınca, soluk almak için bir ay ışınına yaslandı ve durumunu analiz etmeye başladı. Üç yüz yıllık parlak ve kesiksiz kariyerinde asla bu kadar büyük bir hakarete uğramamıştı. Danteli ve elmasları içinde aynanın önünde dururken korkutup ödünü patlattığı o varlıklı dul düşesi; yedek yatak odalarından birinin perdeleri arasından sadece sırıttığı için korkudan çılgına dönen o dört hizmetçi kızı; bir gece geç vakit kütüphaneden gelirken mumunu üfleyerek söndürdüğü ve tam bir azizken bir sinir hastasına dönüşen ve o zamandan beri Sir William Gull’un hastası olan o mahalle papazını ve yaşlı Madame de Tremouillac’ı düşündü; o kadın bir sabah erkenden uyanınca ve şöminenin yanındaki bir koltuğa oturmuş günlüğünü okuyan bir iskelet görünce beyin hummasına tutulup altı hafta yatakta kalmış, iyileşince Kilise ile barışmış ve o kötü şöhretli şüpheci Monsieur de Voltaire ile ilişkisini kesmişti. O ahlaksız Lord Canterville’in soyunma odasında boğazına yarı yarıya girmiş bir kupa valesiyle boğulur halde bulunduğu o korkunç geceyi hatırladı; adam ölmeden az önce o aynı iskambil kartıyla Charles James Fox’u kandırıp 50 bin poundunu aldığını itiraf etmiş ve o kartı hortlağın kendisine

yutturduğuna yemin etmişti. Bütün büyük başarılarını yeniden hatırladı: Pencere camına vuran yeşil bir el gördüğü için kendisini kilerde vurmuş olan o baş uşaktan, beyaz cildini yakmış beş parmağın izini saklamak için her zaman boynuna siyah kadife bir kurdele takmak zorunda kalan ve en sonunda King's Walk'ın bitimindeki sazan havuzunda intihar eden o güzel Leydi Stutfield'e kadar. Gerçek bir sanatçının coşkulu egoizmiyle en büyük başarılarını aklından geçirdi. "Kızıl Ruben veya Boğazlanmış Bebek" olarak son oynadığı rol, "Gaunt Gibeon, Bexley Moor'un Kan Emicisi" olarak *début*'u ve yalnızlıktan bunaldığı güzel bir haziran akşamı tenis kortu çimenlerinde kendi kemikleriyle sadece dokuz kuka oyunu oynadığı için yaratmış olduğu *o furore* aklına gelince acı acı gülümsedi. Bütün bunlardan sonra, birtakım zavallı modern Amerikalılar geliyor, ona Rising Sun Yağdanlığı teklif ediyorlar ve kafasına yastık atıyorlardı! Bu katlanılmaz bir şeydi. Üstelik tarih boyunca hiçbir hortlağa bu şekilde davranılmamıştı. Bu yüzden intikam almaya karar verdi ve gün doğana kadar derin düşüncelere dalıp kaldı.

III

Ertesi sabah Otis ailesi kahvaltıda bir araya geldiklerinde uzun uzun hortlaktan söz ettiler. Armağanının kabul edilmemiş olduğunu anlayınca, Birleşik Devletler elçisinin haklı olarak canı sıkılmıştı. "Hortlağa kişisel bir zarar vermek arzusu içinde değilim," dedi, "ve onun bu evde bulunduğu süreyi göz önünde tutarak, ona yastık atmanın hiç de nazik bir davranış olmadığını düşündüğümü söylemeliyim." Bunlar çok yerinde sözlerdi; ama maalesef ikizler kahkahayı bastılar. "Diğer taraftan," diye sürdürdü elçi sözlerini, "gerçekten Rising Sun Yağdanlığını kullanmayı reddederse, zincirlerini ondan almak zorundayız. Yatak odalarının dışında bu zincir gürültüsü sürüp giderken uyumak tamamen imkânsızlaşacak."

Ne var ki, haftanın geri kalan kısmında rahatsız edilmediler; tek heyecan uyandıran şey kütüphane zeminindeki kan lekesinin sürekli olarak yenilenmesiydi. Bu kesinlikle çok tuhaftı, çünkü kapı her gece Bay Otis tarafından kilitleniyordu ve pencerelere sıkıca kol demiri vurulmuştu. Rengin durmadan değişmesi de epeyce ilgi uyandırıyordu. Bazı sabahlar mat (neredeyse kızılderili rengi) kırmızıydı, ertesi sabah parlak kırmızı, daha sonrakinde canlı bir mor oluyordu; bir keresinde, Bağımsız Amerikan Protestan Episkopal Kilise'nin basit törenlerine göre ailece dua etmek için

aşağıya indiklerinde lekenin parlak zümrüt yeşili olduğunu gördüler. Bu sürekli değişiklikler doğal olarak aileyi çok eğlendiriyordu ve her akşam bu konuda bahse giriyorlardı. Bu şakaya katılmayan tek kişi küçük Virginia'ydı; kız belirsiz bir nedenle ne zaman kan lekesini görse çok üzülüyordu ve kan lekesinin zümrüt yeşili olduğu o sabah neredeyse ağlayacaktı.

Hortlağın ikinci gösterisi, pazar gecesi sahneye kondu. Herkes yattıktan kısa bir süre sonra holdeki korkunç bir şangırtıyla ansızın dehşete düştüler. Alt kata koştuklarında eski ve büyük bir zırhın, durduğu yerden ayrılmış ve taş zemine düşmüş olduğunu gördüler; bu sırada Canterville hortlağı yüksek arkalıklı bir iskemleye oturmuş, yüzünde büyük bir acı ifadesiyle dizlerini ovuyordu. İkizler, bezelye üfürtme borularını yanlarında getirmiş oldukları için hemen ona üfürerek iki bezelye yolladılar ve ancak bir yazı tahtası üzerinde daha önce yapılmış uzun ve dikkatli alıştırmalar sonucunda kazanılabilecek bir beceriyle tam isabet sağladılar; bu arada Birleşik Devletler elçisi ona tabancasını doğrultmuştu ve hortlaktan Kaliforniya görgü kurallarına göre, ellerini havaya kaldırmasını istiyordu! Hortlak vahşi bir öfke çığlığıyla hareket edip içlerinden bir sis gibi esip geçti; bu sırada Washington Otis'in mumunu söndürdü ve hepsini zifiri karanlıkta bıraktı. Merdivenin üst basamağına ulaşınca kendini toparladı ve o ünlü şeytani kahkahasını atmaya karar verdi. Bu, birçok durumda çok işine yaramıştı. Dediklerine göre, bu kahkaha Lord Raker'in perukasını bir gecede griye döndürmüş ve Leydi Canterville'in Fransız mürebbiyelerinden üçünün daha bir ayı doldurmadan kesinlikle işten ayrılacaklarını bildirmelerine neden olmuştu. Böylece hortlak, tonozlu eski çatı çın çın ötünceye kadar, en dehşet verici kahkahasını attı, fakat korkunç yankı daha henüz dinmişti ki, bir kapı açıldı ve Bayan Otis açık mavi bir sabahlıkla dışarıya çıktı. “Korkarım sağlığınız pek iyi değil,” dedi, “size Dr. Dobell'in şurubundan bir şişe getirdim. Eğer sorun hazımsızlıksa, çok işe yaradığını göreceksiniz.” Hortlak ona öfkeyle baktı ve kendini hemen büyük siyah bir köpeğe çevirmek için hazırlık yapmaya başladı; bu, sayesinde haklı bir üne kavuştuğu bir meziyetiydi ve Lord Canterville'in amcası Sayın Thomas Horton'un kalıcı budalalığını aile doktoru her zaman buna bağlamıştı. Bununla birlikte, yaklaşan ayak sesleri hortlağı zalim amacında tereddüte düşürdü, bu yüzden hafifçe fosfor gibi ışıldamakla yetindi ve tam ikizler

ona yaklaştığı sırada mezarlığın derinliklerinden gelmişçesine bir inilti çıkartarak ortadan kayboldu.

Hortlak odasına ulaşınca tamamen yıkıldı ve çok şiddetli bir heyecana kapıldı. İkizlerin kabalığı, Bayan Otis'in banal materyalizmi doğal olarak çok can sıkıcıydı, ama onu en çok üzen şey zırhı giymeyi başaramamış olmasıydı. Modern Amerikalıların bile zırh kuşanmış bir hayalet görünce heyecan duyacaklarını ummuştu; daha mantıklı bir nedeni olmasa bile, en azından ulusal şairleri Longfellow'a saygı yüzünden; Canterville'liler şehirdeyken, hortlak sıkıcı saatlerini, bu şairin zarif ve çekici şiiriyle oyalanarak geçirmişti. Üstelik bu onun kendi zırhıydı. Kenilworth turnuvasında onu başarıyla kuşanmış ve Bakire Kraliçe kadar önemli birinden övgü almıştı. Buna rağmen, zırhı giydiğinde, büyük göğüs parçasının ve çelik başlığın ağırlığını taşıyamamış, paldır küldür taş zemine yuvarlanmış, iki dizini sertçe sıyırmış ve sağ elinin eklem yerlerini incitmişti.

Bu olaydan sonra günlerce hasta yattı, kan lekesini yenilemenin dışında, odasından hemen hemen hiç çıkmadı. Yine de, kendine çok iyi bakarak iyileşti ve Birleşik Devletler elçisi ile ailesini korkutmak için üçüncü bir girişimde bulunmaya karar verdi. Gösterisi için 17 Ağustos Cuma gününü seçti ve o günün büyük kısmını gardrobunu gözden geçirmekle harcadı, sonunda kırmızı tüylü, geniş ve kenarları sarkık bir şapka, bilekleri ve boynu fırfırlı bir kefen ile paslı bir hançerde karar kıldı. Akşama doğru şiddetli bir yağmur fırtınası başladı; rüzgâr o kadar sertti ki, eski evin bütün kapılarıyla pencereleri sarsılıp zangırdıyordu. Aslında tam sevdiği havaydı bu. Eylem planı şöyleydi: Sessizce Washington Otis'in odasına girecek, yatağın ayak ucundan ona anlaşılmaz sözler geveleyecek ve ağır müzik eşliğinde kendisini üç kere boğazından hançerleyecekti. Washington'a karşı özel bir kini vardı, ünlü Canterville kan lekesini Pinkerton'un Harika Deterjanı ile temizlemeyi âdet edinmiş kişinin o olduğunu çok iyi biliyordu. Bu pervasız ve gözüpek delikanlıyı perişan edecek bir korkuya düşürdükten sonra, Birleşik Devletler elçisi ile karısının odasına geçecek, orada soğuk elini Bayan Otis'in alnına koyacak, bu arada korkudan titreyen kocasının kulağına mezarlığın korkunç sırlarını fısıldayacaktı. Küçük Virginia konusunda henüz bir karara varmamıştı. Kız ona asla hiçbir hakarette bulunmamıştı, üstelik güzel ve nazik biriydi. Gardroptan gelen birkaç boğuk inilti yeter de artar diye düşündü veya eğer bu kızı uyandıramazsa,

inmeli titrek parmaklarla yatak örtüsünü çekiştirebilirdi. İkizlere gelince, onlara bir ders vermeye kesin kararlıydı. Şüphesiz yapılacak ilk şey onların göğüslerine oturmak olacaktı, böylece karabasanın nefes kesici duygusu oluşacaktı. Daha sonra yatakları birbirine çok yakın olduğu için, ikizler korkudan felce uğrayıncaya kadar, aralarında yeşil renkli, buz gibi soğuk bir ceset gibi duracak, son olarak kefeni fırlatıp atacak ve beyazlatılmış kemikler ve oynayan bir göz yuvarlağıyla “Ahmak Daniel veya İntihar Etmişin İskeleti” karakterine bürünerek odada emekleyecekti; bu birden çok kez büyük etki yaratmış bir roldü, bu karakterin “Manyak Martin veya Maskeli Esrar”daki ünlü rolüne eşdeğer olduğunu düşünüyordu.

Saat on buçukta ailenin yatmaya gittiğini duydu. Bir süre ikizlerin attığı kahkahaların vahşi çığlıklarıyla rahatsız oldu, görünüşe bakılırsa, okul çocuklarının hiçbir şeyi umursamaz o neşesiyle uykudan önce eğleniyorlardı; derken on biri çeyrek geçe her taraf sessizleşti ve saat on ikiyi vururken hortlak harekete geçti. Baykuş, pencere camlarına vuruyor; kuzgun, yaşlı porsuk ağacında ötüyor; rüzgâr evin içinde yolunu kaybetmiş bir ruh gibi inleyerek dolaşıyordu; gelgelelim Otis ailesi kendilerini bekleyen felaketten habersiz uyuyordu ve hortlak, Birleşik Devletler elçisinin yağmur ve fırtınanın gürültüsünü bastıran düzenli horlamasını duyabiliyordu. Gizlice ahşap kaplamadan dışarıya süzüldü, zalim ve pörsümüş dudaklarında şeytani bir tebessüm vardı ve kendisi ile öldürdüğü karısına ait armaların mavi ve altın renkler içinde parladığı büyük cumba penceresinin yanından geçerken, ay yüzünü bir bulutun içine sakladı. Hortlak kayarcasına ilerledi, şeytani bir gölge gibiydi; karanlık bile sanki o geçerken ondan tiksiniyordu. Bir kez birinin seslendiğini duyduğunu sandı ve durdu; ama bu sadece Red Farm’daki bir köpeğin havlamasıydı ve yoluna devam etti; tuhaf on altıncı yüzyıl beddualarını mırıldanıyor ve paslı hançeri havaya doğru sallıyordu. Sonunda talihsiz Washington’un odasına giden holün köşesine ulaştı. Bir an için durdu, rüzgâr başındaki uzun gri bukleleri uçuruyor, korkunç kefeni grotesk ve fantastik kıvrımlara dönüştürüyordu. Derken saat çeyreği vurdu ve hortlak zamanın geldiğini hissetti. Kendi kendine kıkırdadı ve köşeyi döndü, ama bunu yapar yapmaz acıklı bir korku çığlığıyla geriye kaçtı ve rengi atmış yüzünü uzun kemikli elleriyle örttü. Tam karşısında korkunç bir hayalet duruyordu; hayalet bir heykel gibi hareketsizdi ve bir kaçığın rüyası kadar korkunçtu! Kafası kel ve parlaktı; yüzü yuvarlak, şişman ve beyazdı ve korkunç bir tebessüm yüz

hatlarını ezeli bir sırıtmaya çevirmiş gibiydi. Gözlerinden kızıl ışık saçıyordu, ağzı büyük bir ateş kuyusu gibiydi ve kendisininkine benzeyen korkunç bir kıyafet, devasa bedenini sessiz karlarıyla sarmalamıştı. Göğsünde, üzerinde antik harflerle tuhaf bir yazı bulunan bir yafta vardı, görünüşe göre bu bir utanç parşömeni, çılgın günahların bir kaydı, suçla ilgili korkunç bir belgeydi bu ve sağ elinde parlak çelikten bir kılıç tutuyordu.

Canterville Hortlağı, daha önce hiç hortlak görmemiş olduğu için, haklı olarak çok korktu ve bu dehşet verici hayalete alelacele şöyle bir baktıktan sonra odasına kaçtı, koridordan hızla geçerken kendisini saran uzun çarşafa takılarak tökezledi ve sonunda paslı hançerini elçinin botlarının içine düşürdü; sabahleyin baş uşak onu orada bulacaktı. Odasının mahremiyetine ulaşınca kendisini küçük portatif yatağına attı ve yüzünü çarşafların altına sakladı. Bununla birlikte, bir süre sonra eski cesur Canterville cesareti kendini gösterdi ve gün ışır ışımaz gidip diğer hortlakla konuşmaya karar verdi. Böylece, tam şafak tepeleri gümüşe boyarken, tüyler ürpertici hayaleti ilk defa görmüş olduğu yere geri döndü, iki hortlağın, ne de olsa, bir taneden daha iyi olduğunu ve yeni arkadaşının yardımıyla ikizlerle güvenlik içinde mücadele edebileceğini hissediyordu. Bununla birlikte, o yere gelince korkunç bir manzara gördü. Görünüşe göre hayaletin başına bir şey gelmişti, çünkü oyuk gözlerindeki ışık tamamen sönmüş, parlak kılıç elinden düşmüş ve rahatsız edici bir pozisyonda güçlükle duvara yaslanmıştı. İleriye atılıp onu kollarının arasına aldı, o zaman, yüreğine inecek bir şekilde, hortlağın kafası kaydı ve yere yuvarlandı, beden boylu boyunca yere uzandı ve hortlak kendisini beyaz pazen bir perdeyi, bir süpürgeyi, bir mutfak satırını kucaklamış olarak buldu, ayağının dibindeyse içi oyuk bir şalgam yatıyordu. Bu tuhaf dönüşümü anlayamayarak, heyecan içinde aceleyle önündeki levhaya yapıştı ve orada, gri sabah ışığında, şu korkunç sözleri okudu:

Otis Hortlağı

Tek Gerçek ve Orijinal Hayalet.

Taklitlerinden Sakınınız.

Diğerlerinin Hepsi Sahtedir.

Her şey ansızın zihninde aydınlandı. Aldatılmış, şaşırtılmış ve alt edilmişti! Gözlerine o eski Canterville bakışı geldi, dişsiz damaklarını gıcırdattı ve kurumuş kollarını başının üzerine kaldırıp, antik geleneğin süslü sözlerini kullanarak, “Kırmızı İbik neşeli borusunu iki defa öttürdüğünde, kanlı işler kol gezecek ve cinayet sessiz adımlarla yürüyecek!” diye yemin etti.

Bu dehşet verici yemini daha henüz bitirmişti ki, uzaktaki bir evin kırmızı kiremitli çatısında bir horoz öttü. Hortlak kısık ve acı bir sesle uzun uzun güldü ve bekledi. Saatlerce bekledi, ama horoz, tuhaf bir nedenle, bir daha ötmedi. Sonunda, saat yedi buçukta hizmetçi kızların gelişi korkunç bekleyişine bir son verdi ve boşa çıkan umutlarını ve engellenen amacını düşünerek kimseye sezdirmeden odasına döndü. Orada eski şövalyelikle ilgili çeşitli kitaplara başvurdu; bu kitaplara çok düşkündü ve yeminin her kullanılışında Kırmızı İbiğin daima ikinci bir defa öttüğünü öğrendi. “O işe yaramaz kuşa lanet olsun,” diye homurdandı, “cesur mızrağımı boynuna saplayacağım ve ölünceye kadar onu kendim için öttüreceğim o gün de gelecek!” Daha sonra dinlenmek için rahat kurşun bir tabuta girdi ve akşama kadar orada kaldı.

IV

Ertesi gün hortlak çok güçsüz ve yorgundu. Son dört haftanın büyük heyecanı etkisini göstermeye başlamıştı. Sinirleri tamamen altüst olmuştu ve en küçük gürültü onu ürkütüyordu. Beş gün boyunca odasından çıkmadı ve sonunda kütüphane zeminindeki kan lekesi davasından vazgeçmeye karar verdi. Eğer Otis ailesi lekeyi istemiyorsa, ona kesinlikle layık değillerdi. Bu insanlar, açıkça anlaşılıyor ki, banal ve materyalist kişilerdi; ruhsal fenomenlerin sembolik değerini anlamaktan çok uzaktılar. Hayaletler ve ölülerin hortlaması şüphesiz tamamen başka bir konuydu ve aslında bu olay kendi kontrolünde değildi. Kutsal görevi, haftada bir kere koridorda görünmek ve her ayın birinci ve üçüncü çarşambası renkli camlı büyük pencereden anlaşılmaz laflar gevelemekti ve sorumluluklarından nasıl şerefiyle kurtulacağını bilmiyordu. Hayattayken çok kötü işler yaptığı doğruydu, ama diğer taraftan, doğaüstü bütün konularda vicdan sahibiydi.

Böylece daha sonraki üç cumartesi her zamanki gibi gece yarısı ile saat üç arasında, kendisini duyan veya gören olmaması için bütün önlemleri alarak koridoru geçti. Botlarını çıkardı, kurt yemiş eski döşeme tahtalarının üzerinde elinden geldiğince sessizce yürüdü, siyah renkte geniş bir kadife pelerin kuşandı ve zincirlerini yağlamak için Rising Sun Yağdanlığı kullanmayı unutmadı. Şunu itiraf etmeliyim ki, bu son korunma yöntemini benimseme konusunda kendini çok zor ikna etti. Bununla birlikte bir gece, aile yemekteyken, Bay Otis'in yatak odasına gizlice girdi ve şişeyi alıp götürdü. İlk başta kendini biraz aşağılanmış hissetse de, daha sonra bu icat lehine söylenecek epeyce şey olduğunu fark edecek kadar mantıklı biriydi ve yağdanlık, bir ölçüde amacına hizmet etti. Yine de rahatsız edilmekten kurtulamadı. Sürekli olarak koridora enine ipler geriliyor ve karanlıkta bunlara takılıyordu; bir keresinde, "Kara Isaac veya Hogley Ormanı'nın Avcısı" kılığındayken, ikizler tarafından Goblen Salonu'nun kapısından meşe merdivenin ilk basamağına kadar zemine sürülmüş olan yağa basarak fena halde düştü. Bu son hakaret onu o kadar öfkelendirdi ki, saygınlığını ve sosyal pozisyonunu yeniden kabul ettirebilmek için son bir gayret göstermeye ve saygısız genç Etonluları bir sonraki gece ünlü karakteri "Pervasız Rupert veya Başsız Kont" olarak ziyaret etmeye karar verdi.

Bu kostüm içinde ortaya çıkmayalı yetmiş yıldan fazla olmuştu. En son güzel Leydi Barbara Modish'i bu şekilde korkutmuş; kız, "Dünya üzerindeki hiçbir şey beni böylesi korkunç bir hayaletin alacakaranlıkta terasta gezinmesine izin veren bir aileye gelin gitmeye zorlayamaz," diyerek, şimdiki Lord Canterville'in büyükbabasıyla olan nişanını hemen bozmuş ve yakışıklı Jack Castleton ile Gretna Green'e kaçmıştı. Zavallı Jack, daha sonra Wandsworth Parkı'nda bir düelloda Lord Canterville tarafından vurulmuş ve daha yıl bitmeden Leydi Barbara, Tunbridge Wells'de kalbi kırık bir halde ölmüştü; böylece, her açıdan, büyük bir başarı kazanmıştı. Bununla birlikte, bu çok zor bir makyajdı; doğaüstünün veya daha bilimsel bir deyişle doğal dünya ötesinin en büyük gizlerinden biriyle ilgili olarak tiyatrovari bir ifade kullanılması gerekirse, bu rol için hazırlanmak hortlağın tam üç saatini aldı. Sonunda her şey hazırdı ve görünüşünü çok beğendi. Kıyafetle birlikte kullanılan büyük deri binici çizmeleri ona biraz büyük geliyordu ve at sırtında kullanılan çifte tabancanın tekini bulamamıştı, ama genel olarak kılığından hoşnuttu; saat biri çeyrek geçe ahşap kaplamadan yavaşça çıktı ve koridorda sessizce

ilerledi. İkizlerin yattığı odaya gelince, buraya perdelerinin renginden dolayı Mavi Yatak Odası dendiğini söylemeliyim, kapıyı biraz aralık buldu. Etkili bir giriş yapmak istediğinden onu ardına kadar itmesiyle birlikte ağır bir kova içindeki su başına döküldü; sırılsıklam oldu ve kova sol omzunun birkaç santimetre ötesinden geçti. Aynı anda dört direkli yataktan susturulmaya çalışılan kahkaha sesleri geldiğini duydu. Sinirleri o kadar bozulmuştu ki, elinden geldiği kadar hızlı bir şekilde odasına kaçtı ve ertesi gün ağır soğuk algınlığıyla yatağa düştü. Bu olayda ona teselli veren tek şey, kafasını yanında getirmemiş olmasıydı, çünkü, öyle yapmış olsaydı, bundan çok ciddi sonuçlar doğabilirdi.

Hortlak, artık bu kaba Amerikalı aileyi korkutma umudunu tamamen kaybetmişti; artık ilke olarak keçe terliklerle, cereyan çarpmasın diye boynunda kalın kırmızı bir atkıyla ve ikizler tarafından saldırıya uğrama ihtimaline karşı büyük bir çakar almazla sessizce dolaşmakla yetiniyordu. 19 Ekim'de son darbeyi yedi. Alt kata büyük giriş holüne inmişti; hiç olmazsa orada rahatsız edilmeyeceğini düşünüyordu. Birleşik Devletler Elçisi ile karısının artık Canterville aile portrelerinin yerini almış olan büyük Saroni fotoğraflarıyla dalga geçerek eğleniyordu. Sade ama derli toplu giyinmişti; mezarlık küfüyle beneklenmiş uzun bir kefen içindeydi; çenesini bir parça sarı bezle bağlamıştı; küçük bir fanuslu fener ve bir mezar kazıcısı kazması taşıyordu. Aslında "Mezarsız Jonas veya Chertsey Ambarının Ceset Hırsızı" karakteri kılığındaydı; en dikkat çekici rollerinden biriydi bu ve Canterville'lerin bu rolü unutmaları imkânsızdı, çünkü komşuları Lord Rufford ile kavgalarının esas nedeni buydu. Saat sabaha doğru ikiyi çeyrek geçiyordu ve hortlağın bildiği kadarıyla ortalıkta kimse yoktu. Ne var ki, tam kan lekesinden geride bir şey kalmış mı diye bakmak için kütüphaneye doğru yürürken ansızın karanlık bir köşeden üzerine iki şey atladı; kollarını çılgınca başlarının üzerinde sallayarak kulağına "BÖÖ!" diye bağırdılar.

Hortlak paniğe kapılarak, –bu da bu şartlar altında doğaldı– merdivene koştu; gelgelelim Washington Otis'i orada büyük bir bahçe hortumuyla kendisini bekler buldu ve böylece dört yönden düşmanları tarafından sıkıştırılmış ve neredeyse pencereye kadar gerilemiş bir haldeyken, büyük demir sobanın içinde kayboldu; neyse ki soba yanmıyordu; hortlak evine borular ve bacaların içinden geçerek gitmek zorunda kaldı ve korkunç derecede kirli, perişan ve umutsuz bir halde odasına ulaştı.

Bu olaydan sonra hortlak bir daha geceleyin dolaşırken görülmedi. İkizler çeşitli kereler onun için pusuda beklediler, her gece koridorlara ebeveynlerini ve hizmetçileri çok kızdıracak bir şekilde yemiş kabukları saçtılarsa da bunun bir yararı olmadı. Hortlağın duygularının, artık onu ortaya çıkmaktan vazgeçirecek kadar çok incindiği belliydi. Bay Otis sonunda Demokrat Parti'nin tarihi üzerindeki büyük çalışmasına yeniden başladı; yıllardır bu konuyla meşguldü; Bayan Otis bütün taşrayı hayrete düşüren harika bir deniztarağı pikniği düzenledi; oğlanlar lakros, euchre, poker gibi Amerikan ulusal oyunlarına dadandılar. Virginia, patikalarda midillisine bindi; kendisine genç Cheshire Dükü eşlik ediyordu; oğlan tatilinin son haftasını geçirmek için Canterville Chase'e gelmişti. Herkes hortlağın gitmiş olduğunu düşünüyordu ve hatta Bay Otis, Lord Canterville'e bu durumu bir mektupla bildirdi; o da yanıt olarak bu haberden duyduğu büyük sevinci dile getirdi ve Elçi'nin değerli eşine en içten tebriklerini gönderdi.

Ne var ki Otis'ler yanılıyorlardı, çünkü hortlak hâlâ evin içindeydi ve artık neredeyse bir yatalak olmasına rağmen, mücadeleyi bırakmaya henüz niyeti yoktu; özellikle de konuklar arasında genç Cheshire Dükü'nün bulunduğunu öğrendikten sonra... Bu delikanlının büyük amcası olan Lord Francis Stilton, vaktiyle Albay Carbury ile Canterville hortlağıyla zar atacağı konusunda yüz ginesine bahse tutuşmuş ve ertesi sabah oyun odasının zemininde zavallı bir felçli olarak bulunmuş, daha uzun yıllar yaşadığı halde, bir daha "düşes" lafından başka bir şey söyleyememişti. Bu hikâyeyi o sıralar herkes biliyordu, ama iki soylu ailenin duygularına saygı adına, olayı örtbas etmek için her türlü girişimde bulunulmuştu. Lord Tattle'ın *Recollections of the Prince Regent and his Friends* adlı kitabının üçüncü cildinde bu olayla ilgili her şey bütün ayrıntılarıyla bulunabilir. Bu yüzden hortlak haklı olarak Stilton'lar üzerindeki etkisini kaybetmemiş olduğunu göstermeyi çok istiyordu; bu aileyle aslında uzaktan akrabaydı, kendi kuzeni ikinci evliliğini *(en secondes noces)* Sieur de Bulkeley ile yapmıştı; herkesin bildiği gibi, Cheshire dükleri bu kişinin soyundan gelmiştir. Böylece hortlak, Virginia'nın genç âşığına ünlü karakteri "Vampir Keşiş veya Kansız Benedictine" olarak görünmek için hazırlıklara girişti; bu öylesi korkunç bir roldü ki, yaşlı Leydi Startup onu gördüğünde –olay 1764'te, talihsiz bir yeni yıl akşamı meydana gelmişti– çok şiddetli çığlıklar atmaya başlamış, sonucunda şiddetli bir inme geçirmiş; üç gün içinde, en

yakın akrabaları olan Canterville'leri mirasından mahrum ettikten ve bütün parasını Londra'daki eczacısına bıraktıktan sonra ölmüştü. Bununla birlikte ikizlerden korkusu, son dakikada, hortlağın odasından çıkmasını engelledi; genç dük, Kral Dairesi'ndeki kuş tüylü büyük tentenin altında huzur içinde uyudu ve rüyasında Virginia'yı gördü.

V

Bu olaydan birkaç gün sonra Virginia ile kıvırcık saçlı şövalyesi Brockley çayırlarında at binmeye gittiler; orada kız bir çalılıktan geçerken giysisini o kadar kötü yırttı ki, eve dönünce, görülmemek için arka merdivenden çıkmaya karar verdi. Kapısı tesadüfen açık olan Goblen Salonu'nun önünden koşarak geçerken içeride birini gördüğünü sandı ve annesinin oda hizmetçisi olduğunu düşünerek –bu kişi bazen işini buraya getirirdi– ondan giysisini onarmasını istemek için içeriye baktı. Ne var ki kız hayretten donakaldı; çünkü içerideki kişi, Canterville hortlağının bizzat kendisiydi! Pencerenin yanında oturmuş, sararan ağaçların havada uçuşan solgun yaldızlarını, uzun ana yolda çılgınca dans eden kırmızı yaprakları seyrediyordu. Başını eline dayamıştı ve çok üzgün bir hali vardı. Gerçekten de o kadar umutsuz ve o kadar perişan görünüyordu ki, ilk düşüncesi kaçıp kendisini odasına kilitlemek olan küçük Virginia'nın kalbi merhametle doldu ve hortlağı teselli etmeye karar verdi. Kızın adımları o kadar hafif, hortlağın melankolisi o kadar derindi ki, kız konuşmadan önce hortlak onun farkına varmadı.

"Sizin için çok üzgünüm," dedi kız, "ama erkek kardeşlerim yarın Eton'a geri dönüyorlar ve o zaman eğer uslu durursanız kimse sizi rahatsız etmez."

"Benden uslu olmamı istemek saçma bir şey," diye cevap verdi hortlak, kendisiyle konuşmaya cesaret eden küçük, güzel kıza hayret içinde bakarak. "Çok saçma. Zincirlerimi şakırdatmalıyım, anahtar deliklerinden inlemeliyim ve geceleyin dolaşmalıyım, eğer demek istediğin bunlardan vazgeçmemse, var oluşumun tek nedeni bu."

"Bu var olmak için bir neden sayılmaz ve siz çok kötü biri olduğunuzu biliyorsunuz. Bayan Umney, buraya ilk geldiğimiz gün, bize karınızı öldürmüş olduğunuzu söyledi."

“Pekâlâ, bunu kabul ediyorum,” dedi hortlak huysuzca, “ama bu tamamen aileyi ilgilendiren bir konu, başkalarını değil.”

“Bir kimseyi öldürmek çok yanlış,” dedi Virginia; bazen tatlı bir sofu ağırbaşlılığına bürünürdü, New England’lı bir atasından miras kalmış bir huydu bu.

“Ah, soyut ahlakın bayağı insafsızlığından nefret ederim! Karım hiç güzel değildi; kırmalı yuvarlak yakalarımı hiçbir zaman doğru dürüst kolalamazdı ve yemek pişirmeyi hiç bilmezdi. Hogley Ormanı’nda vurmuş olduğum bir erkek geyik vardı, iki yaşında muhteşem bir hayvan, karımın onu masaya ne halde getirdiğini biliyor musun? Neyse, artık önemi yok, çünkü her şey geçmişte kaldı ve sanırım, karımı öldürmüş olmama rağmen, erkek kardeşlerinin beni açlıktan öldürmeleri de pek hoş bir davranış değildi.”

“Sizi açlıktan mı öldürdüler? Ah, bay hortlak, yani demek istiyorum ki, Sir Simon, karnınız aç mı? Çantamda bir sandviç var. Onu ister misiniz?”

“Hayır, teşekkür ederim. Artık bir şey yemiyorum, ama yine de çok naziksiniz ve ailenizin bütün diğer korkunç, kaba, bayağı ve üçkâğıtçı üyelerinden çok daha hoşsunuz.”

“Dur!” diye haykırdı Virginia, ayağını yere vurarak, “kaba, korkunç ve bayağı olan sensin ve üçkâğıtçılığa gelince, kütüphanedeki o gülünç kan lekesini tazelemek için kutumdan boyalar çaldığını biliyorsun. İlk önce bütün kırmızılarımı aldın, parlak kırmızı da dahil ve bir daha güneşin batışını resmedemedim; sonra zümrüt yeşilini ve krom sarısını aldın, sonunda elimde çivit mavisi ile Çin beyazından başka boyam kalmadı ve sadece ay ışığı manzaraları yapabildim; bunlar her zaman iç karartıcı resimlerdir ve onları boyamak da hiç kolay değil. Çok sinirlenmeme rağmen, seni hiç ele vermedim, üstelik çok saçmaydı yaptıkların, kim daha önce zümrüt yeşili kan diye bir şey duymuştur ki?”

“İyi, ama,” dedi hortlak, oldukça uysalca, “ne yapabilirdim ki? Bugünlerde gerçek kan bulmak çok zor bir şey ve bu işi Harika Deterjan ile erkek kardeşin başlattığına göre, boyalarını almamak için bir neden göremedim. Renge gelince, bu her zaman bir zevk meselesidir: örneğin Canterville’lerin kanı mavidir, İngiltere’deki en mavi kandır, ama siz Amerikalıların böyle şeylerle ilgilenmediklerini biliyorum.”

“Bu konuda bir şey bildiğin yok. Bence yapabileceğin en iyi şey buradan göç etmek ve biraz kafanı çalıştırmak. Babam sana memnuniyetle bedava bir bilet sağlayabilir ve her ne kadar her türlü uçucu şey şey üzerinde ağır bir vergi varsa da, gümrükte bir güçlük çıkmayacaktır; çünkü memurların hepsi Demokrat Parti’den. Bir kere New York’a varınca büyük sükse yapacağın garanti. Orada bir büyükbabaya sahip olmak için yüz bin dolar verecek bir sürü insan tanıyorum, bir aile hortlağına sahip olmak için daha fazlasını verirler.”

“Amerika’dan hoşlanacağımı sanmıyorum.”

“Sanırım harabelerimiz ve tuhaf şeylerimiz olmadığı için,” dedi Virginia, alaycı bir tavırla.

“Harabeleriniz mi yokmuş! Tuhaf şeyleriniz mi yokmuş!” diye yanıtladı hortlak. “Donanmanız ve belli âdetleriniz var.”

“İyi akşamlar. Gidip babama ikizlere bir hafta fazladan tatil vermesini söyleyeceğim.”

“Lütfen gitmeyin, Bayan Virginia!” diye haykırdı hortlak, “o kadar yalnızım ve öyle mutsuzum ki, gerçekten ne yapacağımı bilmiyorum. Uyumak istiyorum, ama uyuyamıyorum.”

“Bu tam bir saçmalık! Tek yapman gereken şey yatağa gitmek ve mumu üflemek. Bazen uyanık kalmak çok daha zor oluyor, özellikle kilisede, oysa uyumanın hiçbir zor yanı yok. Bebekler bile bunu nasıl yapacaklarını bilirler, oysa onlar çok zeki değillerdir.”

“Üç yüz yıldır uyumadım,” dedi hortlak keder içinde ve Virginia’nın güzel mavi gözleri hayretle açıldı. “Üç yüz yıldır uyumadım ve çok yorgunum.”

Virginia ciddileşti ve küçük dudakları gül yaprakları gibi titredi. Hortlağa doğru yürüdü, yanına diz çöküp yaşlı, buruşmuş yüzüne baktı.

“Zavallı, zavallı hortlak,” diye mırıldandı kız, “uyuyabileceğin bir yer yok mu?”

“Uzaklarda, çam ormanlarının ötesinde,” dedi hortlak, kısık ve hülyalı bir sesle, “küçük bir bahçe var. Orada çimenler uzun ve gürdür; baldıran

otunun çiçeği büyük beyaz yıldızlar gibidir ve bülbül bütün gece şakır. O, bütün gece şakır; soğuk, kristal ay aşağıya bakar ve porsuk ağacı uyuyanların üzerine dev kollarını açar.”

Virginia’nın gözleri yaşlarla bulutlandı ve yüzünü elleriyle örttü.

“Ölüm Bahçesi demek istiyorsun,” diye fısıldadı.

“Evet, ölüm. Ölüm çok güzel bir şey olmalı. Yumuşak kahverengi toprağa uzanıp yatmak, başının üstünde dalgalanan çimenleri seyretmek ve sessizliği dinlemek. Dünü olmamak, yarını da olmamak. Zamanı unutmak, hayatı unutmak, huzur içinde olmak. Bana yardım edebilirsin. Benim için ölüm evinin büyük kapılarını açabilirsin, çünkü sen hep sevgi dolusun ve sevgi ölümden güçlüdür.”

Virginia titredi, içinden soğuk bir ürperti geçti ve birkaç dakika süren bir sessizlik oldu. Kız kendini korkunç bir rüyadaymış gibi hissediyordu.

Daha sonra hortlak yeniden konuştu; sesi rüzgârın iç çekişi gibiydi.

“Kütüphane penceresinin üzerindeki eski kehaneti hiç okudun mu?”

“Ah, sık sık!” diye haykırdı küçük kız, başını kaldırarak, “onu çok iyi biliyorum. Tuhaf siyah harflerle yazılmış ve okunması zor. Sadece altı satır var:

‘Ne zaman ki, altın bir kız çekip alacak
Duayı günahın dudaklarından,
Ne zaman ki, kuru badem meyvelenecek
Ve küçük bir kız gözyaşı dökecek
İşte o zaman bütün ev sakinleşecek
Ve Canterville’e huzur gelecek.’

ama ne anlama geldiklerini bilmiyorum."

"Anlamı şu," dedi hortlak keder içinde, "günahlarım için ağlamalısın, çünkü benim gözyaşlarım yok ve ruhum için benim yerime dua etmelisin; çünkü inancım yok ve eğer her zaman tatlı, iyi ve nazik olursan, Ölüm Meleği bana merhamet edecek. Karanlıkta korkunç şekiller göreceksin ve kötü ruhlar kulağına fısıldayacaklar; fakat sana zarar vermeyecekler, çünkü küçük bir çocuğun saflığı karşısında cehennemin güçleri bir şey yapamaz."

Virginia ona cevap vermedi ve hortlak, kızın eğilmiş altın sarısı başına bakarken, ellerini müthiş bir umutsuzluk içinde ovuşturdu. Ansızın kız ayağa kalktı, çok solgundu ve gözlerinde tuhaf bir ışık vardı. "Korkmuyorum," dedi, kararlı bir sesle, "ve Melek'ten sana merhamet etmesini isteyeceğim."

Hortlak oturduğu yerden hafif bir sevinç çığlığıyla kalktı ve kızın elini tuttu, eski moda bir zarafetle eğilip bu eli öptü. Hortlağın parmakları buz gibi soğuktu, dudakları ise kor gibi yanıyordu, ama Virginia, hortlak onu loş odadan geçirirken tereddüt etmedi. Solmuş yeşil goblenin üzerine küçük avcı figürleri işlenmişti. Avcılar püsküllü borularını öttürdüler ve geri dönmesi için kıza küçük ellerini salladılar. "Geri dön küçük Virginia!" diye haykırdılar, "geri dön!" Ama hortlak kızın eline daha sıkı yapıştı ve kız onları görmemek için gözlerini kapadı. Kertenkele kuyruklu ve patlak gözlü korkunç hayvanlar oymalı şömine tablasından kıza göz kırptılar ve "Sakın ha! Küçük Virginia, sakın ha! Seni bir daha göremeyebiliriz," diye mırıldandılar, gelgelelim hortlak hızını artırdı ve Virginia dinlemedi. Odanın sonuna ulaştıklarında, hortlak durdu; kızın anlayamadığı bazı sözler fısıldadı. Virginia gözlerini açtı; duvarın bir sis gibi yavaş yavaş kaybolduğunu ve önünde büyük, karanlık bir mağara durduğunu gördü. Etraflarında soğuk ve sert bir rüzgâr esti ve kız bir şeyin giysisini çekiştirdiğini hissetti. "Çabuk, çabuk!" diye haykırdı hortlak, "yoksa çok geç olacak." Bir anda ahşap kaplama arkalarından kapandı ve Goblen Salonu boş kaldı.

VI

On dakika kadar sonra, çay servisi için zil çaldı ve Virginia aşağıya inmediği için, Bayan Otis üniformalı uşaklardan birini onu çağırsın diye üst kata gönderdi. Adam çok geçmeden geri döndü ve Bayan Virginia'yı hiçbir yerde bulamadığını söyledi. Kızın her akşam vakti yemek masası için çiçek toplamak üzere bahçeye çıkma âdeti olduğundan, Bayan Otis ilk başta hiç endişelenmedi, ama saat altıyı çalıp Virginia ortada görünmeyince gerçekten endişelendi ve oğlanları kızı aramak için evin dışına yolladı, bu arada kendisi de Bay Otis'le birlikte evdeki bütün odaları aradı. Altı buçukta oğlanlar geri döndüler ve kız kardeşlerinin izini hiçbir yerde bulamadıklarını söylediler. Artık hepsinin heyecanı doruktaydı ve ne yapacaklarını bilmiyorlardı ki, Bay Otis ansızın birkaç gün önce bir çingene grubuna parkta kamp yapmaları için izin vermiş olduğunu hatırladı. Bu yüzden hemen Blackfell Hollow'a yollandı, onların orada olduklarını biliyordu, en büyük oğlu ile iki çiftlik uşağı ona eşlik ediyorlardı. Genç Cheshire Dükü, endişeden çılgına dönmüştü, kendisinin de gitmesine izin verilmesi için çok yalvardı, ama Bay Otis bir itişme kakışma olabilir endişesiyle ona izin vermedi. Ne var ki, oraya geldiğinde, çingenelerin gitmiş olduklarını gördü. Bu gidişin oldukça ani olduğu belliydi, çünkü ateş hâlâ yanıyordu ve çimenlerin üzerinde bazı kap kacaklar vardı. Bay Otis bölgeyi araştırsınlar diye Washington ile iki adamı gönderdikten sonra eve koştu ve kontluktaki bütün polis müfettişlerine, serseriler veya çingeneler tarafından kaçırılmış küçük bir kızı araştırmalarını isteyen telgraflar yolladı. Daha sonra atının getirilmesini emretti, karısıyla üç oğlunun yemeğe oturmasında ısrar ederek, yanına bir seyis alıp atını Ascot Yolu'na sürdü. Ne var ki, daha birkaç mil gitmeden ardından birinin dörtnala geldiğini duydu; dönüp bakınca genç dükün midillisinin üzerinde yaklaştığını gördü, delikanlının yüzü kızarmıştı ve şapkası yoktu. "Çok özür dilerim, Bay Otis," dedi oğlan nefes nefese, "ama Virginia kayıpken yemek filan yiyemem. Lütfen bana kızmayın; eğer geçen yıl nişanlanmamıza izin verseydiniz böyle sorunlar olmayacaktı. Beni geri göndermeyeceksiniz, değil mi? Gidemem! Gitmeyeceğim!"

Elçi, bu yakışıklı genç haylaza gülümsemekten kendini alamadı, Virginia'ya olan bağlılığı da onu epeyce etkilemişti; bu yüzden atından eğilerek şefkatle oğlanın omuzlarını okşadı ve şöyle dedi, "Peki, Cecil, geri dönmezsen, sanırım benimle gelmek zorundasın, ama sana Ascot'da bir şapka almalıyım."

“Ah, şapkayı boşverin! Ben Virginia’yı istiyorum!” diye haykırdı genç dük gülerek ve dörtnala demiryolu istasyonuna gittiler. Orada Bay Otis, istasyon müdürüne Virginia’nın tarifine uyan bir kimsenin peronda görülüp görülmediğini sordu, ama kızla ilgili hiçbir haber alamadı. Bununla birlikte, istasyon müdürü hat üzerindeki diğer duraklara telgraf çekti ve babaya, kızı için sıkı araştırma yapacakları konusunda güvence verdi; Bay Otis genç dük için kepenklerini kapamak üzere olan bir manifaturacıdan bir şapka aldıktan sonra, dört mil uzaklıktaki bir köy olan Bexley’e at sürdü; burasının çingenelerin çok bilinen bir uğrak yeri olduğu kendisine söylenmişti; çünkü yanı başında geniş bir çayır vardı. Orada jandarmayı uykudan kaldırdılar, ama bir bilgi alamadılar ve çayırın dört yanını dolaştıktan sonra atlarını eve doğru çevirdiler ve saat on bir sularında yorgunluktan ölmüş ve neredeyse umudu kesmiş bir halde Chase’e ulaştılar. Washington ile ikizleri fanuslu fenerlerle kapıcı evinde kendilerini bekler buldular; çünkü ana yol çok karanlıktı. Virginia’dan en ufak bir iz bulunmamıştı. Çingeneler, Broxley otlaklarında yakalanmışlardı, gelgelelim kız onlarla birlikte değildi; çingeneler böyle ani ayrılışlarının nedenini Chorton Fuarı’nın tarihini şaşırmış olmalarıyla açıklamışlardı ve gecikmemek için acele gitmişlerdi. Gerçekten de, Virginia’nın kaybolduğunu duyunca çok üzülmüşlerdi, çünkü Bay Otis’e kendilerine özel parkında kamp yapma izni vermiş olduğu için çok minnettardılar ve gruptan dört kişi araştırmaya yardım etmek için geride kalmıştı. Sazan havuzu taranmıştı, bütün Chase baştan aşağıya gözden geçirilmişti, ama bir sonuç yoktu. En azından o gece için Virginia’yı kaybetmiş oldukları besbelliydi ve Bay Otis ile oğlanlar eve büyük bir moral çöküntüsü içinde yürüdüler; seyis, iki at ve bir midilliyle onların peşinden geliyordu. Holde bir grup korkmuş hizmetçi gördüler, zavallı Bayan Otis kütüphanede bir kanepe üzerine uzanmıştı, korku ve endişe yüzünden aklını kaçırmak üzereydi ve yaşlı kâhya tarafından kolonyayla ferahlatılıyordu. Bay Otis, karısının hemen bir şeyler yemesi konusunda ısrar etti ve herkes için akşam yemeği hazırlanmasını emretti. Melankolik bir yemekti, çünkü neredeyse kimse ağzını açıp bir şey söylemedi; ikizler bile şaşkına dönmüş ve uslanmışlardı, çünkü kardeşlerini çok severlerdi. Yemek bitince, Bay Otis, genç dükün ricalarına rağmen, o gece yapılacak başka bir şey olmadığını ve sabahleyin Scotland’a hemen bazı detektifler göndermeleri için telgraf çekeceğini söyleyerek, herkesin yatağa gitmesini emretti. Tam yemek odasından çıkarlarken saat kulesinde gece yarısı çalmaya başladı, son vuruşu sırasında bir şangırtı ile keskin bir çığlık

duydular; ürkütücü bir gök gürlemesi evi sarstı, havada dünyevi olmayan bir müzik nağmesi dolaştı, merdivenin üzerindeki bir pano gürültüyle geriye doğru uçtu ve içinden Virginia, çok solgun ve beyaz bir yüzle, elinde küçük bir kutu tutarak sahanlığa adım attı. Bir anda herkes ona doğru atıldı. Bayan Otis onu tutkuyla bağrına bastı, dük onu ateşli öpücüklerle nefessiz bıraktı ve ikizler grubun çevresinde çılgın bir savaş dansı yaptılar.

“Tanrı aşkına! Kızım neredeydin sen?” dedi Bay Otis, oldukça öfkeli, kızın onlara aptalca bir şaka yapmış olduğunu düşünerek. “Cecil ile birlikte her tarafta atla dolaşıp seni aradık ve annen korkudan öldü. Bir daha böyle eşek şakaları yapmamalısın.”

“Hortlak dışında kimseye! Hortlak dışında kimseye!” diye çığlık attı ikizler, bir yandan da sıçrayıp hopluyorlardı.

“Canım benim, Tanrı’ya şükür bulundun; bir daha yanımdan ayrılmamalısın,” diye mırıldandı Bayan Otis, titreyen çocuğu öpüp, karışmış altın sarısı saçlarını düzeltirken.

“Baba,” dedi Virginia, sakin bir sesle, “Hortlağın yanındaydım. O öldü ve gelip onu görmen gerek. O çok kötü biriydi, ama bütün yapmış olduklarından dolayı gerçekten üzgündü ve bana ölmeden önce içinde güzel mücevherler olan bu kutuyu verdi.”

Bütün aile ona dili tutulmuş bir şekilde şaşkınlıkla baktı, ama kız ağırbaşlı ve ciddiydi, geriye dönüp onları ahşap kaplamadaki delikten dar gizli bir koridora götürdü. Washington, masadan kapmış olduğu bir mumla onların peşinden geliyordu. Sonunda büyük bir meşe kapıya geldiler; kapının üzerine paslı çiviler çakılmıştı. Virginia dokununca kapı ağır menteşeleri üzerinde döndü ve kendilerini tavanı tonozlu, ufacık penceresi demir kafesli, küçük ve basık bir odada buldular. Duvara çok büyük bir demir halka takılmış, ona zincirlenmiş kupkuru bir iskelet boylu boyunca taş zemine yatmıştı ve uzanamayacağı bir yere konmuş eski moda bir tahta tabakla bir testiye uzun kuru parmaklarıyla ulaşmaya çalışıyor gibiydi. Testi görünüşe göre bir zamanlar suyla doluydu, çünkü içi yeşil küf ile kaplanmıştı. Tabakta bir toz yığınından başka bir şey yoktu. Virginia iskeletin yanına diz çöktü ve küçük ellerini birleştirerek sessizce dua etmeye başladı, grubun geri kalanı artık sırrını öğrenmiş oldukları bu korkunç trajediyi hayretler içinde seyrettiler.

“Hey!” diye ansızın bağırdı ikizlerden biri, pencereden dışarıya bakarak bu odanın evin hangi kanadında yer aldığını anlamaya çalışıyordu. “Hey! Yaşlı kurumuş badem ağacı çiçek açmış. Çiçekleri ay ışığında açıkça görebiliyorum.”

Ayağa kalkarken, “Tanrı onu affetti,” dedi Virginia, ciddi bir tavırla ve yüzü sanki güzel bir ışıkla aydınlandı.

“Sen bir meleksin!” diye haykırdı genç dük ve kollarını kızın boynuna dolayıp onu öptü.

VII

Bu tuhaf olaylardan dört gün sonra, gece saat on bir sularında Canterville Chase’den bir cenaze korteji yola çıktı. Cenaze arabasını sekiz siyah at çekiyordu, her birinin kafasında devekuşu tüyünden sallantılı büyük bir sorguç vardı, kurşun tabutun üzerine mor renkli kalın bir örtü serilmişti; örtüye Canterville arması altınla işlenmişti. Cenaze arabasının ve diğer arabaların yanında uşaklar yanan meşalelerle yürüyorlardı ve tören alayı her bakımdan çok etkileyiciydi. Lord Canterville baş yas tutucuydu, cenaze törenine katılmak için Wales’den özel olarak gelmişti ve ilk arabada küçük Virginia ile birlikte oturuyordu. Sonrakinde Birleşik Devletler Elçisi ile karısı, bir sonrakinde Washington ile üç oğlan, son arabada ise Bayan Umney vardı. Herkes, hayatının elli yılından fazlasında hortlak tarafından korkutulmuş olduğu için, kâhya kadının bu defin törenini görmeye hakkı olduğunu düşünüyordu. Kilise bahçesinin köşesine, yaşlı porsuk ağacının tam altına derin bir mezar kazılmıştı ve cenaze duası Sayın Augustus Dampier tarafından çok etkileyici bir şekilde okundu. Dini tören bittiği vakit, Canterville ailesinin eski bir âdetine göre uşaklar meşalelerini söndürdüler ve tabut mezara indirilirken Virginia öne çıktı ve tabutun üzerine beyaz ve pembe badem çiçeklerinden yapılmış büyük bir haç bıraktı. Tam bunu yaptığı sırada ay, bir bulutun arkasından çıktı, küçük kilise mezarlığını açık gümüş rengiyle örttü ve uzaktaki bir çalılıkta bir bülbül şakımaya başladı. Kız, hortlağın Ölüm Bahçesi tarifini düşündü, gözleri yaşardı ve eve dönüş yolunda hemen hemen hiç konuşmadı.

Ertesi sabah, Lord Canterville şehre dönmeden önce, Bay Otis hortlağın Virginia’ya vermiş olduğu mücevherler konusunda onunla görüştü. Bu mücevherler her bakımdan harikaydı –özellikle antik Venedik çerçeveli

yakut bir gerdanlık gerçekten de on altıncı yüzyıldan kalma şahane bir örnekti– ve değerleri o kadar yüksekti ki, kızının onları kabul etmesine izin vermek Bay Otis’in vicdanını epeyce rahatsız ediyordu.

“Lordum,” dedi adam, “bu ülkede devredilemez mülkiyetin toprak kadar takılar için de geçerli olduğunu biliyorum ve bu mücevherlerin ailenizde evladiyelik olduğu veya öyle olması gerektiği, benim için çok açık. Bu yüzden sizden onları Londra’ya yanınızda götürmenizi ve onlara sadece mülkünüzün bazı tuhaf şartlar altında size geri dönmüş bir parçası gözüyle bakmanızı rica etmek zorundayım. Kızıma gelince, o hâlâ bir çocuk ve henüz, bunu söylemekten sevinç duyuyorum ki anlamsız bir lüksün böylesi aşırılıklarına fazla ilgi duymamaktadır. Ayrıca Bayan Otis’in bana verdiği bilgiye göre, –kendisi sanat konusunda küçümsenmeyecek bir otoritedir ve çocukluğunda Boston’da birkaç kış geçirmek ayrıcalığına sahip olmuştur– bu taşların maddi değeri de yüksekmiş ve eğer satışa çıkarılırsa iyi para ederlermiş. Bu şartlar altında, Lord Canterville, eminim ki, onların ailemin herhangi bir üyesinin mülkiyetinde kalmasına izin vermemin benim için ne kadar imkânsız olduğunu anlıyorsunuz ve işin doğrusu, böylesi boş süsler ve oyuncaklar, her ne kadar İngiliz aristokrasisinin şanına uygun veya elzem ise de, cumhuriyetçi sadeliğin katı ve –inancım o ki– ölümsüz ilkelerine göre yetiştirilmiş kişiler için tamamen uygunsuz olacaktır. Belki şunu da belirtmeliyim ki, Virginia o kutuyu talihsiz, ama baştan çıkmış atanızın bir anısı olarak alıkoymasına izin vermenizi çok istiyor. Kutu çok harap vaziyette olup onarım gerektirdiğinden, belki onun bu dileğini yerine getirmeyi uygun görürsünüz. Bana gelince, şunu itiraf etmeliyim ki, kendi kanımdan gelme bir çocuğun ortaçağla ilgili herhangi bir şeye sempati duymasına çok hayret ettim ve bunun nedenini ancak Virginia’nın, Bayan Otis’in Atina’ya yaptığı bir yolculuktan döndükten hemen sonra, Londra’nızın sayfiyelerinden birinde doğmuş olmasıyla açıklayabiliyorum.”

Lord Canterville, değerli elçinin söylevini çok ciddi bir tavırla, arada sırada engelleyemediği bir tebessümü saklamak için gri bıyığını çekiştirerek dinledi; Bay Otis sözlerini bitirince içtenlikle elini sıktı ve şöyle dedi, “Sayın bayım, sevimli küçük kızınız talihsiz atalarımdan Sir Simon’a çok büyük bir hizmette bulundu, ben ve ailem harikulade cesareti ve yürekliliği yüzünden ona çok şey borçluyuz. Mücevherler kesinlikle ona aittir ve inanıyorum ki, onları kızınızdan alacak kadar kalpsiz olsaydım, o yaşlı kötü adam on beş gün içinde mezarından çıkar ve hayatımı cehenneme çevirirdi.

Onların evladiyelik olduğuna gelince, bir vasiyette veya yasal bir metinde adı geçmeyen hiçbir şey evladiyelik değildir ve bu mücevherlerin varlığından hiç kimsenin haberi yoktu. Sizi temin ederim ki, onların üzerinde uşağınızdan daha fazla bir hakkım yok ve sanırım Bayan Virginia büyüdüğü vakit, takacak güzel şeyleri olmasından hoşnut olacak. Ayrıca, şunu unutuyorsunuz Bay Otis, siz mobilyayı ve hortlağı rayiç bedeline göre satın aldınız ve hortlağa ait olan her şey o anda sizin malınız oldu, Sir Simon geceleri koridorda her ne yapmış olursa olsun, yasalara göre o aslında bir ölüydü ve siz satın alınca onun malına da sahip oldunuz."

Bay Otis, Lord Canterville'in mücevheri reddetmesinden epeyce üzüntü duydu ve ona kararını gözden geçirmesi için ricada bulundu, ama iyi huylu asilzade kararından dönmedi ve sonunda elçiyi, kızına hortlağın vermiş olduğu armağanı alıkoyması için izin vermeye razı etti ve 1890 ilkbaharında genç Cheshire Düşesi evliliği münasebetiyle Kraliçe'nin baş salonunda huzura kabul edildiğinde mücevherleri herkesin hayranlığını kazandı. Çünkü Virginia soyluluk tacını elde etmişti –bu, bütün küçük ve iyi Amerikan kızlarının ödülüydü– ve genç sevgilisiyle, oğlan rüştünü kazanır kazanmaz evlenmişti. İkisi de o kadar sevimliydi ve birbirlerini o kadar seviyorlardı ki, bu evlilik, yaşlı Dumbleton markizi –bu kadın, dükü bekâr yedi kızından biri için avlamaya çalışmış ve bu amaçla üç pahalı akşam yemeği vermişti– ve tuhaf ama, bizzat Bay Otis dışında herkesi sevindirmişti. Bay Otis, genç dükü şahsen çok seviyordu, ama teorik olarak unvanlara karşıydı ve kendi sözleriyle ifade edecek olursak, "cumhuriyetçi sadeliğin gerçek ilkelerinin, zevk düşkünü aristokrasinin gevşeklik yaratan etkisiyle unutulacağından korkuyordu." Bununla birlikte, itirazları tamamen geçersiz kılındı ve inanıyorum ki, Hanover Square'de, St. George Kilisesi'nin sıraları arasında kızı koluna yaslanmış olarak yürüdüğü vakit bütün İngiltere'de ondan daha gururlu bir adam yoktu.

Dük ile düşes, balaylarını geçirdikten sonra, Canterville Chase'e gittiler ve vardıklarının ertesi günü öğleden sonra çam ormanlarının yanındaki ıssız kiliseye yürüdüler. Sir Simon'un mezartaşındaki yazı konusunda ilk başta epeyce zorluk yaşanmıştı, ama sonunda sadece yaşlı asilzadenin adının baş harflerinin ve kütüphane penceresindeki şiirin taşa kazınmasına karar verildi. Düşes yanında güzel güller getirmişti, onları mezarın üzerine serpti ve orada bir müddet durduktan sonra, dolaşarak eski manastırın yıkık rahip odasına gittiler. Orada düşes yıkık bir sütunun üzerine oturdu; kocası ise,

Virginia’nın ayaklarının dibine uzanıp sigara içti ve onun güzel gözlerini seyretti. Ansızın sigarayı attı, karısının elini tuttu ve ona, “Virginia, bir eşin kocasından saklı bir sırrı olmamalıdır,” dedi.

“Sevgili Cecil! Senden saklı bir sırrım yok.”

“Evet, var,” diye yanıtladı adam, gülümseyerek, “o hortlakla baş başa iken neler olduğunu bana hiç anlatmadın.”

“Hiç kimseye anlatmadım,” dedi Virginia, ciddileşerek.

“Bunu biliyorum, ama bana söyleyebilirdin.”

“Lütfen bana sorma, Cecil, sana söyleyemem. Zavallı Sir Simon! Ona çok şey borçluyum. Evet, gülme Cecil, gerçekten borçluyum. Hayatın ne olduğunu, ölümün ne anlama geldiğini ve aşkın niçin her ikisinden de güçlü olduğunu anlamamı o sağladı.”

Dük ayağa kalktı ve sevgiyle karısını öptü.

“Kalbinin sahibi olduğum sürece sırrını saklayabilirsin,” diye mırıldandı.

“Kalbimin sahibi daima sensin, Cecil.”

“Çocuklarımıza bir gün anlatacaksın, değil mi?”

Virginia’nın yüzü al al oldu.

GİZEMSİZ BİR SFENKS

Bir Gravür

Bir öğleden sonra, Café de la Paix'de dışarda oturmuş, Paris yaşamının ihtişamıyla perişanlığını seyreder, vermutumu içip önümden geçen azamet ile sefaletin tuhaf manzarasını düşünürken, birisinin adımı seslendiğini duydum. Arkama döndüm ve Lord Murchison'u gördüm. Kolejde birlikte olduğumuzdan bu yana, neredeyse on yıldır görüşmemiştik, bu yüzden onunla yeniden karşılaşmaktan sevinç duydum ve hararetle el sıkıştık. Oxford'da çok iyi arkadaştık. Onu çok severdim, öyle yakışıklı, öyle hayat dolu, öyle namuslu biriydi ki aramızda onun hakkında, "her zaman doğruyu söylemek gibi bir huyu olmasa, ondan daha iyi arkadaş bulunmaz," derdik, yine de öyle sanıyorum ki ona bu kadar hayran olmamızın gerçek sebebi daha çok dürüstlüğüydü. Arkadaşımın epeyce değişmiş olduğunu fark ettim. Endişeli ve şaşkın bir hali vardı, sanki şüphe içinde gibiydi. Bunun bir modern şüphecilik vakası olamayacağını hissettim, çünkü Murchison, Tory'lerin en sağlamıydı ve Lordlar Kabinesi'ne nasıl inanıyorsa Tevrat'ın ilk beş kitabına da öyle sağlam bir şekilde inanırdı; bu yüzden nedenin bir kadın olduğuna karar verdim ve evlenip evlenmediğini sordum.

"Kadınları yeterince iyi anlamıyorum," diye yanıtladı.

"Sevgili Gerald," dedim, "kadınlar sevilmek içindir, anlaşılmak için değil."

"Güvenemediğim bir şeyi sevemem," diye karşılık verdi.

"Galiba hayatında gizemli bir şey var," dedim, sesimi yükselterek, "bana ondan söz et."

"Bir araba gezintisine çıkalım," diye yanıtladı, "burası çok kalabalık. Hayır, sarı bir araba olmasın, başka herhangi bir renk... işte, o koyu yeşil renklisi uygun." Birkaç dakika sonra bulvardan aşağıya Madeleine yönüne doğru inmeye başladık.

"Nereye gideceğiz?" dedim.

“Ah, nereye istersen!” diye yanıtladı. “Bois’deki lokantaya gidelim; orada akşam yemeği yeriz ve bana kendinle ilgili her şeyi anlatırsın.”

“İlk önce seninle ilgili olanları duymak istiyorum,” dedim. “Esrarını bana anlat.”

Cebinden gümüş klipsli küçük bir maroken muhafaza çıkardı ve bana uzattı. Muhafazayı açtım. İçinde bir kadın fotoğrafı vardı. Uzun boylu ve ince yapılıydı, iri gizemli gözleri, bağlanmamış saçlarıyla tuhaf bir güzelliği vardı. Bir clairvoyante (medyum) gibi görünüyordu ve değerli kürklere bürünmüştü.

“Bu yüz hakkında ne düşünüyorsun?” dedi, “doğruyu söyleyen birine benziyor mu?”

Fotoğrafı dikkatle inceledim. Bana sırrı olan birinin yüzüymüş gibi geldi, ama bu sır hayır mı, şer mi, anlayamamıştım. Güzelliği çok sayıda gizemli yönden oluşuyordu –aslında bu güzellik elle tutulur değil, maneviydi– ve dudaklarında gezinen hafif tebessüm tatlı sayılamayacak kadar gizemliydi.

“Ee, peki!” diye haykırdı, sabırsızlıkla, “ne diyorsun?”

“Bu kadın karalar içindeki Gioconda (Mona Lisa),” diye yanıtladım. “Bana onunla ilgili her şeyi anlat.”

“Şimdi olmaz,” dedi, “akşam yemeğinden sonra.” Ve başka şeylerden söz etmeye başladı.

Garson bize kahve ile sigaralarımızı getirdiği vakit, Gerald’a verdiği sözü hatırlattım. Yerinden kalktı, odanın içinde iki üç kere aşağı yukarı dolaştı ve bir koltuğa çökerek bana şu hikâyeyi anlattı:

“Bir akşam, saat beş sularında Bond Sokağı’nda yürüyordum. Arabalar üst üste yığılmıştı ve trafik neredeyse durmuştu. Sarı renkli küçük bir kupa arabası kaldırıma yakın duruyordu, bilmem neden dikkatimi çekti. Yanından geçerken sana bu öğleden sonra gösterdiğim o yüz, arabadan dışarıya baktı. Hemen büyüsüne kapıldım. Bütün gece onu düşündüm, ertesi gün de öyle. O sokakta aşağı yukarı yürüyüp her arabanın içine gizlice baktım ve sarı kupayı bekledim, ama ma *belle inconnue*’yu [meçhul güzelim] bulamadım, sonunda bunun sadece bir rüya olduğunu düşünmeye başladım. Bir hafta kadar sonra Madame de Rastail’de akşam

yemeğindeydim. Yemek saat sekizdeydi, ama sekiz buçukta hâlâ salonda bekliyorduk. Sonunda uşak kapıyı açtı ve Leydi Alroy'un geldiğini haber verdi. Aramış olduğum kadındı. İçeriye çok ağır adımlarla girdi, gri dantellerin içinde ay ışığına benziyordu, benden onu yemek odasına götürmem istendi, bu da bana büyük sevinç verdi. Sofraya oturduktan sonra, çok masumane şöyle dedim, 'Leydi Alroy, galiba bir süre önce sizi Bond Sokağı'nda gördüm.' Yüzü bembeyaz oldu ve bana fısıltıyla, 'Lütfen bu kadar yüksek sesle konuşmayın, sizi bir duyan olabilir,' dedi. Bu kadar kötü bir başlangıç yapmış olduğum için kendimi çok berbat hissettim ve apar topar Fransız oyunları konusuna daldım. O çok az konuştu, hep o aynı kısık melodik sesle; sanki birisinin konuşulanları dinlemesinden korkuyor gibiydi. Tutkuyla, budalalık derecesinde sevdalandım, onu saran o tanımlanamaz esrar havası çok ilgimi çekmişti. Yemekten hemen sonra gitmeye kalkmıştı; ayrılacağı vakit, 'Acaba evinize gelip sizi görebilir miyim?' diye sordum. Bir an için tereddüt etti, yanımızda birileri var mı diye çevresine bir göz attı ve sonra, 'Evet, yarın beşe çeyrek kala,' dedi. Madame de Rastail'e bana onun hakkında bilgi vermesi için ricada bulundum; ama tek öğrenebildiğim şey, Park Lane'de güzel bir eve sahip dul bir kadın olduğuydu; sıkıcı bir bilim adamı, dulların, evliliğin sürgitinin en iyi örneği olduklarını ileri süren bir tez ortaya atınca oradan ayrıldım ve eve döndüm.

"Ertesi gün tam vaktinde Park Lane'e gittim, ama baş uşak, Leydi Alroy'un birkaç dakika önce dışarıya çıktığını söyledi. Kulübe çok mutsuz ve şaşkın bir halde gittim ve uzun uzun düşündükten sonra ona bir mektup yazıp acaba şansımı başka bir öğleden sonra denememe izni olur mu diye sordum. Günlerce bir yanıt alamadım, ama sonunda pazar günü saat dörtte evde olacağını bildiren küçük bir not aldım, dipnotu çok olağanüstüydü: 'Lütfen bir daha bana bu adrese yazmayın; sizi gördüğüm vakit açıklayacağım.' Pazar günü beni kabul etti, çok hoş davrandı, ama giderken, bir daha ona yazmam gerekirse, mektubumu 'Bayan Knox, Whittaker'in Kütüphanesi eliyle, Green Sokağı' adresine göndermemi benden rica etti. 'Mektupları kendi evimde kabul edemememin bazı nedenleri var,' dedi.

"Bütün sezon boyunca onu sık sık gördüm; o esrarlı hava onu hiç terk etmedi. Bazen bir adamın pençesine düşmüş olduğunu düşündüm, ama o kadar ulaşılmaz görünüyordu ki, buna inanamadım. Benim için bir sonuca

varmak gerçekten çok zordu, çünkü Leydi Alroy müzelerde rastlanan o tuhaf kristallere benziyordu; onlar bir an için berraklaşırlar, sonra bulanırlar. Sonunda ondan karım olmasını istemeye karar verdim: Bütün ziyaretlerime ve kendisine yolladığım birkaç mektuba verdiği o bitmez tükenmez gizemli yanıtlardan bıkıp usanmıştım. Ona kütüphane adresine yazarak gelecek pazartesi saat altıda beni görüp göremeyeceğini sordum. Evet diye yanıtladı ve sevinçten havalara uçtum. Esrarına rağmen ona çılgıncasına âşıktım, o sırada böyle düşünüyordum. Şimdi anlıyorum ki, asıl neden o esrarlı haliymiş. Bu doğru değil; ben bizzat kadını seviyordum. O esrar beni bunaltıyor, çıldırtıyordu. Neden kader beni onun peşine düşürdü?"

"Demek esrarı keşfettin?" diye haykırdım.

"Korkarım öyle," diye yanıtladı. "Sen kendin karar ver."

"Pazartesi olunca öğle yemeği için amcama gittim ve saat dört sularında kendimi Marylebone Yolu'nda buldum. Amcam, bilirsin, Regent's Park'da oturur. Piccadilly'ye gitmek istiyordum, kestirmeden giderek bir sürü küçük, eski püskü sokaktan geçtim. Ansızın önümde Leydi Alroy'u gördüm, yüzünü kalın bir tülle örtmüştü ve çok hızlı yürüyordu. Sokaktaki son eve gelince basamakları çıktı, bir anahtar çıkardı, açıp içeriye girdi. 'İşte esrar burada,' dedim kendi kendime ve aceleyle gidip evi inceledim. Kiraya verilen bir yere benziyordu. Eşikte düşürmüş olduğu mendili duruyordu. Onu yerden aldım ve cebime koydum. Daha sonra ne yapmam gerektiğini düşünmeye başladım. Onu gözetlemeye hakkım olmadığına karar verdim ve arabayla kulübe gittim. Saat altıda onu ziyarete gittim. Bir divana uzanmış yatıyordu, gümüş rengindeki ikindi kıyafetine her zaman taktığı o tuhaf ay taşlarını iliştirmişti. Çok güzel görünüyordu. 'Sizi gördüğüme çok sevindim' dedi, 'bütün gün evden dışarıya çıkmadım.' Ona hayretle baktım ve mendili cebimden çıkararak ona verdim. 'Leydi

Alroy, bunu bu öğleden sonra Cumnor Sokağı'nda düşürdünüz,' dedim, çok sakince. Bana korkuyla baktı, ama mendili almak için bir harekette bulunmadı. 'Orada ne yapıyordunuz?' diye sordum. 'Hangi hakla bana soru soruyorsunuz?' diye karşılık verdi. 'Sizi seven bir erkeğin sahip olduğu hakla,' dedim. 'Buraya sizden karım olmanızı istemeye geldim.' Elleriyle yüzünü örttü ve gözyaşları sel gibi akmaya başladı. 'Bana söylemelisiniz,' diye devam ettim. O ayağa kalktı ve gözlerini yüzüme dikerek, 'Lord Murchison, size söylenecek bir şey yok,' dedi. 'Birisiyle buluşmaya

gittiniz!’ diye haykırdım, ‘sizin esrarınız işte bu.’ Korkunç bir şekilde yüzünün rengi attı ve ‘Kimseyle buluşmaya gitmedim,’ dedi. ‘Gerçeği söyleyemez misiniz?’ dedim, bağırarak. ‘Gerçeği söyledim!’ diye karşılık verdi. Çıldırmıştım, kendimi kaybettim, ne dediğimi bilmiyorum, ama ona korkunç şeyler söyledim. Sonunda evden koşarak çıktım. Ertesi gün bana bir mektup yazdı; açmadan geri gönderdim ve Alan Colville ile Norveç’e yollandım. Bir ay sonra geri döndüm. Morning Post’da ilk gördüğüm şey Leydi Alroy’un ölümü oldu. Opera’da üşütmüş ve akciğerde kan pıhtılaşması yüzünden beş günde ölmüştü. Kendimi eve kapadım ve kimseyle görüşmedim. Onu öyle çok sevmiştim ki, onu öyle delicesine sevmiştim ki... Tanrım! O kadını nasıl da sevmiştim!”

“O sokağa, oradaki eve gittin mi?” dedim.

“Evet,” diye yanıtladı.

“Bir gün Cumnor Sokağı’na gittim. Karşı koymak elimde değildi. Şüphe içinde kıvranıyordum. Kapıyı çaldım ve saygın görünüşlü bir kadın bana kapıyı açtı. Ona kiralık oda olup olmadığını sordum. ‘Salonlar kiraya veriliyor, efendim,’ diye karşılık verdi, ‘ama o hanımefendiyi üç aydır görmedim ve kiraları ödenmemiş olduğundan onları siz tutabilirsiniz.’ ‘Bu hanımefendi miydi?’ dedim, fotoğrafı göstererek. ‘Bu o, kesinlikle!’ diye haykırdı, ‘Ne zaman geri dönecek?’ ‘O hanımefendi öldü,’ diye karşılık verdim. ‘Ah, efendim, olamaz!’ dedi kadın; ‘O benim en iyi kiracımdı. Sadece salonlarımda arada sırada oturmak için bana haftada üç gine ödüyordu.’ ‘Burada birisiyle buluşuyor muydu?’ dedim, ama kadın durumun öyle olmadığını, her zaman yalnız geldiğini ve hiç kimseyi kabul etmediğini bana söyledi. ‘Peki, ama burada ne yapıyordu?’ diye haykırdım. ‘Sadece salonda oturuyordu, efendim, kitap okuyordu, bazen de çay içiyordu,’ diye yanıtladı kadın. Ne söyleyeceğimi bilemedim, bu yüzden ona bir altın lira verdim ve oradan uzaklaştım. Şimdi, sence bütün bunların anlamı ne? O kadının doğru söylediğine inanmıyorsun, değil mi?”

“İnanıyorum.”

“O halde Leydi Alroy oraya niçin gidiyordu?”

“Sevgili Gerald,” diye yanıtladım, “Leydi Alroy sadece esrarlı şeylere meraklı bir kadındı. O odaları, oraya tülle yüzünü örtüp bir roman

kahramanı olduğunu hayal etmek zevki için kiralamıştı. Gizliliğe tutkundu, ama o sadece gizemsiz bir sfenksti.”

“Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?”

“Bundan eminim,” diye karşılık verdim.

Lord Murchison maroken kılıfı çıkardı, açtı ve fotoğrafa baktı. Sonunda, “Kim bilir?” dedi.

MODEL MİLYONER

Bir Takdir Notu

Eğer birisi paralı değilse büyüleyici olmasının bir yararı yoktur. Romantizm, zenginin ayrıcalığıdır; işsiz birinin harcı değildir. Yoksul adam pratik davranmalı ve hayal gücünden yoksun olmalıdır. İnsanın büyüleyici olmak yerine sürekli bir geliri olması daha iyidir. Hughie Erskine, modern hayatın bu büyük gerçeklerini hiç anlamamıştı. Zavallı Hughie! Kabul etmeliyiz ki, zekâ açısından pek parlak sayılmazdı. Bütün hayatı boyunca tek bir göz kamaştırıcı –hatta alaycı– söz etmemişti. Ne var ki, kıvırcık kahverengi saçları, biçimli vücudu ve gri gözleriyle harikulade yakışıklıydı. Kadınların olduğu kadar erkeklerin de gözdesiydi ve para kazanmanın dışında bütün becerilere sahipti. Babası ona miras olarak süvari kılıcıyla on beş ciltlik bir *History of the Peninsular War* bırakmıştı. Hughie, birincisini aynasının üzerine astı; ikincisini bir rafta *Ruff's Guide* ile *Bailey's Magazine* arasına koydu ve yaşlı bir halanın ona bağladığı yılda iki yüz papel ile geçimini sürdürdü. Her şeyi denedi. Altı ay kadar borsada iş tuttu; ama boğalarla ayıların arasında bir kelebek ne yapabilirdi ki? Bir süre daha çay tüccarlığı yaptı, ama çok geçmeden Pekoe ile Souchong'dan bıktı. Daha sonra sek şeri satmaya çalıştı. Bu da bir çare olmadı; şeri işi gereğinden fazla tatsızdı. Sonunda bir baltaya sap olamadı; büyüleyici, ama işe yaramaz bir genç adam oldu; mükemmel bir görünüme sahip mesleksiz biri.

İşin daha kötüsü, âşıktı. Sevdiği kız Laura Merton'dı, emekli bir albayın kızıydı; adam iyi huyu ve hazmetme özelliğini Hindistan'da kaybetmiş ve ikisini de bir daha bulamamıştı. Laura delikanlıya tapıyordu; o ise kızın ayakkabı bağcıklarını öpmeye hazırdı. Londra'daki en hoş çift onlardı ve beş paraları yoktu. Albay, Hughie'den çok hoşlanıyordu, ama nişan lafını duymak istemiyordu.

"Kendine ait on bin poundun olduğunda bana gel, evlat, o zaman duruma bakarız," deyip duruyordu; Hughie'nin böyle günlerde yüzü çok asılır ve teselli bulmak için Laura'nın yanına gitmek zorunda kalırdı.

Bir sabah, Merton'ların yaşadığı Holland Park'a giderken, iyi dostlarından biri olan Alan Trevor'u görmek için ona uğradı. Trevor

ressamdı. Gerçekten de günümüzde bu meslekten çok kişi vardır. Ama aynı zamanda o bir sanatkârdı, sanatkârlara ise nadir rastlanır. Şahsen tuhaf, kaba saba biriydi; çilli bir yüzü, kızıl renkli çalı gibi bir sakalı vardı. Ne var ki, fırçayı eline aldığında gerçek bir ustaydı ve resimlerine çok talep vardı. Şurası kabul edilmeli ki, başlangıçta Hughie'ye sadece cazibesinden dolayı ilgi duymuştu. "Bir ressamın tanıması gereken yegâne insanlar *béte* [aptal] ve güzel olanlardır," derdi hep, "yani bakarken artistik bir zevk alınacak, sohbet ederken entelektüel huzur verecek kişiler. Çıtkırıldım baylarla cici bayanlar dünyayı yönetirler veya durumun öyle olması gerekir." Bununla birlikte Trevor, Hughie'yi daha iyi tanıdıktan sonra, delikanlıdan canlı, neşeli ruh hali ve cömert, atak tabiatı yüzünden de hoşlanmış ve ona atölyesine her zaman *entrée* [giriş] izni vermişti.

Hughie geldiğinde Trevor'u bir dilencinin doğal boyutlardaki harika bir resmine son rötuşları yaparken buldu. Dilenci, stüdyosunun bir köşesinde yükseltilmiş bir platformun üzerinde ayakta duruyordu. Çok yaşlı bir adamdı, yüzü buruşuk parşömene benziyordu ve yüz ifadesi içler acısıydı. Omzuna kaba kumaştan yırtık pırtık, kahverengi bir pelerin atmıştı; kalın botları yamalı ve pençeliydi; bir eliyle yontulmamış bir sopaya dayanıyor, diğeriyle sadakalar için yırtık şapkasını tutuyordu.

"Ne kadar şaşırtıcı bir model!" diye fısıldadı Hughie, arkadaşıyla tokalaşırken.

"Şaşırtıcı bir model mi?" diye haykırdı Trevor, avazı çıktığı kadar. "Şüphesiz öyle olmalı! İnsan böyle bir dilenciyle her gün karşılaşamaz. Bir *trouvaille, mon cher* [bir keşif sevgili dostum] canlı bir Velasquez! Tanrım! Rembrandt ondan nasıl da bir eskiz yaratabilirdi!"

"Zavallı yaşlı adam!" dedi Hughie, "Ne kadar da sefil bir hali var! Ama sanırım siz ressamlar için yüzü onun serveti sayılabilir, değil mi?"

"Şüphesiz," diye karşılık verdi Trevor, "bir dilencinin mutlu görünmesini istemezsin, öyle değil mi?"

"Bir model poz vermek için ne kadar alıyor?" diye sordu Hughie, bir divanda kendine rahat bir yer bulurken.

"Saatte bir şilin."

“Ya sen resmin için ne kadar alacaksın, Alan?”

“Ah, bunun için iki bin!”

“Pound mu?”

“Gine. Ressamlar, şairler ve doktorlar her zaman gine alırlar.”

“O halde, modelin yüzde alması gerek!” diye haykırdı Hughie, gülerek, “Onlar da senin kadar çok çalışıyorlar.”

“Saçma, saçma! Sadece boyayı sürmenin ne kadar eziyetli olduğunu bir düşün, resim sehpasının önünde bütün gün ayakta durmak da cabası! Senin için konuşmak kolay, Hughie, ama seni temin ederim, öyle anlar oluyor ki, sanat neredeyse kol emeğinin payesine ulaşıyor. Gevezeliği bırak; çok meşgulüm. Bir sigara iç ve sesini kes.”

Bir süre sonra uşak içeriye girdi ve Trevor’a çerçevecinin onunla konuşmak istediğini söyledi.

“Bir yere ayrılma, Hughie,” dedi adam, dışarıya çıkarken, “bir saniye içinde geri döneceğim.”

Yaşlı dilenci, arkasındaki tahta bir sırada bir an dinlenmek için Trevor’un yokluğundan yararlandı. Öyle umutsuz ve zavallı bir hali vardı ki, Hughie ona acımaktan kendini alamadı ve ceplerini yoklayıp ne kadar parası var diye baktı. Bütün bulabildiği bir altın lirayla bazı bakır bozukluklar oldu. “Zavallı yaşlı adam,” diye düşündü kendi kendine, “bu paraya benden daha fazla ihtiyacı var, ama bunu yapmam on beş gün boyunca yaya kalmam demek.” Stüdyonun karşı tarafına gidip altın lirayı dilencinin eline sıkıştırdı.

Yaşlı adam irkildi ve kurumuş dudakları hafif bir tebessümle titredi. “Teşekkür ederim, efendim,” dedi, “teşekkür ederim.”

Daha sonra Trevor geldi ve Hughie yapmış olduğu şeyden dolayı biraz utanç duyarak vedalaştı. O günü Laura ile geçirdi ve müsrifliğinden dolayı tatlı bir azar işittikten sonra eve yaya gitmek zorunda kaldı.

Hughie o gece on bir buçuk sularında Palette Club’a uğradı ve Trevor’u sigara salonunda tek başına oturmuş, soda ile beyaz şarap içerken buldu.

“Söyle bakalım, Alan, resmi bitirebildin mi?” dedi Hughie, sigarasını yakarken.

“Bitti ve çerçevelendi, evlat!” diye yanıtladı Trevor, “ve bu arada bir kalp kazandın. Gördüğün o yaşlı model seni çok sevdi. Hakkındaki her şeyi ona anlatmak zorunda kaldım –kimsin, nerede yaşıyorsun, gelirin nedir, gelecekten beklentilerin nedir.”

“Sevgili Alan!” diye haykırdı Hughie, “Herhalde eve döndüğümde, onu kapıda bekler bulacağım. Ama şüphesiz, şaka yapıyorsun. Zavallı yaşlı adam! Keşke onun için yapabileceğim bir şeyler olsaydı. Bir kimsenin o kadar sefalet içinde olmasının korkunç olduğunu düşünüyorum. Evde yığınla eski giysi var –ne dersin sence onlardan biri ilgisini çeker mi? Çünkü üstündeki paçavralar dökülüyor.”

“Ama onlar içinde şahane görünüyor,” dedi Trevor. “Onu bir frakla asla resmetmezdim. Senin paçavra dediğin şeyi ben romantik buluyorum. Sana yoksulluk gelen şey benim için resmedilmeye değer demek. Yine de ona teklifinden söz ederim.”

“Alan,” dedi Hughie, ciddi ciddi, “siz ressamlar kalpsizsiniz.”

“Bir sanatkârın kalbi kafasındadır,” diye karşılık verdi Trevor, “ayrıca, bizim işimiz dünyayı olduğu gibi kavramak, düşüncemize göre onu değiştirmek değil. *A chacun son métier.* [Herkes kendi işini yapsın] Şimdi bana Laura’nın nasıl olduğunu anlat. Yaşlı model onunla çok ilgilendi.”

“Onunla Laura hakkında konuştuğunu söylemiyorsun, öyle değil mi?” dedi Hughie.

“Şüphesiz konuştum. Merhametsiz Albay, güzel Laura ve 10 bin pound hakkında her şeyi biliyor.”

“O yaşlı dilenciye benim özel hayatımı mı anlattın?” diye haykırdı Hughie, yüzü öfkeyle kızararak.

“Oğlum,” dedi Trevor, gülümseyerek, “senin o yaşlı dilencin Avrupa’nın en zengin kişilerinden biridir. Yarın bütün Londra’yı banka hesabındaki parasını bitirmeden satın alabilir. Her başkentte bir evi vardır, altın tabaklardan yemek yer ve eğer isterse Rusya’nın savaş çıkarmasını önleyebilir.”

“Ne demek istiyorsun?” diye haykırdı Hughie.

“Ne diyorsam onu,” dedi Trevor. “Bugün stüdyoda gördüğün o yaşlı adam Baron Hausberg’di. İyi dostlarımdan biridir, bütün resimlerimi satın alır, bunun gibi şeyler işte ve bir ay önce kendisini bir dilenci olarak resmetmem için bana bir sipariş vermişti. Que voulez-vous? *La fantaisie d’un millionnaire!* [Elden ne gelir? Bir milyonerin fantezisi!] Şunu da söylemeliyim ki, o paçavraları içinde şahane bir görüntüsü vardı, daha doğrusu benim paçavralarım içinde demeliydim; o eski giysiyi İspanya’da satın almıştım.”

“Baron Hausberg!” diye bağırdı Hughie. “Aman Tanrım! Ona bir altın lira verdim!” Dehşet içinde bir koltuğa çöktü.

“Ona bir altın lira mı verdin!” diye haykırdı Trevor ve kahkahalar atmaya başladı. “O parayı bir daha göremeyeceksin, oğlum. *Son affaire c’est l’argent des autres*.” (Onun işi başkalarının paralarıdır.)

“Bana söyleyebilirdin, Alan,” dedi Hughie, asık suratla, “kendimi budala yerine koymama engel olabilirdin.”

“Öncelikle,” dedi Trevor, “böyle pervasız bir şekilde sadaka dağıtacağın hiç aklıma gelmedi, Hughie. Senin güzel bir modeli öpmeni anlayabilirim, ama çirkin birine bir altın lira vermeni yemin ederim, hayır! Ayrıca aslında o gün ziyaretçi kabul etmiyordum ve sen gelince Hausberg’in adının söylenmesinden hoşlanıp hoşlanmayacağına karar veremedim. Bildiğin gibi doğru dürüst giyinmemişti.”

“Beni nasıl da budala biri sanmıştır!” dedi Hughie.

“Hiç de değil. Sen ayrıldıktan sonra neşesi çok yerindeydi; kendi kendine kıkırdayıp duruyor ve yaşlı kırışık bileklerini birbirine sürtüyordu. Hakkındaki her şeyi bilmek için neden bu kadar ilgilendiğini anlamamıştım; ama şimdi anlıyorum. Altın liranı senin için işletecek, Hughie, her altı ayda bir sana faizini ödeyecek ve akşam yemeği sonrası anlatacak harika bir hikâyesi olacak.”

“Ben şanssız bir zavallıyım!” diye inledi Hughie. “Yapabileceğim en iyi şey yatmaya gitmek, sevgili Alan, bunu hiç kimseye söylememelisin. Sokağa çıkmaya yüzüm olmaz.”

“Saçma! İnsansever bir ruh taşıdığının en büyük delili bu, Hughie. Kaçma. Bir sigara daha iç, Laura hakkında da istediğin kadar konuşabilirsin.”

Hughie yine de kalmadı, kendini çok mutsuz hissetti ve Alan Trevor’u kahkaha krizi içinde bırakarak eve yürüdü.

Ertesi sabah, Hughie kahvaltıdayken, uşak, ona üzerinde ‘*Monsieur Gustave Naudin, de la part le Baron Hausberg*’ [Baron Hausberg namına] yazan bir kartvizit getirdi. “Sanırım özür dilemem için geldi,” dedi Hughie, kendi kendine ve uşağa konuğu yukarıya almasını söyledi.

Altın çerçeve gözlüklü, kır saçlı, yaşlı bir beyefendi odaya girdi ve hafif bir Fransız aksanıyla, “Mösyö Erskine ile mi müşerref oluyorum?” dedi.

Hughie eğilerek selam verdi.

“Baron Hausberg adına geliyorum,” diye sürdürdü adam. “Baron...”

“Ona en içten özürlerimi götürmenizi sizden rica ederim, efendim,” diye kekeledi Hughie.

“Baron,” dedi yaşlı beyefendi, bir tebessümle, “size bu mektubu vermem için beni görevlendirdi,” ve mühürlü bir zarf uzattı.

Zarfın dışında, ‘Hugh Erskine ile Laura Merton’a yaşlı bir dilenciden bir evlilik armağanı’ yazıyordu, içindeyse 10 bin poundluk bir çek vardı.

Evlilik töreninde Alan Trevor sağdıç oldu ve Baron evlilik yemeğinde bir konuşma yaptı.

“Milyoner modeller nadir bulunur,” dedi Alan, “ama yemin ederim, model milyonerler çok daha nadir!”

LORD ARTHUR SAVILE'S CRIME

A Study of Duty

I

It was Lady Windermere's last reception before Easter, and Bentinck House was even more crowded than usual. Six Cabinet Ministers had come on from the Speaker's Levee in their stars and ribands, all the pretty women wore their smartest dresses, and at the end of the picture-gallery stood the Princess Sophia of Carlsruhe, a heavy Tartar-looking lady, with tiny black eyes and wonderful emeralds, talking bad French at the top of her voice, and laughing immoderately at everything that was said to her. It was certainly a wonderful medley of people. Gorgeous peeresses chatted affably to violent Radicals, popular preachers brushed coat-tails with eminent sceptics, a perfect bevy of bishops kept following a stout prima donna from room to room, on the staircase stood several Royal Academicians, disguised as artists, and it was said that at one time the supper-room was absolutely crammed with geniuses. In fact, it was one of Lady Windermere's best nights, and the Princess stayed till nearly half-past eleven.

As soon as she had gone, Lady Windermere returned to the picture-gallery, where a celebrated political economist was solemnly explaining the scientific theory of music to an indignant virtuoso from Hungary, and began to talk to the Duchess of Paisley. She looked wonderfully beautiful with her grand ivory throat, her large blue forget-me-not eyes, and her heavy coils of golden hair. Or pur they were –not that pale straw colour that nowadays usurps the gracious name of gold, but such gold as is woven into sunbeams or hidden in strange amber; and they gave to her face something of the frame of a saint, with not a little of the fascination of a sinner.

She was a curious psychological study. Early in life she had discovered the important truth that nothing looks so like innocence as an indiscretion; and by a series of reckless escapades, half of them quite harmless, she had acquired all the privileges of a personality. She had more than once changed her husband; indeed, Debrett credits her with three marriages; but as she had never changed her lover, the world had long ago ceased to talk scandal

about her. She was now forty years of age, childless, and with that inordinate passion for pleasure which is the secret of remaining young.

Suddenly she looked eagerly round the room, and said, in her clear contralto voice, “Where is my cheiromantist?”

“Your what, Gladys?” exclaimed the Duchess, giving an involuntary start.

“My cheiromantist, Duchess; I can’t live without him at present.”

“Dear Gladys! you are always so original,” murmured the Duchess, trying to remember what a cheiromantist really was, and hoping it was not the same as a cheiropodist.

“He comes to see my hand twice a week regularly,” continued Lady Windermere, “and is most interesting about it.”

“Good heavens!” said the Duchess to herself, “he is a sort of cheiropodist after all. How very dreadful. I hope he is a foreigner at any rate. It wouldn’t be quite so bad then.”

“I must certainly introduce him to you.”

“Introduce him!” cried the Duchess; “you don’t mean to say he is here?” and she began looking about for a small tortoise-shell fan and a very tattered lace shawl, so as to be ready to go at a moment’s notice.

“Of course he is here; I would not dream of giving a party without him. He tells me I have a pure psychic hand, and that if my thumb had been the least little bit shorter, I should have been a confirmed pessimist, and gone into a convent.”

“Oh, I see!” said the Duchess, feeling very much relieved; “he tells fortunes, I suppose?”

“And misfortunes, too,” answered Lady Windermere, “any amount of them. Next year, for instance, I am in great danger, both by land and sea, so I am going to live in a balloon, and draw up my dinner in a basket every evening. It is all written down on my little finger, or on the palm of my hand, I forget which.”

“But surely that is tempting Providence, Gladys.”

"My dear Duchess, surely Providence can resist temptation by this time. I think every one should have their hands told once a month, so as to know what not to do. Of course, one does it all the same, but it is so pleasant to be warned. Now if some one doesn't go and fetch Mr. Podgers at once, I shall have to go myself."

"Let me go, Lady Windermere," said a tall handsome young man, who was standing by, listening to the conversation with an amused smile.

"Thanks so much, Lord Arthur; but I am afraid you wouldn't recognise him."

"If he is as wonderful as you say, Lady Windermere, I couldn't well miss him. Tell me what he is like, and I'll bring him to you at once."

"Well, he is not a bit like a cheiromantist. I mean he is not mysterious, or esoteric, or romantic-looking. He is a little, stout man, with a funny, bald head, and great gold-rimmed spectacles; something between a family doctor and a country attorney. I'm really very sorry, but it is not my fault. People are so annoying. All my pianists look exactly like poets, and all my poets look exactly like pianists; and I remember last season asking a most dreadful conspirator to dinner, a man who had blown up ever so many people, and always wore a coat of mail, and carried a dagger up his shirt-sleeve; and do you know that when he came he looked just like a nice old clergyman, and cracked jokes all the evening? Of course, he was very amusing, and all that, but I was awfully disappointed; and when I asked him about the coat of mail, he only laughed, and said it was far too cold to wear in England. Ah, here is Mr. Podgers! Now, Mr. Podgers, I want you to tell the Duchess of Paisley's hand. Duchess, you must take your glove off. No, not the left hand, the other."

"Dear Gladys, I really don't think it is quite right," said the Duchess, feebly unbuttoning a rather soiled kid glove.

"Nothing interesting ever is," said Lady Windermere: *"on a fait le monde ainsi.*[1] But I must introduce you. Duchess, this is Mr. Podgers, my pet cheiromantist. Mr. Podgers, this is the Duchess of Paisley, and if you say that she has a larger mountain of the moon than I have, I will never believe in you again."

“I am sure, Gladys, there is nothing of the kind in my hand,” said the Duchess gravely.

“Your Grace is quite right,” said Mr. Podgers, glancing at the little fat hand with its short square fingers, “the mountain of the moon is not developed. The line of life, however, is excellent. Kindly bend the wrist. Thank you. Three distinct lines on the rascette! You will live to a great age, Duchess, and be extremely happy. Ambition –very moderate, line of intellect not exaggerated, line of heart–”

“Now, do be indiscreet, Mr. Podgers,” cried Lady Windermere.

“Nothing would give me greater pleasure,” said Mr. Podgers, bowing, “if the Duchess ever had been, but I am sorry to say that I see great permanence of affection, combined with a strong sense of duty.”

“Pray go on, Mr. Podgers,” said the Duchess, looking quite pleased.

“Economy is not the least of your Grace’s virtues,” continued Mr. Podgers, and Lady Windermere went off into fits of laughter.

“Economy is a very good thing,’ remarked the Duchess complacently; ‘when I married Paisley he had eleven castles, and not a single house fit to live in.”

“And now he has twelve houses, and not a single castle,” cried Lady Windermere.

“Well, my dear,” said the Duchess, “I like.”

“Comfort,” said Mr. Podgers, “and modern improvements, and hot water laid on in every bedroom. Your Grace is quite right. Comfort is the only thing our civilisation can give us.”

“You have told the Duchess’s character admirably, Mr. Podgers, and now you must tell Lady Flora’s”; and in answer to a nod from the smiling hostess, a tall girl, with sandy Scotch hair, and high shoulder-blades, stepped awkwardly from behind the sofa, and held out a long, bony hand with spatulate fingers.

“Ah, a pianist! I see,” said Mr. Podgers, “an excellent pianist, but perhaps hardly a musician. Very reserved, very honest, and with a great love of animals.”

“Quite true!” exclaimed the Duchess, turning to Lady Windermere, “absolutely true! Flora keeps two dozen collie dogs at Macloskie, and would turn our town house into a menagerie if her father would let her.”

“Well, that is just what I do with my house every Thursday evening,” cried Lady Windermere, laughing, “only I like lions better than collie dogs.”

“Your one mistake, Lady Windermere,” said Mr. Podgers, with a pompous bow.

“If a woman can’t make her mistakes charming, she is only a female,’ was the answer. ‘But you must read some more hands for us. Come, Sir Thomas, show Mr. Podgers yours’; and a genial-looking old gentleman, in a white waistcoat, came forward, and held out a thick rugged hand, with a very long third finger.

“An adventurous nature; four long voyages in the past, and one to come. Been ship-wrecked three times. No, only twice, but in danger of a shipwreck your next journey. A strong Conservative, very punctual, and with a passion for collecting curiosities. Had a severe illness between the ages sixteen and eighteen. Was left a fortune when about thirty. Great aversion to cats and Radicals.”

“Extraordinary!” exclaimed Sir Thomas; “you must really tell my wife’s hand, too.” “Your second wife’s,” said Mr. Podgers quietly, still keeping Sir Thomas’s hand in his. “Your second wife’s. I shall be charmed”; but Lady Marvel, a melancholy-looking woman, with brown hair and sentimental eyelashes, entirely declined to have her past or her future exposed; and nothing that Lady Windermere could do would induce Monsieur de Koloff, the Russian Ambassador, even to take his gloves off. In fact, many people seemed afraid to face the odd little man with his stereotyped smile, his gold spectacles, and his bright, beady eyes; and when he told poor Lady Fermor, right out before every one, that she did not care a bit for music, but was extremely fond of musicians, it was generally felt that cheiromancy was a

most dangerous science, and one that ought not to be encouraged, except in a *tete-a-tete*.[2]

Lord Arthur Savile, however, who did not know anything about Lady Fermor's unfortunate story, and who had been watching Mr. Podgers with a great deal of interest, was filled with an immense curiosity to have his own hand read, and feeling somewhat shy about putting himself forward, crossed over the room to where Lady Windermere was sitting, and, with a charming blush, asked her if she thought Mr. Podgers would mind.

"Of course, he won't mind," said Lady Windermere, "that is what he is here for. All my lions, Lord Arthur, are performing lions, and jump through hoops whenever I ask them. But I must warn you beforehand that I shall tell Sybil everything. She is coming to lunch with me to-morrow, to talk about bonnets, and if Mr. Podgers finds out that you have a bad temper, or a tendency to gout, or a wife living in Bayswater, I shall certainly let her know all about it."

Lord Arthur smiled, and shook his head. "I am not afraid," he answered. "Sybil knows me as well as I know her."

"Ah! I am a little sorry to hear you say that. The proper basis for marriage is a mutual misunderstanding. No, I am not at all cynical, I have merely got experience, which, however, is very much the same thing. Mr. Podgers, Lord Arthur Savile is dying to have his hand read. Don't tell him that he is engaged to one of the most beautiful girls in London, because that appeared in the *Morning Post* a month ago."

"Dear Lady Windermere," cried the Marchioness of Jedburgh, "do let Mr. Podgers stay here a little longer. He has just told me I should go on the stage, and I am so interested."

"If he has told you that, Lady Jedburgh, I shall certainly take him away. Come over at once, Mr. Podgers, and read Lord Arthur's hand."

"Well," said Lady Jedburgh, making a little *moue*[3] as she rose from the sofa, "if I am not to be allowed to go on the stage, I must be allowed to be part of the audience at any rate."

“Of course; we are all going to be part of the audience,” said Lady Windermere; “and now, Mr. Podgers, be sure and tell us something nice. Lord Arthur is one of my special favourites.”

But when Mr. Podgers saw Lord Arthur’s hand he grew curiously pale, and said nothing. A shudder seemed to pass through him, and his great bushy eyebrows twitched convulsively, in an odd, irritating way they had when he was puzzled. Then some huge beads of perspiration broke out on his yellow forehead, like a poisonous dew, and his fat fingers grew cold and clammy.

Lord Arthur did not fail to notice these strange signs of agitation, and, for the first time in his life, he himself felt fear. His impulse was to rush from the room, but he restrained himself. It was better to know the worst, whatever it was, than to be left in this hideous uncertainty.

“I am waiting, Mr. Podgers,” he said.

“We are all waiting,” cried Lady Windermere, in her quick, impatient manner, but the cheiromantist made no reply.

“I believe Arthur is going on the stage,” said Lady Jedburgh, “and that, after your scolding, Mr. Podgers is afraid to tell him so.”

Suddenly Mr. Podgers dropped Lord Arthur’s right hand, and seized hold of his left, bending down so low to examine it that the gold rims of his spectacles seemed almost to touch the palm. For a moment his face became a white mask of horror, but he soon recovered his *sang-froid*, and looking up at Lady Windermere, said with a forced smile, “It is the hand of a charming young man.

“Of course it is!” answered Lady Windermere, “but will he be a charming husband? That is what I want to know.”

“All charming young men are,” said Mr. Podgers.

“I don’t think a husband should be too fascinating,” murmured Lady Jedburgh pensively, “it is so dangerous.”

“My dear child, they never are too fascinating,” cried Lady Windermere. “But what I want are details. Details are the only things that interest. What

is going to happen to Lord Arthur?”

“Well, within the next few months Lord Arthur will go a voyage.”

“Oh yes, his honeymoon, of course!”

“And lose a relative.”

“Not his sister, I hope?” said Lady Jedburgh, in a piteous tone of voice.

“Certainly not his sister,” answered Mr. Podgers, with a deprecating wave of the hand, “a distant relative merely.”

“Well, I am dreadfully disappointed,” said Lady Windermere. “I have absolutely nothing to tell Sybil tomorrow. No one cares about distant relatives nowadays. They went out of fashion years ago. However, I suppose she had better have a black silk by her; it always does for church, you know. And now let us go to supper. They are sure to have eaten everything up, but we may find some hot soup. Francois used to make excellent soup once, but he is so agitated about politics at present, that I never feel quite certain about him. I do wish General Boulanger would keep quiet. Duchess, I am sure you are tired?”

“Not at all, dear Gladys,” answered the Duchess, waddling towards the door. “I have enjoyed myself immensely, and the cheiropodist, I mean the cheiromantist, is most interesting. Flora, where can my tortoise-shell fan be? Oh, thank you, Sir Thomas, so much. And my lace shawl, Flora? Oh, thank you, Sir Thomas, very kind, I’m sure”; and the worthy creature finally managed to get downstairs without dropping her scent-bottle more than twice.

All this time Lord Arthur Savile had remained standing by the fireplace, with the same feeling of dread over him, the same sickening sense of coming evil. He smiled sadly at his sister, as she swept past him on Lord Plymdale’s arm, looking lovely in her pink brocade and pearls, and he hardly heard Lady Windermere when she called to him to follow her. He thought of Sybil Merton, and the idea that anything could come between them made his eyes dim with tears.

Looking at him, one would have said that Nemesis had stolen the shield of Pallas, and shown him the Gorgon’s head. He seemed turned to stone,

and his face was like marble in its melancholy. He had lived the delicate and luxurious life of a young man of birth and fortune, a life exquisite in its freedom from sordid care, its beautiful boyish insouciance; and whether they will appear in tragedy or in comedy, whether they now for the first time he became conscious of the terrible mystery of Destiny, of the awful meaning of Doom.

How mad and monstrous it all seemed! Could it be that written on his hand, in characters that he could not read himself, but that another could decipher, was some fearful secret of sin, some blood-red sign of crime? Was there no escape possible? Were we no better than chessmen, moved by an unseen power, vessels the potter fashions at his fancy, for honour or for shame? His reason revolted against it, and yet he felt that some tragedy was hanging over him, and that he had been suddenly called upon to bear an intolerable burden. Actors are so fortunate. They can choose will suffer or make merry, laugh or shed tears. But in real life it is different. Most men and women are forced to perform parts for which they have no qualifications. Our Guildensterns play Hamlet for us, and our Hamlets have to jest like Prince Hal. The world is a stage, but the play is badly cast.

Suddenly Mr. Podgers entered the room. When he saw Lord Arthur he started, and his coarse, fat face became a sort of greenish-yellow colour. The two men’s eyes met, and for a moment there was silence.

“The Duchess has left one of her gloves here, Lord Arthur, and has asked me to bring it to her,” said Mr. Podgers finally. “Ah, I see it on the sofa! Good evening.”

“Mr. Podgers, I must insist on your giving me a straightforward answer to a question I am going to put to you.”

“Another time, Lord Arthur, but the Duchess is anxious. I am afraid I must go.”

“You shall not go. The Duchess is in no hurry.”

“Ladies should not be kept waiting, Lord Arthur,” said Mr. Podgers, with his sickly smile. “The fair sex is apt to be impatient.”

Lord Arthur’s finely-chiselled lips curled in petulant disdain. The poor Duchess seemed to him of very little importance at that moment. He walked across the room to where Mr. Podgers was standing, and held his hand out.

“Tell me what you saw there,” he said. “Tell me the truth. I must know it. I am not a child.”

Mr. Podgers’s eyes blinked behind his gold-rimmed spectacles, and he moved uneasily from one foot to the other, while his fingers played nervously with a flash watch-chain.

“What makes you think that I saw anything in your hand, Lord Arthur, more than I told you?”

“I know you did, and I insist on your telling me what it was. I will pay you. I will give you a cheque for a hundred pounds.”

The green eyes flashed for a moment, and then became dull again.

“Guineas?” said Mr. Podgers at last, in a low voice.

“Certainly. I will send you a cheque tomorrow. What is your club?”

“I have no club. That is to say, not just at present. My address is ...but allow me to give you my card”; and producing a bit of gilt-edge pasteboard from his waistcoat pocket, Mr. Podgers handed it, with a low bow, to Lord Arthur, who read on it, *‘Mr. Septımus R. Podgers, Professional Cheiromantist, 103a West Moon Street’*.

“My hours are from ten to four,” murmured Mr. Podgers mechanically, “and I make a reduction for families.”

“Be quick,” cried Lord Arthur, looking very pale, and holding his hand out.

Mr. Podgers glanced nervously round, and drew the heavy portiere across the door.

“It will take a little time, Lord Arthur, you had better sit down.”

“Be quick, sir,” cried Lord Arthur again, stamping his foot angrily on the polished floor.

Mr. Podgers smiled, drew from his breast-pocket a small magnifying glass, and wiped it carefully with his handkerchief

"I am quite ready," he said.

II

Ten minutes later, with face blanched by terror, and eyes wild with grief, Lord Arthur Savile rushed from Bentinck House, crushing his way through the crowd of fur-coated footmen that stood round the large striped awning, and seeming not to see or hear anything. The night was bitter cold, and the gas-lamps round the square flared and flickered in the keen wind; but his hands were hot with fever, and his forehead burned like fire. On and on he went, almost with the gait of a drunken man. A policeman looked curiously at him as he passed, and a beggar, who slouched from an archway to ask for alms, grew frightened, seeing misery greater than his own. Once he stopped under a lamp, and looked at his hands. He thought he could detect the stain of blood already upon them, and a faint cry broke from his trembling lips.

Murder! That is what the cheiromantist had seen there. Murder! The very night seemed to know it, and the desolate wind to howl it in his ear. The dark corners of the streets were full of it. It grinned at him from the roofs of the houses.

First he came to the Park, whose sombre woodland seemed to fascinate him. He leaned wearily up against the railings, cooling his brow against the wet metal, and listening to the tremulous silence of the trees. "Murder! Murder!" he kept repeating, as though iteration could dim the horror of the word. The sound of his own voice made him shudder, yet he almost hoped that Echo might hear him, and wake the slumbering city from its dreams. He felt a mad desire to stop the casual passer-by, and tell him everything.

Then he wandered across Oxford Street into narrow, shameful alleys. Two women with painted faces mocked at him as he went by. From a dark courtyard came a sound of oaths and blows, followed by shrill screams, and, huddled upon a damp door-step, he saw the crook-backed forms of poverty and eld. A strange pity came over him. Were these children of sin and misery predestined to their end, as he to his? Were they, like him, merely the puppets of a monstrous show?

And yet it was not the mystery, but the comedy of suffering that struck him; its absolute uselessness, its grotesque want of meaning. How incoherent everything seemed! How lacking in all harmony! He was amazed at the discord between the shallow optimism of the day, and the real facts of existence. He was still very young.

After a time he found himself in front of Marylebone Church. The silent roadway looked like a long riband of polished silver, flecked here and there by the dark arabesques of waving shadows. Far into the distance curved the line of flickering gas-lamps, and outside a little walled-in house stood a solitary hansom, the driver asleep inside. He walked hastily in the direction of Portland Place, now and then looking round, as though he feared that he was being followed. At the corner of Rich Street stood two men, reading a small bill upon a hoarding. An odd feeling of curiosity stirred him, and he crossed over. As he came near, the word 'Murder,' printed in black letters, met his eye. He started, and a deep flush came into his cheek. It was an advertisement offering a reward for any information leading to the arrest of a man of medium height, between thirty and forty years of age, wearing a billy-cock hat, a black coat, and check trousers, and with a scar upon his right cheek. He read it over and over again, and wondered if the wretched man would be caught, and how he had been scarred. Perhaps, some day, his own name might be placarded on the walls of London. Some day, perhaps, a price would be set on his head also.

The thought made him sick with horror. He turned on his heel, and hurried on into the night.

Where he went he hardly knew. He had a dim memory of wandering through a labyrinth of sordid houses, of being lost in a giant web of sombre streets, and it was bright dawn when he found himself at last in Piccadilly Circus. As he strolled home towards Belgrave Square, he met the great waggons on their way to Covent Garden. The white-smocked carters, with their pleasant sunburnt faces and coarse curly hair, strode sturdily on, cracking their whips, and calling out now and then to each other; on the back of a huge grey horse, the leader of a jangling team, sat a chubby boy, with a bunch of primroses in his battered hat, keeping tight hold of the mane with his little hands, and laughing; and the great piles of vegetables looked like masses of jade against the morning sky, like masses of green

jade against the pink petals of some marvellous rose. Lord Arthur felt curiously affected, he could not tell why. There was something in the dawn's delicate loveliness that seemed to him inexpressibly pathetic, and he thought of all the days that break in beauty, and that set in storm. These rustics, too, with their rough, good-humoured voices, and their nonchalant ways, what a strange London they saw! A London free from the sin of night and the smoke of day, a pallid, ghost-like city, a desolate town of tombs! He wondered what they thought of it, and whether they knew anything of its splendour and its shame, of its fierce, fiery-coloured joys, and its horrible hunger, of all it makes and mars from morn to eve. Probably it was to them merely a mart where they brought their fruits to sell, and where they tarried for a few hours at most, leaving the streets still silent, the houses still asleep. It gave him pleasure to watch them as they went by. Rude as they were, with their heavy, hob-nailed shoes, and their awkward gait, they brought a little of a ready with them. He felt that they had lived with Nature, and that she had taught them peace. He envied them all that they did not know. By the time he had reached Belgrave Square the sky was a faint blue, and the birds were beginning to twitter in the gardens.

III

When Lord Arthur woke it was twelve o'clock, and the midday sun was streaming through the ivory-silk curtains of his room. He got up and looked out of the window. A dim haze of heat was hanging over the great city, and the roofs of the houses were like dull silver. In the flickering green of the square below some children were flitting about like white butterflies, and the pavement was crowded with people on their way to the Park. Never had life seemed lovelier to him, never had the things of evil seemed more remote.

Then his valet brought him a cup of chocolate on a tray. After he had drunk it, he drew aside a heavy portiere of peach-coloured plush, and passed into the bathroom. The light stole softly from above, through thin slabs of transparent onyx, and the water in the marble tank glimmered like a moonstone. He plunged hastily in, till the cool ripples touched throat and hair, and then dipped his head right under, as though he would have wiped away the stain of some shameful memory. When he stepped out he felt almost at peace. The exquisite physical conditions of the moment had

dominated him, as indeed often happens in the case of very finely-wrought natures, for the senses, like fire, can purify as well as destroy.

After breakfast, he flung himself down on a divan, and lit a cigarette. On the mantel-shelf, framed in dainty old brocade, stood a large photograph of Sybil Merton, as he had seen her first at Lady Noel's ball. The small, exquisitely-shaped head drooped slightly to one side, as though the thin, reed-like throat could hardly bear the burden of so much beauty; the lips were slightly parted, and seemed made for sweet music; and all the tender purity of girlhood looked out in wonder from the dreaming eyes. With her soft, clinging dress of crepe-de-chine, and her large leaf-shaped fan, she looked like one of those delicate little figures men find in the olive-woods near Tanagra; and there was a touch of Greek grace in her pose and attitude. Yet she was not petite. She was simply perfectly proportioned—a rare thing in an age when so many women are either over life-size or insig-nificant.

Now as Lord Arthur looked at her, he was filled with the terrible pity that is born of love. He felt that to marry her, with the doom of murder hanging over his head, would be a betrayal like that of Judas, a sin worse than any the Borgia had ever dreamed of. What happiness could there be for them, when at any moment he might be called upon to carry out the awful prophecy written in his hand? What manner of life would be theirs while Fate still held this fearful fortune in the scales? The marriage must be postponed, at all costs. Of this he was quite resolved. Ardently though he loved the girl, and the mere touch of her fingers, when they sat together, made each nerve of his body thrill with exquisite joy, he recognised none the less clearly where his duty lay, and was fully conscious of the fact that he had no right to marry until he had committed the murder. This done, he could stand before the altar with Sybil Merton, and give his life into her hands without terror of wrongdoing. This done, he could take her to his arms, knowing that she would never have to blush for him, never have to hang her head in shame. But done it must be first; and the sooner the better for both.

Many men in his position would have preferred the primrose path of dalliance to the steep heights of duty; but Lord Arthur was too conscientious to set pleasure above principle. There was more than mere passion in his love; and Sybil was to him a symbol of all that is good and

noble. For a moment he had a natural repugnance against what he was asked to do, but it soon passed away. His heart told him that it was not a sin, but a sacrifice; his reason reminded him that there was no other course open. He had to choose between living for himself and living for others, and terrible though the task laid upon him undoubtedly was, yet he knew that he must not suffer selfishness to triumph over love. Sooner or later we are all called upon to decide on the same issue—of us all, the same question is asked. To Lord Arthur it came early in life—before his nature had been spoiled by the calculating cynicism of middle-age, or his heart corroded by the shallow, fashionable egotism of our day, and he felt no hesitation about doing his duty. Fortunately also, for him, he was no mere dreamer, or idle dilettante. Had he been so, he would have hesitated, like Hamlet, and let irresolution mar his purpose. But he was essentially practical. Life to him meant action, rather than thought. He had that rarest of all things, common sense.

The wild, turbid feelings of the previous night had by this time completely passed away, and it was almost with a sense of shame that he looked back upon his mad wanderings from street to street, his fierce emotional agony. The very sincerity of his sufferings made them seem unreal to him now. He wondered how he could have been so foolish as to rant and rave about the inevitable. The only question that seemed to trouble him was, whom to make away with; for he was not blind to the fact that murder, like the religions of the Pagan world, requires a victim as well as a priest. Not being a genius, he had no enemies, and indeed he felt that this was not the time for the gratification of any personal pique or dislike, the mission in which he was engaged being one of great and grave solemnity. He accordingly made out a list of his friends and relatives on a sheet of notepaper, and after careful consideration, decided in favour of Lady Clementina Beauchamp, a dear old lady who lived in Curzon Street, and was his own second cousin by his mother’s side. He had always been very fond of Lady Clem, as every one called her, and as he was very wealthy himself, having come into all Lord Rugby’s property when he came of age, there was no possibility of his deriving any vulgar monetary advantage by her death. In fact, the more he thought over the matter, the more she seemed to him to be just the right person, and, feeling that any delay would be unfair to Sybil, he determined to make his arrangements at once.

The first thing to be done was, of course, to settle with the cheiromantist; so he sat down at a small Sheraton writing-table that stood near the window, drew a cheque for 105 pounds, payable to the order of Mr. Septimus Podgers, and, enclosing it in an envelope, told his valet to take it to West Moon Street. He then telephoned to the stables for his hansom, and dressed to go out. As he was leaving the room he looked back at Sybil Merton's photograph, and swore that, come what may, he would never let her know what he was doing for her sake, but would keep the secret of his self-sacrifice hidden always in his heart.

On his way to the Buckingham, he stopped at a florist's, and sent Sybil a beautiful basket of narcissus, with lovely white petals and staring pheasants' eyes, and on arriving at the club, went straight to the library, rang the bell, and ordered the waiter to bring him a lemon-and-soda, and a book on Toxicology. He had fully decided that poison was the best means to adopt in this troublesome business. Anything like personal violence was extremely distasteful to him, and besides, he was very anxious not to murder Lady Clementina in any way that might attract public attention, as he hated the idea of being lionised at Lady Windermere's, or seeing his name figuring in the paragraphs of vulgar society—newspapers. He had also to think of Sybil's father and mother, who were rather old-fashioned people, and might possibly object to the marriage if there was anything like a scandal, though he felt certain that if he told them the whole facts of the case they would be the very first to appreciate the motives that had actuated him. He had every reason, then, to decide in favour of poison. It was safe, sure, and quiet, and did away with any necessity for painful scenes, to which, like most Englishmen, he had a rooted objection.

Of the science of poisons, however, he knew absolutely nothing, and as the waiter seemed quite unable to find anything in the library but Ruff's Guide and Bailey's Magazine, he examined the book-shelves himself, and finally came across a handsomely-bound edition of the Pharmacopoeia, and a copy of Erskine's Toxicology, edited by Sir Mathew Reid, the President of the Royal College of Physicians, and one of the oldest members of the Buckingham, having been elected in mistake for somebody else; a contretemps that so enraged the Committee, that when the real man came up they black-balled him unanimously. Lord Arthur was a good deal puzzled at the technical terms used in both books, and had begun to regret

that he had not paid more attention to his classics at Oxford, when in the second volume of Erskine, he found a very interesting and complete account of the properties of aconitine, written in fairly clear English. It seemed to him to be exactly the poison he wanted. It was swift –indeed, almost immediate, in its effect– perfectly painless, and when taken in the form of a gelatine capsule, the mode recommended by Sir Mathew, not by any means unpalatable. He accordingly made a note, upon his shirt-cuff, of the amount necessary for a fatal dose, put the books back in their places, and strolled up St. James's Street, to Pestle and Humbey's, the great chemists. Mr. Pestle, who always attended personally on the aristocracy, was a good deal surprised at the order, and in a very deferential manner murmured something about a medical certificate being necessary. However, as soon as Lord Arthur explained to him that it was for a large Norwegian mastiff that he was obliged to get rid of, as it showed signs of incipient rabies, and had already bitten the coachman twice in the calf of the leg, he expressed himself as being perfectly satisfied, complimented Lord Arthur on his wonderful knowledge of Toxicology, and had the prescription made up immediately.

Lord Arthur put the capsule into a pretty little silver bonbonniere that he saw in a shop window in Bond Street, threw away Pestle and Hambey's ugly pill-box, and drove off at once to Lady Clementina's.

"Well, monsieur le mauvais sujet,"[4] cried the old lady, as he entered the room, "why haven't you been to see me all this time?"

"My dear Lady Clem, I never have a moment to myself," said Lord Arthur, smiling.

"I suppose you mean that you go about all day long with Miss Sybil Merton, buying chiffons and talking nonsense? I cannot understand why people make such a fuss about being married. In my day we never dreamed of billing and cooing in public, or in private for that matter."

"I assure you I have not seen Sybil for twenty-four hours, Lady Clem. As far as I can make out, she belongs entirely to her milliners."

"Of course; that is the only reason you come to see an ugly old woman like myself. I wonder you men don't take warning. *On a fait des folies pour*

moi,[5] and here I am, a poor rheumatic creature, with a false front and a bad temper. Why, if it were not for dear Lady Jansen, who sends me all the worst French novels she can find, I don't think I could get through the day. Doctors are no use at all, except to get fees out of one. They can't even cure my heartburn."

"I have brought you a cure for that, Lady Clem,' said Lord Arthur gravely. 'It is a wonderful thing, invented by an American."

"I don't think I like American inventions, Arthur. I am quite sure I don't. I read some American novels lately, and they were quite nonsensical."

"Oh, but there is no nonsense at all about this, Lady Clem! I assure you it is a perfect cure. You must promise to try it"; and Lord Arthur brought the little box out of his pocket, and handed it to her.

"Well, the box is charming, Arthur. Is it really a present? That is very sweet of you. And is this the wonderful medicine? It looks like a bonbon. I'll take it at once."

"Good heavens! Lady Clem," cried Lord Arthur, catching hold of her hand, "you mustn't do anything of the kind. It is a homoeopathic medicine, and if you take it without having heartburn, it might do you no end of harm. Wait till you have an attack, and take it then. You will be astonished at the result."

"I should like to take it now," said Lady Clementina, holding up to the light the little transparent capsule, with its floating bubble of liquid aconitine. "I am sure it is delicious. The fact is that, though I hate doctors, I love medicines. However, I'll keep it till my next attack."

"And when will that be?" asked Lord Arthur eagerly. "Will it be soon?"

"I hope not for a week. I had a very bad time yesterday morning with it. But one never knows."

"You are sure to have one before the end of the month then, Lady Clem?"

"I am afraid so. But how sympathetic you are today, Arthur! Really, Sybil has done you a great deal of good. And now you must run away, for I am dining with some very dull people, who won't talk scandal, and I know that

if I don’t get my sleep now I shall never be able to keep awake during dinner. Good-bye, Arthur, give my love to Sybil, and thank you so much for the American medicine.”

“You won’t forget to take it, Lady Clem, will you?” said Lord Arthur, rising from his seat.

“Of course I won’t, you silly boy. I think it is most kind of you to think of me, and I shall write and tell you if I want any more.”

Lord Arthur left the house in high spirits, and with a feeling of immense relief.

That night he had an interview with Sybil Merton. He told her how he had been suddenly placed in a position of terrible difficulty, from which neither honour nor duty would allow him to recede. He told her that the marriage must be put off for the present, as until he had got rid of his fearful entanglements, he was not a free man. He implored her to trust him, and not to have any doubts about the future. Everything would come right, but patience was necessary.

The scene took place in the conservatory of Mr. Merton’s house, in Park Lane, where Lord Arthur had dined as usual. Sybil had never seemed more happy, and for a moment Lord Arthur had been tempted to play the coward’s part, to write to Lady Clementina for the pill, and to let the marriage go on as if there was no such person as Mr. Podgers in the world. His better nature, however, soon asserted itself, and even when Sybil flung herself weeping into his arms, he did not falter. The beauty that stirred his senses had touched his conscience also. He felt that to wreck so fair a life for the sake of a few months’ pleasure would be a wrong thing to do. He stayed with Sybil till nearly midnight, comforting her and being comforted in turn, and early the next morning he left for Venice, after writing a manly, firm letter to Mr. Merton about the necessary postponement of the marriage.

IV

In Venice he met his brother, Lord Surbiton, who happened to have come over from Corfu in his yacht. The two young men spent a delightful fortnight together. In the morning they rode on the Lido, or glided up and

down the green canals in their long black gondola; in the afternoon they usually entertained visitors on the yacht; and in the evening they dined at Florian's, and smoked innumerable cigarettes on the Piazza. Yet somehow Lord Arthur was not happy. Every day he studied the obituary column in the Times, expecting to see a notice of Lady Clementina's death, but every day he was disappointed. He began to be afraid that some accident had happened to her, and often regretted that he had prevented her taking the aconitine when she had been so anxious to try its effect. Sybil's letters, too, though full of love, and trust, and tenderness, were often very sad in their tone, and sometimes he used to think that he was parted from her for ever.

After a fortnight Lord Surbiton got bored with Venice, and determined to run down the coast to Ravenna, as he heard that there was some capital cock-shooting in the Pinetum. Lord Arthur at first refused absolutely to come, but Surbiton, of whom he was extremely fond, finally persuaded him that if he stayed at Danieli's by himself he would be moped to death, and on the morning of the 15th they started, with a strong nor'-east wind blowing, and a rather choppy sea. The sport was excellent, and the free, open-air life brought the colour back to Lord Arthur's cheek, but about the 22nd he became anxious about Lady Clementina, and, in spite of Surbiton's remonstrances, came back to Venice by train.

As he stepped out of his gondola on to the hotel steps, the proprietor came forward to meet him with a sheaf of telegrams. Lord Arthur snatched them out of his hand, and tore them open. Everything had been successful. Lady Clementina had died quite suddenly on the night of the 17th!

His first thought was for Sybil, and he sent her off a telegram announcing his immediate return to London. He then ordered his valet to pack his things for the night mail, sent his gondoliers about five times their proper fare, and ran up to his sitting-room with a light step and a buoyant heart. There he found three letters waiting for him. One was from Sybil herself, full of sympathy and condolence. The others were from his mother, and from Lady Clementina's solicitor. It seemed that the old lady had dined with the Duchess that very night, had delighted every one by her wit and esprit, but had gone home somewhat early, complaining of heartburn. In the morning she was found dead in her bed, having apparently suffered no pain. Sir Mathew Reid had been sent for at once, but, of course, there was nothing to

be done, and she was to be buried on the 22nd at Beauchamp Chalcote. A few days before she died she had made her will, and left Lord Arthur her little house in Curzon Street, and all her furniture, personal effects, and pictures, with the exception of her collection of miniatures, which was to go to her sister, Lady Margaret Rufford, and her amethyst necklace, which Sybil Merton was to have. The property was not of much value; but Mr. Mansfield, the solicitor, was extremely anxious for Lord Arthur to return at once, if possible, as there were a great many bills to be paid, and Lady Clementina had never kept any regular accounts.

Lord Arthur was very much touched by Lady Clementina’s kind remembrance of him, and felt that Mr. Podgers had a great deal to answer for. His love of Sybil, however, dominated every other emotion, and the consciousness that he had done his duty gave him peace and comfort. When he arrived at Charing Cross, he felt perfectly happy.

The Mertons received him very kindly. Sybil made him promise that he would never again allow anything to come between them, and the marriage was fixed for the 7th June. Life seemed to him once more bright and beautiful, and all his old gladness came back to him again.

One day, however, as he was going over the house in Curzon Street, in company with Lady Clementina’s solicitor and Sybil herself, burning packages of faded letters, and turning out drawers of odd rubbish, the young girl suddenly gave a little cry of delight.

“What have you found, Sybil?” said Lord Arthur, looking up from his work, and smiling.

“This lovely little silver bonbonniere, Arthur. Isn’t it quaint and Dutch? Do give it to me! I know amethysts won’t become me till I am over eighty.”

It was the box that had held the aconitine.

Lord Arthur started, and a faint blush came into his cheek. He had almost entirely forgotten what he had done, and it seemed to him a curious coincidence that Sybil, for whose sake he had gone through all that terrible anxiety, should have been the first to remind him of it.

“Of course you can have it, Sybil. I gave it to poor Lady Clem myself.”

“Oh! thank you, Arthur; and may I have the bonbon too? I had no notion that Lady Clementina liked sweets. I thought she was far too intellectual.”

Lord Arthur grew deadly pale, and a horrible idea crossed his mind.

“Bonbon, Sybil? What do you mean?” he said in a slow, hoarse voice.

“There is one in it, that is all. It looks quite old and dusty, and I have not the slightest intention of eating it. What is the matter, Arthur? How white you look!”

Lord Arthur rushed across the room, and seized the box. Inside it was the amber-coloured capsule, with its poison-bubble. Lady Clementina had died a natural death after all!

The shock of the discovery was almost too much for him. He flung the capsule into the fire, and sank on the sofa with a cry of despair.

V

Mr. Merton was a good deal distressed at the second postponement of the marriage, and Lady Julia, who had already ordered her dress for the wedding, did all in her power to make Sybil break off the match. Dearly, however, as Sybil loved her mother, she had given her whole life into Lord Arthur’s hands, and nothing that Lady Julia could say could make her waver in her faith. As for Lord Arthur himself, it took him days to get over his terrible disappointment, and for a time his nerves were completely unstrung. His excellent common sense, however, soon asserted itself, and his sound, practical mind did not leave him long in doubt about what to do. Poison having proved a complete failure, dynamite, or some other form of explosive, was obviously the proper thing to try.

He accordingly looked again over the list of his friends and relatives, and, after careful consideration, determined to blow up his uncle, the Dean of Chichester. The Dean, who was a man of great culture and learning, was extremely fond of clocks, and had a wonderful collection of timepieces, ranging from the fifteenth century to the present day, and it seemed to Lord Arthur that this hobby of the good Dean’s offered him an excellent opportunity for carrying out his scheme. Where to procure an explosive machine was, of course, quite another matter. The London Directory gave

him no information on the point, and he felt that there was very little use in going to Scotland Yard about it, as they never seemed to know anything about the movements of the dynamite faction till after an explosion had taken place, and not much even then.

Suddenly he thought of his friend Rouvaloff, a young Russian of very revolutionary tendencies, whom he had met at Lady Windermere's in the winter. Count Rouvaloff was supposed to be writing a life of Peter the Great, and to have come over to England for the purpose of studying the documents relating to that Tsar's residence in this country as a ship carpenter; but it was generally suspected that he was a Nihilist agent, and there was no doubt that the Russian Embassy did not look with any favour upon his presence in London. Lord Arthur felt that he was just the man for his purpose, and drove down one morning to his lodgings in Bloomsbury, to ask his advice and assistance.

"So you are taking up politics seriously?" said Count Rouvaloff, when Lord Arthur had told him the object of his mission; but Lord Arthur, who hated swagger of any kind, felt bound to admit to him that he had not the slightest interest in social questions, and simply wanted the explosive machine for a purely family matter, in which no one was concerned but himself.

Count Rouvaloff looked at him for some moments in amazement, and then seeing that he was quite serious, wrote an address on a piece of paper, initialled it, and handed it to him across the table.

"Scotland Yard would give a good deal to know this address, my dear fellow."

"They shan't have it," cried Lord Arthur, laughing; and after shaking the young Russian warmly by the hand he ran downstairs, examined the paper, and told the coachman to drive to Soho Square.

There he dismissed him, and strolled down Greek Street, till he came to a place called Bayle's Court. He passed under the archway, and found himself in a curious *cul-de-sac*,[6] that was apparently occupied by a French Laundry, as a perfect network of clothes-lines was stretched across from house to house, and there was a flutter of white linen in the morning air. He

walked right to the end, and knocked at a little green house. After some delay, during which every window in the court became a blurred mass of peering faces, the door was opened by a rather rough-looking foreigner, who asked him in very bad English what his business was. Lord Arthur handed him the paper Count Rouvaloff had given him. When the man saw it he bowed, and invited Lord Arthur into a very shabby front parlour on the ground floor, and in a few moments Herr Winckelkopf, as he was called in England, bustled into the room, with a very wine-stained napkin round his neck, and a fork in his left hand.

“Count Rouvaloff has given me an introduction to you,” said Lord Arthur, bowing, “and I am anxious to have a short interview with you on a matter of business. My name is Smith, Mr. Robert Smith, and I want you to supply me with an explosive clock.”

“Charmed to meet you, Lord Arthur,” said the genial little German, laughing. “Don’t look so alarmed, it is my duty to know everybody, and I remember seeing you one evening at Lady Windermere’s. I hope her ladyship is quite well. Do you mind sitting with me while I finish my breakfast? There is an excellent pate, and my friends are kind enough to say that my Rhine wine is better than any they get at the German Embassy,” and before Lord Arthur had got over his surprise at being recognised, he found himself seated in the back-room, sipping the most delicious Marcobrunner out of a pale yellow hock-glass marked with the Imperial monogram, and chatting in the friendliest manner possible to the famous conspirator.

“Explosive clocks,” said Herr Winckelkopf, “are not very good things for foreign exportation, as, even if they succeed in passing the Custom House, the train service is so irregular, that they usually go off before they have reached their proper destination. If, however, you want one for home use, I can supply you with an excellent article, and guarantee that you will he satisfied with the result. May I ask for whom it is intended? If it is for the police, or for any one connected with Scotland Yard, I am afraid I cannot do anything for you. The English detectives are really our best friends, and I have always found that by relying on their stupidity, we can do exactly what we like. I could not spare one of them.”

“I assure you,” said Lord Arthur, “that it has nothing to do with the police at all. In fact, the clock is intended for the Dean of Chichester.”

“Dear me! I had no idea that you felt so strongly about religion, Lord Arthur. Few young men do nowadays.”

“I am afraid you overrate me, Herr Winckelkopf,” said Lord Arthur, blushing. “The fact is, I really know nothing about theology.”

“It is a purely private matter then?’

“Purely private.”

Herr Winckelkopf shrugged his shoulders, and left the room, returning in a few minutes with a round cake of dynamite about the size of a penny, and a pretty little French clock, surmounted by an ormolu figure of Liberty trampling on the hydra of Despotism.

Lord Arthur’s face brightened up when he saw it. “That is just what I want,” he cried, “and now tell me how it goes off.”

“Ah! there is my secret,” answered Herr Winckelkopf, contemplating his invention with a justifiable look of pride; “let me know when you wish it to explode, and I will set the machine to the moment.”

“Well, today is Tuesday, and if you could send it off at once.”

“That is impossible; I have a great deal of important work on hand for some friends of mine in Moscow. Still, I might send it off tomorrow.”

“Oh, it will be quite time enough!” said Lord Arthur politely, “if it is delivered tomorrow night or Thursday morning. For the moment of the explosion, say Friday at noon exactly. The Dean is always at home at that hour.”

“Friday, at noon,” repeated Herr Winckelkopf, and he made a note to that effect in a large ledger that was lying on a bureau near the fireplace.

“And now,” said Lord Arthur, rising from his seat, “pray let me know how much I am in your debt.”

“It is such a small matter, Lord Arthur, that I do not care to make any charge. The dynamite comes to seven and sixpence, the clock will be three pounds ten, and the carriage about five shillings. I am only too pleased to oblige any friend of Count Rouvaloff’s.”

“But your trouble, Herr Winckelkopf?”

“Oh, that is nothing! It is a pleasure to me. I do not work for money; I live entirely for my art.”

Lord Arthur laid down 4 pounds, 2s. 6d. on the table, thanked the little German for his kindness, and, having succeeded in declining an invitation to meet some Anarchists at a meat-tea on the following Saturday, left the house and went off to the Park.

For the next two days he was in a state of the greatest excitement, and on Friday at twelve o’clock he drove down to the Buckingham to wait for news. All the afternoon the stolid hall-porter kept posting up telegrams from various parts of the country giving the results of horse-races, the verdicts in divorce suits, the state of the weather, and the like, while the tape ticked out wearisome details about an all-night sitting in the House of Commons, and a small panic on the Stock Exchange. At four o’clock the evening papers came in, and Lord Arthur disappeared into the library with the Pall Mall, the St. James’s, the Globe, and the Echo, to the immense indignation of Colonel Goodchild, who wanted to read the reports of a speech he had delivered that morning at the Mansion House, on the subject of South African Missions, and the advisability of having black Bishops in every province, and for some reason or other had a strong prejudice against the Evening News.

None of the papers, however, contained even the slightest allusion to Chichester, and Lord Arthur felt that the attempt must have failed. It was a terrible blow to him, and for a time he was quite unnerved. Herr Winckelkopf, whom he went to see the next day was full of elaborate apologies, and offered to supply him with another clock free of charge, or with a case of nitro-glycerine bombs at cost price. But he had lost all faith in explosives, and Herr Winckelkopf himself acknowledged that everything is so adulterated nowadays, that even dynamite can hardly be got in a pure condition. The little German, however, while admitting that something must have gone wrong with the machinery, was not without hope that the clock might still go off, and instanced the case of a barometer that he had once sent to the military Governor at Odessa, which, though timed to explode in ten days, had not done so for something like three months. It was quite true that when it did go off, it merely succeeded in blowing a housemaid to atoms, the Governor having gone out of town six weeks before, but at least it showed that dynamite, as a destructive force, was, when under the control of machinery, a powerful, though a somewhat unpunctual agent. Lord Arthur was a little consoled by this reflection, but even here he was destined to disappointment, for two days afterwards, as he was going upstairs, the Duchess called him into her boudoir, and showed him a letter she had just received from the Deanery.

“Jane writes charming letters,” said the Duchess; “you must really read her last. It is quite as good as the novels Mudie sends us.”

Lord Arthur seized the letter from her hand. It ran as follows.

“THE DEANERY, CHICHESTER,

27th May.

My Dearest Aunt,

Thank you so much for the flannel for the Dorcas Society, and also for the gingham. I quite agree with you that it is nonsense their wanting to wear pretty things, but everybody is so Radical and irreligious nowadays, that it is difficult to make them see that they should not try and dress like the

upper classes. I am sure I don't know what we are coming to. As papa has often said in his sermons, we live in an age of unbelief.

We have had great fun over a clock that an unknown admirer sent papa last Thursday. It arrived in a wooden box from London, carriage paid, and papa feels it must have been sent by some one who had read his remarkable sermon, 'Is Licence Liberty?' for on the top of the clock was a figure of a woman, with what papa said was the cap of Liberty on her head. I didn't think it very becoming myself, but papa said it was historical, so I suppose it is all right. Parker unpacked it, and papa put it on the mantelpiece in the library, and we were all sitting there on Friday morning, when just as the clock struck twelve, we heard a whirring noise, a little puff of smoke came from the pedestal of the figure, and the goddess of Liberty fell off, and broke her nose on the fender! Maria was quite alarmed, but it looked so ridiculous, that James and I went off into fits of laughter, and even papa was amused. When we examined it, we found it was a sort of alarum clock, and that, if you set it to a particular hour, and put some gunpowder and a cap under a little hammer, it went off whenever you wanted. Papa said it must not remain in the library, as it made a noise, so Reggie carried it away to the schoolroom, and does nothing but have small explosions all day long. Do you think Arthur would like one for a wedding present? I suppose they are quite fashionable in London. Papa says they should do a great deal of good, as they show that Liberty can't last, but must fall down. Papa says Liberty was invented at the time of the French Revolution. How awful it seems!

I have now to go to the Dorcas, where I will read them your most instructive letter. How true, dear aunt, your idea is, that in their rank of life they should wear what is unbecoming. I must say it is absurd, their anxiety about dress, when there are so many more important things in this world, and in the next. I am so glad your flowered poplin turned out so well, and that your lace was not torn. I am wearing my yellow satin, that you so kindly gave me, at the Bishop's on Wednesay, and think it will look all right. Would you have bows or not? Jennings says that every one wears bows now, and that the underskirt should be frilled. Reggie has just had another explosion, and papa has ordered the clock to be sent to the stables. I don't think papa likes it so much as he did at first, though he is very flattered at being sent such a pretty and ingenious toy. It shows that people read his sermons, and profit by them.

Papa sends his love, in which James, and Reggie, and Maria all unite, and, hoping that Uncle Cecil's gout is better, believe me, dear aunt, ever your affectionate niece,

Jane Percy.

PS: 'Do tell me about the bows. Jennings insists they are the fashion.'"

Lord Arthur looked so serious and unhappy over the letter, that the Duchess went into fits of laughter.

"My dear Arthur," she cried, "I shall never show you a young lady's letter again! But what shall I say about the clock? I think it is a capital invention, and I should like to have one myself."

"I don't think much of them," said Lord Arthur, with a sad smile, and, after kissing his mother, he left the room.

When he got upstairs, he flung himself on a sofa, and his eyes filled with tears. He had done his best to commit this murder, but on both occasions he had failed, and through no fault of his own. He had tried to do his duty, but it seemed as if Destiny herself had turned traitor. He was oppressed with the sense of the barrenness of good intentions, of the futility of trying to be fine. Perhaps, it would be better to break off the marriage altogether. Sybil would suffer, it is true, but suffering could not really mar a nature so noble as hers. As for himself, what did it matter? There is always some war in which a man can die, some cause to which a man can give his life, and as life had no pleasure for him, so death had no terror. Let Destiny work out his doom. He would not stir to help her.

At half-past seven he dressed, and went down to the club. Surbiton was there with a party of young men, and he was obliged to dine with them. Their trivial conversation and idle jests did not interest him, and as soon as coffee was brought he left them, inventing some engagement in order to get away. As he was going out of the club, the hall-porter handed him a letter. It was from Herr Winckelkopf, asking him to call down the next evening, and look at an explosive umbrella, that went off as soon as it was opened. It was the very latest invention, and had just arrived from Geneva. He tore the letter up into fragments. He had made up his mind not to try any more

experiments. Then he wandered down to the Thames Embankment, and sat for hours by the river. The moon peered through a mane of tawny clouds, as if it were a lion's eye, and innumerable stars spangled the hollow vault, like gold dust powdered on a purple dome. Now and then a barge swung out into the turbid stream, and floated away with the tide, and the railway signals changed from green to scarlet as the trains ran shrieking across the bridge. After some time, twelve o'clock boomed from the tall tower at Westminster, and at each stroke of the sonorous bell the night seemed to tremble. Then the railway lights went out, one solitary lamp left gleaming like a large ruby on a giant mast, and the roar of the city became fainter.

At two o'clock he got up, and strolled towards Blackfriars. How unreal everything looked! How like a strange dream! The houses on the other side of the river seemed built out of darkness. One would have said that silver and shadow had fashioned the world anew. The huge dome of St. Paul's loomed like a bubble through the dusky air.

As he approached Cleopatra's Needle he saw a man leaning over the parapet, and as he came nearer the man looked up, the gas-light falling full upon his face.

It was Mr. Podgers, the cheiromantist! No one could mistake the fat, flabby face, the gold-rimmed spectacles, the sickly feeble smile, the sensual mouth.

Lord Arthur stopped. A brilliant idea flashed across him, and he stole softly up behind. In a moment he had seized Mr. Podgers by the legs, and flung him into the Thames. There was a coarse oath, a heavy splash, and all was still. Lord Arthur looked anxiously over, but could see nothing of the cheiromantist but a tall hat, pirouetting in an eddy of moonlit water. After a time it also sank, and no trace of Mr. Podgers was visible. Once he thought that he caught sight of the bulky misshapen figure striking out for the staircase by the bridge, and a horrible feeling of failure came over him, but it turned out to be merely a reflection, and when the moon shone out from behind a cloud it passed away. At last he seemed to have realised the decree of destiny. He heaved a deep sigh of relief, and Sybil's name came to his lips.

"Have you dropped anything, sir?" said a voice behind him suddenly.

He turned round, and saw a policeman with a bull’s-eye lantern.

“Nothing of importance, sergeant,” he answered, smiling, and hailing a passing hansom, he jumped in, and told the man to drive to Belgrave Square.

For the next few days he alternated between hope and fear. There were moments when he almost expected Mr. Podgers to walk into the room, and yet at other times he felt that Fate could not be so unjust to him. Twice he went to the cheiromantist’s address in West Moon Street, but he could not bring himself to ring the bell. He longed for certainty, and was afraid of it.

Finally it came. He was sitting in the smoking-room of the club having tea, and listening rather wearily to Surbiton’s account of the last comic song at the Gaiety, when the waiter came in with the evening papers. He took up the St. James’s, and was listlessly turning over its pages, when this strange heading caught his eye: *Suicide of A Cheiromantist*.

He turned pale with excitement, and began to read. The paragraph ran as follows:

“Yesterday morning, at seven o’clock, the body of Mr. Septimus R. Podgers, the eminent cheiromantist, was washed on shore at Greenwich, just in front of the Ship Hotel. The unfortunate gentleman had been missing for some days, and considerable anxiety for his safety had been felt in cheiromantic circles. It is supposed that he committed suicide under the influence of a temporary mental derangement, caused by overwork, and a verdict to that effect was returned this afternoon by the coroner’s jury. Mr. Podgers had just completed an elaborate treatise on the subject of the Human Hand, that will shortly be published, when it will no doubt attract much attention. The deceased was sixty-five years of age, and does not seem to have left any relations.”

Lord Arthur rushed out of the club with the paper still in his hand, to the immense amazement of the hall-porter, who tried in vain to stop him, and drove at once to Park Lane. Sybil saw him from the window, and something told her that he was the bearer of good news. She ran down to meet him, and, when she saw his face, she knew that all was well.

“My dear Sybil,” cried Lord Arthur, “let us be married tomorrow!”

"You foolish boy! Why, the cake is not even ordered!" said Sybil, laughing through her tears.

VI

When the wedding took place, some three weeks later, St. Peter's was crowded with a perfect mob of smart people. The service was read in the most impressive manner by the Dean of Chichester, and everybody agreed that they had never seen a handsomer couple than the bride and bridegroom. They were more than handsome, however—they were happy. Never for a single moment did Lord Arthur regret all that he had suffered for Sybil's sake, while she, on her side, gave him the best things a woman can give to any man—worship, tenderness, and love. For them romance was not killed by reality. They always felt young.

Some years afterwards, when two beautiful children had been born to them, Lady Windermere came down on a visit to Alton Priory, a lovely old place, that had been the Duke's wedding present to his son; and one afternoon as she was sitting with Lady Arthur under a lime-tree in the garden, watching the little boy and girl as they played up and down the rose-walk, like fitful sunbeams, she suddenly took her hostess's hand in hers, and said, "Are you happy, Sybil?"

"Dear Lady Windermere, of course I am happy. Aren't you?"

"I have no time to be happy, Sybil. I always like the last person who is introduced to me; but, as a rule, as soon as I know people I get tired of them."

"Don't your lions satisfy you, Lady Windermere?"

"Oh dear, no! Lions are only good for one season. As soon as their manes are cut, they are the dullest creatures going. Besides, they behave very badly, if you are really nice to them. Do you remember that horrid Mr. Podgers? He was a dreadful impostor. Of course, I didn't mind that at all, and even when he wanted to borrow money I forgave him, but I could not stand his making love to me. He has really made me hate cheiromancy. I go in for telepathy now. It is much more amusing."

“You mustn’t say anything against cheiromancy here, Lady Windermere; it is the only subject that Arthur does not like people to chaff about. I assure you he is quite serious over it.”

“You don’t mean to say that he believes in it, Sybil?”

“Ask him, Lady Windermere, here he is”; and Lord Arthur came up the garden with a large bunch of yellow roses in his hand, and his two children dancing round him.

“Lord Arthur?”

“Yes, Lady Windermere.”

“You don’t mean to say that you believe in cheiromancy?”

“Of course I do,” said the young man, smiling.

“But why?”

“Because I owe to it all the happiness of my life,” he murmured, throwing himself into a wicker chair.

“My dear Lord Arthur, what do you owe to it?”

“Sybil,” he answered, handing his wife the roses, and looking into her violet eyes.

“What nonsense!” cried Lady Windermere. “I never heard such nonsense in all my life.”

THE CANTERVILLE GHOST

A Hylo-Idealistic Romance

I

When Mr. Hiram B. Otis, the American Minister, bought Canterville Chase, every one told him he was doing a very foolish thing, as there was no doubt at all that the place was haunted. Indeed, Lord Canterville himself, who was a man of the most punctilious honour, had felt it his duty to mention the fact to Mr. Otis when they came to discuss terms.

“We have not cared to live in the place ourselves,” said Lord Canterville, “since my grandaunt, the Dowager Duchess of Bolton, was frightened into a fit, from which she never really recovered, by two skeleton hands being placed on her shoulders as she was dressing for dinner, and I feel bound to tell you, Mr. Otis, that the ghost has been seen by several living members of my family, as well as by the rector of the parish, the Rev. Augustus Dampier, who is a Fellow of King’s College, Cambridge. After the unfortunate accident to the Duchess, none of our younger servants would stay with us, and Lady Canterville often got very little sleep at night, in consequence of the mysterious noises that came from the corridor and the library.”

“My Lord,” answered the Minister, “I will take the furniture and the ghost at a valuation. I come from a modern country, where we have everything that money can buy; and with all our spry young fellows painting the Old World red, and carrying off your best actresses and prima-donnas, I reckon that if there were such a thing as a ghost in Europe, we’d have it at home in a very short time in one of our public museums, or on the road as a show.”

“I fear that the ghost exists,” said Lord Canterville, smiling, “though it may have resisted the overtures of your enterprising impresarios. It has been well known for three centuries, since 1584 in fact, and always makes its appearance before the death of any member of our family.”

“Well, so does the family doctor for that matter, Lord Canterville. But there is no such thing, sir, as a ghost, and I guess the laws of Nature are not

going to be suspended for the British aristocracy."

"You are certainly very natural in America," answered Lord Canterville, who did not quite understand Mr. Otis's last observation, "and if you don't mind a ghost in the house, it is all right. Only you must remember I warned you."

A few weeks after this, the purchase was completed, and at the close of the season the Minister and his family went down to Canterville Chase. Mrs. Otis, who, as Miss Lucretia R. Tappan, of West 53rd Street, had been a celebrated New York belle, was now a very handsome, middle-aged woman, with fine eyes, and a superb profile. Many American ladies on leaving their native land adopt an appearance of chronic ill-health, under the impression that it is a form of European refinement, but Mrs. Otis had never fallen into this error. She had a magnificent constitution, and a really wonderful amount of animal spirits. Indeed, in many respects, she was quite English, and was an excellent example of the fact that we have really everything in common with America nowadays, except, of course, language. Her eldest son, christened Washington by his parents in a moment of patriotism, which he never ceased to regret, was a fair-haired, rather good-looking young man, who had qualified himself for American diplomacy by leading the German at the Newport Casino for three successive seasons, and even in London was well known as an excellent dancer. Gardenias and the peerage were his only weaknesses. Otherwise he was extremely sensible. Miss Virginia E. Otis was a little girl of fifteen, lithe and lovely as a fawn, and with a fine freedom in her large blue eyes. She was a wonderful amazon, and had once raced old Lord Bilton on her pony twice round the park, winning by a length and a half, just in front of the Achilles statue, to the huge delight of the young Duke of Cheshire, who proposed for her on the spot, and was sent back to Eton that very night by his guardians, in floods of tears. After Virginia came the twins, who were usually called "The Stars and Stripes," as they were always getting swished. They were delightful boys, and with the exception of the worthy Minister the only true republicans of the family.

As Canterville Chase is seven miles from Ascot, the nearest railway station, Mr. Otis had telegraphed for a waggonette to meet them, and they started on their drive in high spirits. It was a lovely July evening, and the air

was delicate with the scent of the pine-woods. Now and then they heard a wood pigeon brooding over its own sweet voice, or saw, deep in the rustling fern, the burnished breast of the pheasant. Little squirrels peered at them from the beech-trees as they went by, and the rabbits scudded away through the brushwood and over the mossy knolls, with their white tails in the air. As they entered the avenue of Canterville Chase, however, the sky became suddenly overcast with clouds, a curious stillness seemed to hold the atmosphere, a great flight of rooks passed silently over their heads, and, before they reached the house, some big drops of rain had fallen.

Standing on the steps to receive them was an old woman, neatly dressed in black silk, with a white cap and apron. This was Mrs. Umney, the housekeeper, whom Mrs. Otis, at Lady Canterville's earnest request, had consented to keep on in her former position. She made them each a low curtsey as they alighted, and said in a quaint, old-fashioned manner, "I bid you welcome to Canterville Chase." Following her, they passed through the fine Tudor hall into the library, a long, low room, panelled in black oak, at the end of which was a large stained-glass window. Here they found tea laid out for them, and, after taking off their wraps, they sat down and began to look round, while Mrs. Umney waited on them.

Suddenly Mrs. Otis caught sight of a dull red stain on the floor just by the fireplace and, quite unconscious of what it really signified, said to Mrs. Umney, "I am afraid something has been spilt there."

"Yes, madam," replied the old housekeeper in a low voice, "blood has been spilt on that spot."

"How horrid," cried Mrs. Otis; "I don't at all care for blood-stains in a sitting-room. It must be removed at once."

The old woman smiled, and answered in the same low, mysterious voice, "It is the blood of Lady Eleanore de Canterville, who was murdered on that very spot by her own husband, Sir Simon de Canterville, in 1575. Sir Simon survived her nine years, and disappeared suddenly under very mysterious circumstances. His body has never been discovered, but his guilty spirit still haunts the Chase. The blood-stain has been much admired by tourists and others, and cannot be removed."

“That is all nonsense,” cried Washington Otis; “Pinkerton’s Champion Stain Remover and Paragon Detergent will clean it up in no time,” and before the terrified housekeeper could interfere he had fallen upon his knees, and was rapidly scouring the floor with a small stick of what looked like a black cosmetic. In a few moments no trace of the blood-stain could be seen.

“I knew Pinkerton would do it,” he exclaimed triumphantly, as he looked round at his admiring family; but no sooner had he said these words than a terrible flash of lightning lit up the sombre room, a fearful peal of thunder made them all start to their feet, and Mrs. Umney fainted.

“What a monstrous climate!” said the American Minister calmly, as he lit a long cheroot. “I guess the old country is so overpopulated that they have not enough decent weather for everybody. I have always been of opinion that emigration is the only thing for England.”

“My dear Hiram,” cried Mrs. Otis, “what can we do with a woman who faints?”

“Charge it to her like breakages,” answered the Minister; “she won’t faint after that”; and in a few moments Mrs. Umney certainly came to. There was no doubt, however, that she was extremely upset, and she sternly warned Mr. Otis to beware of some trouble coming to the house.

“I have seen things with my own eyes, sir,” she said, “that would make any Christian’s hair stand on end, and many and many a night I have not closed my eyes in sleep for the awful things that are done here.”

Mr. Otis, however, and his wife warmly assured the honest soul that they were not afraid of ghosts, and, after invoking the blessings of Providence on her new master and mistress, and making arrangements for an increase of salary, the old housekeeper tottered off to her own room.

II

The storm raged fiercely all that night, but nothing of particular note occurred. The next morning, however, when they came down to breakfast, they found the terrible stain of blood once again on the floor. “I don’t think it can be the fault of the Paragon Detergent,” said Washington, “for I have

tried it with everything. It must be the ghost.” He accordingly rubbed out the stain a second time, but the second morning it appeared again. The third morning also it was there, though the library had been locked up at night by Mr. Otis himself, and the key carried upstairs. The whole family were now quite interested; Mr. Otis began to suspect that he had been too dogmatic in his denial of the existence of ghosts, Mrs. Otis expressed her intention of joining the Psychical Society, and Washington prepared a long letter to Messrs. Myers and Podmore on the subject of the Permanence of Sanguineous Stains when connected with Crime. That night all doubts about the objective existence of phantasmata were removed for ever.

The day had been warm and sunny; and, in the cool of the evening, the whole family went out for a drive. They did not return home till nine o’clock, when they had a light supper. The conversation in no way turned upon ghosts, so there were not even those primary conditions of receptive expectation which so often precede the presentation of psychical phenomena. The subjects discussed, as I have since learned from Mr. Otis, were merely such as form the ordinary conversation of cultured Americans of the better class, such as the immense superiority of Miss Fanny Davenport over Sarah Bernhardt as an actress; the difficulty of obtaining green corn, buckwheat cakes, and hominy, even in the best English houses; the importance of Boston in the development of the world-soul; the advantages of the baggage check system in railway travelling; and the sweetness of the New York accent as compared to the London drawl. No mention at all was made of the supernatural, nor was Sir Simon de Canterville alluded to in any way. At eleven o’clock the family retired, and by half-past all the lights were out. Some time after, Mr. Otis was awakened by a curious noise in the corridor, outside his room. It sounded like the clank of metal, and seemed to be coming nearer every moment. He got up at once, struck a match, and looked at the time. It was exactly one o’clock. He was quite calm, and felt his pulse, which was not at all feverish. The strange noise still continued, and with it he heard distinctly the sound of footsteps. He put on his slippers, took a small oblong phial out of his dressing-case, and opened the door. Right in front of him he saw, in the wan moonlight, an old man of terrible aspect. His eyes were as red burning coals; long grey hair fell over his shoulders in matted coils; his garments,

which were of antique cut, were soiled and ragged, and from his wrists and ankles hung heavy manacles and rusty gyves.

"My dear sir," said Mr. Otis, "I really must insist on your oiling those chains, and have brought you for that purpose a small bottle of the Tammany Rising Sun Lubricator. It is said to be completely efficacious upon one application, and there are several testimonials to that effect on the wrapper from some of our most eminent native divines. I shall leave it here for you by the bedroom candles, and will be happy to supply you with more should you require it." With these words the United States Minister laid the bottle down on a marble table, and, closing his door, retired to rest.

For a moment the Canterville ghost stood quite motionless in natural indignation; then, dashing the bottle violently upon the polished floor, he fled down the corridor, uttering hollow groans, and emitting a ghastly green light. Just, however, as he reached the top of the great oak staircase, a door was flung open, two little white-robed figures appeared, and a large pillow whizzed past his head! There was evidently no time to be lost, so, hastily adopting the Fourth Dimension of Space as a means of escape, he vanished through the wainscoting, and the house became quite quiet.

On reaching a small secret chamber in the left wing, he leaned up against a moonbeam to recover his breath, and began to try and realise his position. Never, in a brilliant and uninterrupted career of three hundred years, had he been so grossly insulted. He thought of the Dowager Duchess, whom he had frightened into a fit as she stood before the glass in her lace and diamonds; of the four housemaids, who had gone off into hysterics when he merely grinned at them through the curtains of one of the spare bedrooms; of the rector of the parish, whose candle he had blown out as he was coming late one night from the library, and who had been under the care of Sir William Gull ever since, a perfect martyr to nervous disorders; and of old Madame de Tremouillac, who, having wakened up one morning early and seen a skeleton seated in an arm-chair by the fire reading her diary, had been confined to her bed for six weeks with an attack of brain fever, and, on her recovery, had become reconciled to the Church, and broken off her connection with that notorious sceptic Monsieur de Voltaire. He remembered the

terrible night when the wicked Lord Canterville was found choking in his dressing-room, with the knave of diamonds half-way down his throat, and confessed, just before he died, that he had cheated Charles James Fox out of £50,000 at Crockford's by means of that very card, and swore that the ghost had made him swallow it. All his great achievements came back to him again, from the butler who had shot himself in the pantry because he had seen a green hand tapping at the window pane, to the beautiful Lady Stutfield, who was always obliged to wear a black velvet band round her throat to hide the mark of five fingers burnt upon her white skin, and who drowned herself at last in the carp-pond at the end of the King's Walk. With the enthusiastic egotism of the true artist he went over his most celebrated performances, and smiled bitterly to himself as he recalled to mind his last appearance as "Red Ruben, or the Strangled Babe," his début as "Gaunt Gibeon, the Blood-sucker of Bexley Moor," and the furore he had excited one lovely June evening by merely playing ninepins with his own bones upon the lawn-tennis ground. And after all this, some wretched modern Americans were to come and offer him the Rising Sun Lubricator, and throw pillows at his head! It was quite unbearable. Besides, no ghosts in history had ever been treated in this manner. Accordingly, he determined to have vengeance, and remained till daylight in an attitude of deep thought.

III

The next morning when the Otis family met at breakfast, they discussed the ghost at some length. The United States Minister was naturally a little annoyed to find that his present had not been accepted. "I have no wish," he said, "to do the ghost any personal injury, and I must say that, considering the length of time he has been in the house, I don't think it is at all polite to throw pillows at him"—a very just remark, at which, I am sorry to say, the twins burst into shouts of laughter. "Upon the other hand," he continued, "if he really declines to use the Rising Sun Lubricator, we shall have to take his chains from him. It would be quite impossible to sleep, with such a noise going on outside the bedrooms."

For the rest of the week, however, they were undisturbed, the only thing that excited any attention being the continual renewal of the blood-stain on the library floor. This certainly was very strange, as the door was always locked at night by Mr. Otis, and the windows kept closely barred. The

chameleon-like colour, also, of the stain excited a good deal of comment. Some mornings it was a dull (almost Indian) red, then it would be vermilion, then a rich purple, and once when they came down for family prayers, according to the simple rites of the Free American Reformed Episcopalian Church, they found it a bright emerald-green. These kaleidoscopic changes naturally amused the party very much, and bets on the subject were freely made every evening. The only person who did not enter into the joke was little Virginia, who, for some unexplained reason, was always a good deal distressed at the sight of the blood-stain, and very nearly cried the morning it was emerald-green.

The second appearance of the ghost was on Sunday night. Shortly after they had gone to bed they were suddenly alarmed by a fearful crash in the hall. Rushing downstairs, they found that a large suit of old armour had become detached from its stand, and had fallen on the stone floor, while, seated in a high-backed chair, was the Canterville ghost, rubbing his knees with an expression of acute agony on his face. The twins, having brought their pea-shooters with them, at once discharged two pellets on him, with that accuracy of aim which can only be attained by long and careful practice on a writing-master, while the United States Minister covered him with his revolver, and called upon him, in accordance with Californian etiquette, to hold up his hands! The ghost started up with a wild shriek of rage, and swept through them like a mist, extinguishing Washington Otis's candle as he passed, and so leaving them all in total darkness. On reaching the top of the staircase he recovered himself, and determined to give his celebrated peal of demoniac laughter. This he had on more than one occasion found extremely useful. It was said to have turned Lord Raker's wig grey in a single night, and had certainly made three of Lady Canterville's French governesses give warning before their month was up. He accordingly laughed his most horrible laugh, till the old vaulted roof rang and rang again, but hardly had the fearful echo died away when a door opened, and Mrs. Otis came out in a light blue dressing-gown. "I am afraid you are far from well," she said, "and have brought you a bottle of Dr. Dobell's tincture. If it is indigestion, you will find it a most excellent remedy." The ghost glared at her in fury, and began at once to make preparations for turning himself into a large black dog, an accomplishment for which he was justly renowned, and to which the family doctor always attributed the

permanent idiocy of Lord Canterville's uncle, the Hon. Thomas Horton. The sound of approaching footsteps, however, made him hesitate in his fell purpose, so he contented himself with becoming faintly phosphorescent, and vanished with a deep churchyard groan, just as the twins had come up to him.

On reaching his room he entirely broke down, and became a prey to the most violent agitation. The vulgarity of the twins, and the gross materialism of Mrs. Otis, were naturally extremely annoying, but what really distressed him most was, that he had been unable to wear the suit of mail. He had hoped that even modern Americans would be thrilled by the sight of a Spectre In Armour, if for no more sensible reason, at least out of respect for their national poet Longfellow, over whose graceful and attractive poetry he himself had whiled away many a weary hour when the Cantervilles were up in town. Besides, it was his own suit. He had worn it with great success at the Kenilworth tournament, and had been highly complimented on it by no less a person than the Virgin Queen herself. Yet when he had put it on, he had been completely overpowered by the weight of the huge breastplate and steel casque, and had fallen heavily on the stone pavement, barking both his knees severely, and bruising the knuckles of his right hand.

For some days after this he was extremely ill, and hardly stirred out of his room at all, except to keep the blood-stain in proper repair. However, by taking great care of himself, he recovered, and resolved to make a third attempt to frighten the United States Minister and his family. He selected Friday, the 17th of August, for his appearance, and spent most of that day in looking over his wardrobe, ultimately deciding in favour of a large slouched hat with a red feather, a winding-sheet frilled at the wrists and neck, and a rusty dagger. Towards evening a violent storm of rain came on, and the wind was so high that all the windows and doors in the old house shook and rattled. In fact, it was just such weather as he loved. His plan of action was this. He was to make his way quietly to Washington Otis's room, gibber at him from the foot of the bed, and stab himself three times in the throat to the sound of slow music. He bore Washington a special grudge, being quite aware that it was he who was in the habit of removing the famous Canterville blood-stain, by means of Pinkerton's Paragon Detergent. Having reduced the reckless and foolhardy youth to a condition of abject terror, he was then to proceed to the room occupied by the United States Minister and

his wife, and there to place a clammy hand on Mrs. Otis's forehead, while he hissed into her trembling husband's ear the awful secrets of the charnel-house. With regard to little Virginia, he had not quite made up his mind. She had never insulted him in any way, and was pretty and gentle. A few hollow groans from the wardrobe, he thought, would be more than sufficient, or, if that failed to wake her, he might grabble at the counterpane with palsy-twitching fingers. As for the twins, he was quite determined to teach them a lesson. The first thing to be done was, of course, to sit upon their chests, so as to produce the stifling sensation of nightmare. Then, as their beds were quite close to each other, to stand between them in the form of a green, icy-cold corpse, till they became paralysed with fear, and finally, to throw off the winding-sheet, and crawl round the room, with white bleached bones and one rolling eye-ball, in the character of "Dumb Daniel, or the Suicide's Skeleton," a rôle in which he had on more than one occasion produced a great effect, and which he considered quite equal to his famous part of "Martin the Maniac, or the Masked Mystery."

At half-past ten he heard the family going to bed. For some time he was disturbed by wild shrieks of laughter from the twins, who, with the light-hearted gaiety of schoolboys, were evidently amusing themselves before they retired to rest, but at a quarter past eleven all was still, and, as midnight sounded, he sallied forth. The owl beat against the window panes, the raven croaked from the old yew-tree, and the wind wandered moaning round the house like a lost soul; but the Otis family slept unconscious of their doom, and high above the rain and storm he could hear the steady snoring of the Minister for the United States. He stepped stealthily out of the wainscoting, with an evil smile on his cruel, wrinkled mouth, and the moon hid her face in a cloud as he stole past the great oriel window, where his own arms and those of his murdered wife were blazoned in azure and gold. On and on he glided, like an evil shadow, the very darkness seeming to loathe him as he passed. Once he thought he heard something call, and stopped; but it was only the baying of a dog from the Red Farm, and he went on, muttering strange sixteenth-century curses, and ever and anon brandishing the rusty dagger in the midnight air. Finally he reached the corner of the passage that led to luckless Washington's room. For a moment he paused there, the wind blowing his long grey locks about his head, and twisting into grotesque and fantastic folds the nameless horror of the dead man's shroud. Then the clock

struck the quarter, and he felt the time was come. He chuckled to himself, and turned the corner; but no sooner had he done so, than, with a piteous wail of terror, he fell back, and hid his blanched face in his long, bony hands. Right in front of him was standing a horrible spectre, motionless as a carven image, and monstrous as a madman’s dream! Its head was bald and burnished; its face round, and fat, and white; and hideous laughter seemed to have writhed its features into an eternal grin. From the eyes streamed rays of scarlet light, the mouth was a wide well of fire, and a hideous garment, like to his own, swathed with its silent snows the Titan form. On its breast was a placard with strange writing in antique characters, some scroll of shame it seemed, some record of wild sins, some awful calendar of crime, and, with its right hand, it bore aloft a falchion of gleaming steel.

Never having seen a ghost before, he naturally was terribly frightened, and, after a second hasty glance at the awful phantom, he fled back to his room, tripping up in his long winding-sheet as he sped down the corridor, and finally dropping the rusty dagger into the Minister’s jack-boots, where it was found in the morning by the butler. Once in the privacy of his own apartment, he flung himself down on a small pallet-bed, and hid his face under the clothes. After a time, however, the brave old Canterville spirit asserted itself, and he determined to go and speak to the other ghost as soon as it was daylight. Accordingly, just as the dawn was touching the hills with silver, he returned towards the spot where he had first laid eyes on the grisly phantom, feeling that, after all, two ghosts were better than one, and that, by the aid of his new friend, he might safely grapple with the twins. On reaching the spot, however, a terrible sight met his gaze. Something had evidently happened to the spectre, for the light had entirely faded from its hollow eyes, the gleaming falchion had fallen from its hand, and it was leaning up against the wall in a strained and uncomfortable attitude. He rushed forward and seized it in his arms, when, to his horror, the head slipped off and rolled on the floor, the body assumed a recumbent posture, and he found himself clasping a white dimity bed-curtain, with a sweeping-brush, a kitchen cleaver, and a hollow turnip lying at his feet! Unable to understand this curious transformation, he clutched the placard with feverish haste, and there, in the grey morning light, he read these fearful words:

Ye Olde Ghoste

Ye Onlie True and Originale Spook.

Beware of Ye Imitationes.

All others are Counterfeite.

The whole thing flashed across him. He had been tricked, foiled, and outwitted! The old Canterville look came into his eyes; he ground his toothless gums together; and, raising his withered hands high above his head, swore, according to the picturesque phraseology of the antique school, that when Chanticleer had sounded twice his merry horn, deeds of blood would be wrought, and Murder walk abroad with silent feet.

Hardly had he finished this awful oath when, from the red-tiled roof of a distant homestead, a cock crew. He laughed a long, low, bitter laugh, and waited. Hour after hour he waited, but the cock, for some strange reason, did not crow again. Finally, at half-past seven, the arrival of the housemaids made him give up his fearful vigil, and he stalked back to his room, thinking of his vain hope and baffled purpose. There he consulted several books of ancient chivalry, of which he was exceedingly fond, and found that, on every occasion on which his oath had been used, Chanticleer had always crowed a second time. “Perdition seize the naughty fowl,” he muttered, “I have seen the day when, with my stout spear, I would have run him through the gorge, and made him crow for me an ‘twere in death!’ He then retired to a comfortable lead coffin, and stayed there till evening.

IV

The next day the ghost was very weak and tired. The terrible excitement of the last four weeks was beginning to have its effect. His nerves were completely shattered, and he started at the slightest noise. For five days he kept his room, and at last made up his mind to give up the point of the blood-stain on the library floor. If the Otis family did not want it, they clearly did not deserve it. They were evidently people on a low, material plane of existence, and quite incapable of appreciating the symbolic value of sensuous phenomena. The question of phantasmic apparitions, and the development of astral bodies, was of course quite a different matter, and really not under his control. It was his solemn duty to appear in the corridor once a week, and to gibber from the large oriel window on the first and third Wednesday in every month, and he did not see how he could honourably escape from his obligations. It is quite true that his life had been

very evil, but, upon the other hand, he was most conscientious in all things connected with the supernatural. For the next three Saturdays, accordingly, he traversed the corridor as usual between midnight and three o'clock, taking every possible precaution against being either heard or seen. He removed his boots, trod as lightly as possible on the old worm-eaten boards, wore a large black velvet cloak, and was careful to use the Rising Sun Lubricator for oiling his chains. I am bound to acknowledge that it was with a good deal of difficulty that he brought himself to adopt this last mode of protection. However, one night, while the family were at dinner, he slipped into Mr. Otis's bedroom and carried off the bottle. He felt a little humiliated at first, but afterwards was sensible enough to see that there was a great deal to be said for the invention, and, to a certain degree, it served his purpose. Still, in spite of everything, he was not left unmolested. Strings were continually being stretched across the corridor, over which he tripped in the dark, and on one occasion, while dressed for the part of "Black Isaac, or the Huntsman of Hogley Woods," he met with a severe fall, through treading on a butter-slide, which the twins had constructed from the entrance of the Tapestry Chamber to the top of the oak staircase. This last insult so enraged him, that he resolved to make one final effort to assert his dignity and social position, and determined to visit the insolent young Etonians the next night in his celebrated character of "Reckless Rupert, or the Headless Earl."

He had not appeared in this disguise for more than seventy years; in fact, not since he had so frightened pretty Lady Barbara Modish by means of it, that she suddenly broke off her engagement with the present Lord Canterville's grandfather, and ran away to Gretna Green with handsome Jack Castleton, declaring that nothing in the world would induce her to marry into a family that allowed such a horrible phantom to walk up and down the terrace at twilight. Poor Jack was afterwards shot in a duel by Lord Canterville on Wandsworth Common, and Lady Barbara died of a broken heart at Tunbridge Wells before the year was out, so, in every way, it had been a great success. It was, however, an extremely difficult "make-up," if I may use such a theatrical expression in connection with one of the greatest mysteries of the supernatural, or, to employ a more scientific term, the higher-natural world, and it took him fully three hours to make his preparations. At last everything was ready, and he was very pleased with his appearance. The big leather riding-boots that went with the dress were just a

little too large for him, and he could only find one of the two horse-pistols, but, on the whole, he was quite satisfied, and at a quarter past one he glided out of the wainscoting and crept down the corridor. On reaching the room occupied by the twins, which I should mention was called the Blue Bed Chamber, on account of the colour of its hangings, he found the door just ajar. Wishing to make an effective entrance, he flung it wide open, when a heavy jug of water fell right down on him, wetting him to the skin, and just missing his left shoulder by a couple of inches. At the same moment he heard stifled shrieks of laughter proceeding from the four-post bed. The shock to his nervous system was so great that he fled back to his room as hard as he could go, and the next day he was laid up with a severe cold. The only thing that at all consoled him in the whole affair was the fact that he had not brought his head with him, for, had he done so, the consequences might have been very serious.

He now gave up all hope of ever frightening this rude American family, and contented himself, as a rule, with creeping about the passages in list slippers, with a thick red muffler round his throat for fear of draughts, and a small arquebuse, in case he should be attacked by the twins. The final blow he received occurred on the 19th of September. He had gone downstairs to the great entrance-hall, feeling sure that there, at any rate, he would be quite unmolested, and was amusing himself by making satirical remarks on the large Saroni photographs of the United States Minister and his wife, which had now taken the place of the Canterville family pictures. He was simply but neatly clad in a long shroud, spotted with churchyard mould, had tied up his jaw with a strip of yellow linen, and carried a small lantern and a sexton’s spade. In fact, he was dressed for the character of “Jonas the Graveless, or the Corpse-Snatcher of Chertsey Barn,” one of his most remarkable impersonations, and one which the Cantervilles had every reason to remember, as it was the real origin of their quarrel with their neighbour, Lord Rufford. It was about a quarter past two o’clock in the morning, and, as far as he could ascertain, no one was stirring. As he was strolling towards the library, however, to see if there were any traces left of the blood-stain, suddenly there leaped out on him from a dark corner two figures, who waved their arms wildly above their heads, and shrieked out “BOO!” in his ear.

Seized with a panic, which, under the circumstances, was only natural, he rushed for the staircase, but found Washington Otis waiting for him there with the big garden-syringe; and being thus hemmed in by his enemies on every side, and driven almost to bay, he vanished into the great iron stove, which, fortunately for him, was not lit, and had to make his way home through the flues and chimneys, arriving at his own room in a terrible state of dirt, disorder, and despair.

After this he was not seen again on any nocturnal expedition. The twins lay in wait for him on several occasions, and strewed the passages with nutshells every night to the great annoyance of their parents and the servants, but it was of no avail. It was quite evident that his feelings were so wounded that he would not appear. Mr. Otis consequently resumed his great work on the history of the Democratic Party, on which he had been engaged for some years; Mrs. Otis organised a wonderful clam-bake, which amazed the whole county; the boys took to lacrosse, euchre, poker, and other American national games; and Virginia rode about the lanes on her pony, accompanied by the young Duke of Cheshire, who had come to spend the last week of his holidays at Canterville Chase. It was generally assumed that the ghost had gone away, and, in fact, Mr. Otis wrote a letter to that effect to Lord Canterville, who, in reply, expressed his great pleasure at the news, and sent his best congratulations to the Minister's worthy wife.

The Otises, however, were deceived, for the ghost was still in the house, and though now almost an invalid, was by no means ready to let matters rest, particularly as he heard that among the guests was the young Duke of Cheshire, whose grand-uncle, Lord Francis Stilton, had once bet a hundred guineas with Colonel Carbury that he would play dice with the Canterville ghost, and was found the next morning lying on the floor of the card-room in such a helpless paralytic state, that though he lived on to a great age, he was never able to say anything again but "Double Sixes." The story was well known at the time, though, of course, out of respect to the feelings of the two noble families, every attempt was made to hush it up; and a full account of all the circumstances connected with it will be found in the third volume of Lord Tattle's Recollections of the Prince Regent and his Friends. The ghost, then, was naturally very anxious to show that he had not lost his influence over the Stiltons, with whom, indeed, he was distantly connected, his own first cousin having been married en secondes noces to the Sieur de

Bulkeley, from whom, as every one knows, the Dukes of Cheshire are lineally descended. Accordingly, he made arrangements for appearing to Virginia's little lover in his celebrated impersonation of "The Vampire Monk, or, the Bloodless Benedictine," a performance so horrible that when old Lady Startup saw it, which she did on one fatal New Year's Eve, in the year 1764, she went off into the most piercing shrieks, which culminated in violent apoplexy, and died in three days, after disinheriting the Cantervilles, who were her nearest relations, and leaving all her money to her London apothecary. At the last moment, however, his terror of the twins prevented his leaving his room, and the little Duke slept in peace under the great feathered canopy in the Royal Bedchamber, and dreamed of Virginia.

V

A few days after this, Virginia and her curly-haired cavalier went out riding on Brockley meadows, where she tore her habit so badly in getting through a hedge, that, on her return home, she made up her mind to go up by the back staircase so as not to be seen. As she was running past the Tapestry Chamber, the door of which happened to be open, she fancied she saw some one inside, and thinking it was her mother's maid, who sometimes used to bring her work there, looked in to ask her to mend her habit. To her immense surprise, however, it was the Canterville Ghost himself! He was sitting by the window, watching the ruined gold of the yellowing trees fly through the air, and the red leaves dancing madly down the long avenue. His head was leaning on his hand, and his whole attitude was one of extreme depression. Indeed, so forlorn, and so much out of repair did he look, that little Virginia, whose first idea had been to run away and lock herself in her room, was filled with pity, and determined to try and comfort him. So light was her footfall, and so deep his melancholy, that he was not aware of her presence till she spoke to him.

"I am so sorry for you," she said, "but my brothers are going back to Eton tomorrow, and then, if you behave yourself, no one will annoy you."

"It is absurd asking me to behave myself," he answered, looking round in astonishment at the pretty little girl who had ventured to address him, "quite absurd. I must rattle my chains, and groan through keyholes, and walk about at night, if that is what you mean. It is my only reason for existing."

“It is no reason at all for existing, and you know you have been very wicked. Mrs. Umney told us, the first day we arrived here, that you had killed your wife.”

“Well, I quite admit it,” said the Ghost petulantly, “but it was a purely family matter, and concerned no one else.”

“It is very wrong to kill any one,” said Virginia, who at times had a sweet Puritan gravity, caught from some old New England ancestor.

“Oh, I hate the cheap severity of abstract ethics! My wife was very plain, never had my ruffs properly starched, and knew nothing about cookery. Why, there was a buck I had shot in Hogley Woods, a magnificent pricket, and do you know how she had it sent up to table? However, it is no matter now, for it is all over, and I don’t think it was very nice of her brothers to starve me to death, though I did kill her.”

“Starve you to death? Oh, Mr. Ghost, I mean Sir Simon, are you hungry? I have a sandwich in my case. Would you like it?”

“No, thank you, I never eat anything now; but it is very kind of you, all the same, and you are much nicer than the rest of your horrid, rude, vulgar, dishonest family.”

“Stop!” cried Virginia, stamping her foot, “it is you who are rude, and horrid, and vulgar, and as for dishonesty, you know you stole the paints out of my box to try and furbish up that ridiculous blood-stain in the library. First you took all my reds, including the vermilion, and I couldn’t do any more sunsets, then you took the emerald-green and the chrome-yellow, and finally I had nothing left but indigo and Chinese white, and could only do moonlight scenes, which are always depressing to look at, and not at all easy to paint. I never told on you, though I was very much annoyed, and it was most ridiculous, the whole thing; for who ever heard of emerald-green blood?”

“Well, really,” said the Ghost, rather meekly, “what was I to do? It is a very difficult thing to get real blood nowadays, and, as your brother began it all with his Paragon Detergent, I certainly saw no reason why I should not have your paints. As for colour, that is always a matter of taste: the

Cantervilles have blue blood, for instance, the very bluest in England; but I know you Americans don't care for things of this kind."

"You know nothing about it, and the best thing you can do is to emigrate and improve your mind. My father will be only too happy to give you a free passage, and though there is a heavy duty on spirits of every kind, there will be no difficulty about the Custom House, as the officers are all Democrats. Once in New York, you are sure to be a great success. I know lots of people there who would give a hundred thousand dollars to have a grandfather, and much more than that to have a family Ghost."

"I don't think I should like America."

"I suppose because we have no ruins and no curiosities," said Virginia satirically.

"No ruins! no curiosities!" answered the Ghost; "you have your navy and your manners."

"Good evening; I will go and ask papa to get the twins an extra week's holiday."

"Please don't go, Miss Virginia," he cried; "I am so lonely and so unhappy, and I really don't know what to do. I want to go to sleep and I cannot."

"That's quite absurd! You have merely to go to bed and blow out the candle. It is very difficult sometimes to keep awake, especially at church, but there is no difficulty at all about sleeping. Why, even babies know how to do that, and they are not very clever."

"I have not slept for three hundred years," he said sadly, and Virginia's beautiful blue eyes opened in wonder; "for three hundred years I have not slept, and I am so tired."

Virginia grew quite grave, and her little lips trembled like rose-leaves. She came towards him, and kneeling down at his side, looked up into his old withered face.

"Poor, poor Ghost," she murmured; "have you no place where you can sleep?"

“Far away beyond the pine-woods,” he answered, in a low dreamy voice, “there is a little garden. There the grass grows long and deep, there are the great white stars of the hemlock flower, there the nightingale sings all night long. All night long he sings, and the cold, crystal moon looks down, and the yew-tree spreads out its giant arms over the sleepers.”

Virginia’s eyes grew dim with tears, and she hid her face in her hands.

“You mean the Garden of Death,” she whispered.

“Yes, Death. Death must be so beautiful. To lie in the soft brown earth, with the grasses waving above one’s head, and listen to silence. To have no yesterday, and no tomorrow. To forget time, to forgive life, to be at peace. You can help me. You can open for me the portals of Death’s house, for Love is always with you, and Love is stronger than Death is.”

Virginia trembled, a cold shudder ran through her, and for a few moments there was silence. She felt as if she was in a terrible dream.

Then the Ghost spoke again, and his voice sounded like the sighing of the wind.

“Have you ever read the old prophecy on the library window?”

“Oh, often,” cried the little girl, looking up; “I know it quite well. It is painted in curious black letters, and it is difficult to read. There are only six lines:

When a golden girl can win
Prayer from out the lips of sin,
When the barren almond bears,
And a little child gives away its tears,
Then shall all the house be still
And peace come to Canterville.

But I don’t know what they mean.”

“They mean,” he said sadly, “that you must weep for me for my sins, because I have no tears, and pray with me for my soul, because I have no faith, and then, if you have always been sweet, and good, and gentle, the Angel of Death will have mercy on me. You will see fearful shapes in darkness, and wicked voices will whisper in your ear, but they will not harm you, for against the purity of a little child the powers of Hell cannot prevail.”

Virginia made no answer, and the Ghost wrung his hands in wild despair as he looked down at her bowed golden head. Suddenly she stood up, very pale, and with a strange light in her eyes. “I am not afraid,” she said firmly, “and I will ask the Angel to have mercy on you.”

He rose from his seat with a faint cry of joy, and taking her hand bent over it with old- fashioned grace and kissed it. His fingers were as cold as ice, and his lips burned like fire, but Virginia did not falter, as he led her across the dusky room. On the faded green tapestry were broidered little huntsmen. They blew their tasselled horns and with their tiny hands waved to her to go back. “Go back! little Virginia,” they cried, “go back!” but the Ghost clutched her hand more tightly, and she shut her eyes against them. Horrible animals with lizard tails, and goggle eyes, blinked at her from the carven chimney-piece, and murmured “Beware! little Virginia, beware! we may never see you again,” but the Ghost glided on more swiftly, and Virginia did not listen. When they reached the end of the room he stopped, and muttered some words she could not understand. She opened her eyes, and saw the wall slowly fading away like a mist, and a great black cavern in front of her. A bitter cold wind swept round them, and she felt something pulling at her dress. “Quick, quick,” cried the Ghost, “or it will be too late,” and, in a moment, the wainscoting had closed behind them, and the Tapestry Chamber was empty.

VI

About ten minutes later, the bell rang for tea, and, as Virginia did not come down, Mrs. Otis sent up one of the footmen to tell her. After a little

time he returned and said that he could not find Miss Virginia anywhere. As she was in the habit of going out to the garden every evening to get flowers for the dinner-table, Mrs. Otis was not at all alarmed at first, but when six o'clock struck, and Virginia did not appear, she became really agitated, and sent the boys out to look for her, while she herself and Mr. Otis searched every room in the house. At half-past six the boys came back and said that they could find no trace of their sister anywhere. They were all now in the greatest state of excitement, and did not know what to do, when Mr. Otis suddenly remembered that, some few days before, he had given a band of gypsies permission to camp in the park. He accordingly at once set off for Blackfell Hollow, where he knew they were, accompanied by his eldest son and two of the farm-servants. The little Duke of Cheshire, who was perfectly frantic with anxiety, begged hard to be allowed to go too, but Mr. Otis would not allow him, as he was afraid there might be a scuffle. On arriving at the spot, however, he found that the gypsies had gone, and it was evident that their departure had been rather sudden, as the fire was still burning, and some plates were lying on the grass. Having sent off Washington and the two men to scour the district, he ran home, and despatched telegrams to all the police inspectors in the county, telling them to look out for a little girl who had been kidnapped by tramps or gypsies. He then ordered his horse to be brought round, and, after insisting on his wife and the three boys sitting down to dinner, rode off down the Ascot

Road with a groom. He had hardly, however, gone a couple of miles when he heard somebody galloping after him, and, looking round, saw the little Duke coming up on his pony, with his face very flushed and no hat. “I'm awfully sorry, Mr. Otis,” gasped out the boy, “but I can't eat any dinner as long as Virginia is lost. Please, don't be angry with me; if you had let us be engaged last year, there would never have been all this trouble. You won't send me back, will you? I can't go! I won't go!”

The Minister could not help smiling at the handsome young scapegrace, and was a good deal touched at his devotion to Virginia, so leaning down from his horse, he patted him kindly on the shoulders, and said, “Well, Cecil, if you won't go back I suppose you must come with me, but I must get you a hat at Ascot.”

“Oh, bother my hat! I want Virginia!” cried the little Duke, laughing, and they galloped on to the railway station. There Mr. Otis inquired of the station-master if any one answering the description of Virginia had been seen on the platform, but could get no news of her. The station-master, however, wired up and down the line, and assured him that a strict watch would be kept for her, and, after having bought a hat for the little Duke from a linen-draper, who was just putting up his shutters, Mr. Otis rode off to Bexley, a village about four miles away, which he was told was a well-known haunt of the gypsies, as there was a large common next to it. Here they roused up the rural policeman, but could get no information from him, and, after riding all over the common, they turned their horses” heads homewards, and reached the Chase about eleven o’clock, dead-tired and almost heart-broken. They found Washington and the twins waiting for them at the gate-house with lanterns, as the avenue was very dark. Not the slightest trace of Virginia had been discovered. The gypsies had been caught on Brockley meadows, but she was not with them, and they had explained their sudden departure by saying that they had mistaken the date of Chorton Fair, and had gone off in a hurry for fear they might be late. Indeed, they had been quite distressed at hearing of Virginia’s disappearance, as they were very grateful to Mr. Otis for having allowed them to camp in his park, and four of their number had stayed behind to help in the search. The carp-pond had been dragged, and the whole Chase thoroughly gone over, but without any result. It was evident that, for that night at any rate, Virginia was lost to them; and it was in a state of the deepest depression that Mr Otis and the boys walked up to the house, the groom following behind with the two horses and the pony. In the hall they found a group of frightened servants, and lying on a sofa in the library was poor Mrs. Otis, almost out of her mind with terror and anxiety, and having her forehead bathed with eau-de-cologne by the old housekeeper. Mr. Otis at once insisted on her having something to eat, and ordered up supper for the whole party. It was a melancholy meal, as hardly any one spoke, and even the twins were awestruck and subdued, as they were very fond of their sister. When they had finished, Mr. Otis, in spite of the entreaties of the little Duke, ordered them all to bed, saying that nothing more could be done that night, and that he would telegraph in the morning to Scotland Yard for some detectives to be sent down immediately. Just as they were passing out of the dining-room, midnight began to boom from the clock tower, and

when the last stroke sounded they heard a crash and a sudden shrill cry; a dreadful peal of thunder shook the house, a strain of unearthly music floated through the air, a panel at the top of the staircase flew back with a loud noise, and out on the landing, looking very pale and white, with a little casket in her hand, stepped Virginia. In a moment they had all rushed up to her. Mrs. Otis clasped her passionately in her arms, the Duke smothered her with violent kisses, and the twins executed a wild war-dance round the group.

“Good heavens! child, where have you been?” said Mr. Otis, rather angrily, thinking that she had been playing some foolish trick on them. “Cecil and I have been riding all over the country looking for you, and your mother has been frightened to death. You must never play these practical jokes any more.”

“Except on the Ghost! except on the Ghost!” shrieked the twins, as they capered about.

“My own darling, thank God you are found; you must never leave my side again,” murmured Mrs. Otis, as she kissed the trembling child, and smoothed the tangled gold of her hair.

“Papa,” said Virginia quietly, “I have been with the Ghost. He is dead, and you must come and see him. He had been very wicked, but he was really sorry for all that he had done, and he gave me this box of beautiful jewels before he died.”

The whole family gazed at her in mute amazement, but she was quite grave and serious; and, turning round, she led them through the opening in the wainscoting down a narrow secret corridor, Washington following with a lighted candle, which he had caught up from the table. Finally, they came to a great oak door, studded with rusty nails. When Virginia touched it, it swung back on its heavy hinges, and they found themselves in a little low room, with a vaulted ceiling, and one tiny grated window. Imbedded in the wall was a huge iron ring, and chained to it was a gaunt skeleton, that was stretched out at full length on the stone floor, and seemed to be trying to grasp with its long fleshless fingers an old-fashioned trencher and ewer, that were placed just out of its reach. The jug had evidently been once filled with water, as it was covered inside with green mould. There was nothing

on the trencher but a pile of dust. Virginia knelt down beside the skeleton, and, folding her little hands together, began to pray silently, while the rest of the party looked on in wonder at the terrible tragedy whose secret was now disclosed to them.

"Hallo!" suddenly exclaimed one of the twins, who had been looking out of the window to try and discover in what wing of the house the room was situated. "Hallo! the old withered almond-tree has blossomed. I can see the flowers quite plainly in the moonlight."

"God has forgiven him," said Virginia gravely, as she rose to her feet, and a beautiful light seemed to illumine her face.

"What an angel you are!" cried the young Duke, and he put his arm round her neck and kissed her.

VII

Four days after these curious incidents a funeral started from Canterville Chase at about eleven o'clock at night. The hearse was drawn by eight black horses, each of which carried on its head a great tuft of nodding ostrich-plumes, and the leaden coffin was covered by a rich purple pall, on which was embroidered in gold the Canterville coat-of-arms. By the side of the hearse and the coaches walked the servants with lighted torches, and the whole procession was wonderfully impressive. Lord Canterville was the chief mourner, having come up specially from Wales to attend the funeral, and sat in the first carriage along with little Virginia. Then came the United States Minister and his wife, then Washington and the three boys, and in the last carriage was Mrs. Umney. It was generally felt that, as she had been frightened by the ghost for more than fifty years of her life, she had a right to see the last of him. A deep grave had been dug in the corner of the churchyard, just under the old yew-tree, and the service was read in the most impressive manner by the Rev. Augustus Dampier. When the ceremony was over, the servants, according to an old custom observed in the Canterville family, extinguished their torches, and, as the coffin was being lowered into the grave, Virginia stepped forward and laid on it a large cross made of white and pink almond-blossoms. As she did so, the moon came out from behind a cloud, and flooded with its silent silver the little churchyard, and from a distant copse a nightingale began to sing. She

thought of the ghost's description of the Garden of Death, her eyes became dim with tears, and she hardly spoke a word during the drive home.

The next morning, before Lord Canterville went up to town, Mr. Otis had an interview with him on the subject of the jewels the ghost had given to Virginia. They were perfectly magnificent, especially a certain ruby necklace with old Venetian setting, which was really a superb specimen of sixteenth-century work, and their value was so great that Mr. Otis felt considerable scruples about allowing his daughter to accept them.

"My lord," he said, "I know that in this country mortmain is held to apply to trinkets as well as to land, and it is quite clear to me that these jewels are, or should be, heirlooms in your family. I must beg you, accordingly, to take them to London with you, and to regard them simply as a portion of your property which has been restored to you under certain strange conditions. As for my daughter, she is merely a child, and has as yet, I am glad to say, but little interest in such appurtenances of idle luxury. I am also informed by Mrs. Otis, who, I may say, is no mean authority upon Art –having had the privilege of spending several winters in Boston when she was a girl– that these gems are of great monetary worth, and if offered for sale would fetch a tall price. Under these circumstances, Lord Canterville, I feel sure that you will recognise how impossible it would be for me to allow them to remain in the possession of any member of my family; and, indeed, all such vain gauds and toys, however suitable or necessary to the dignity of the British aristocracy, would be completely out of place among those who have been brought up on the severe, and I believe immortal, principles of republican simplicity. Perhaps I should mention that Virginia is very anxious that you should allow her to retain the box as a memento of your unfortunate but misguided ancestor. As it is extremely old, and consequently a good deal out of repair, you may perhaps think fit to comply with her request. For my own part, I confess I am a good deal surprised to find a child of mine expressing sympathy with mediaevalism in any form, and can only account for it by the fact that Virginia was born in one of your London suburbs shortly after Mrs. Otis had returned from a trip to Athens."

Lord Canterville listened very gravely to the worthy Minister's speech, pulling his grey moustache now and then to hide an involuntary smile, and when Mr. Otis had ended, he shook him cordially by the hand, and said,

“My dear sir, your charming little daughter rendered my unlucky ancestor, Sir Simon, a very important service, and I and my family are much indebted to her for her marvellous courage and pluck. The jewels are clearly hers, and, egad, I believe that if I were heartless enough to take them from her, the wicked old fellow would be out of his grave in a fortnight, leading me the devil of a life. As for their being heirlooms, nothing is an heirloom that is not so mentioned in a will or legal document, and the existence of these jewels has been quite unknown. I assure you I have no more claim on them than your butler, and when Miss Virginia grows up I daresay she will be pleased to have pretty things to wear. Besides, you forget, Mr. Otis, that you took the furniture and the ghost at a valuation, and anything that belonged to the ghost passed at once into your possession, as, whatever activity Sir Simon may have shown in the corridor at night, in point of law he was really dead, and you acquired his property by purchase.”

Mr. Otis was a good deal distressed at Lord Canterville’s refusal, and begged him to reconsider his decision, but the good-natured peer was quite firm, and finally induced the Minister to allow his daughter to retain the present the ghost had given her, and when, in the spring of 1890, the young Duchess of Cheshire was presented at the Queen’s first drawing-room on the occasion of her marriage, her jewels were the universal theme of admiration. For Virginia received the coronet, which is the reward of all good little American

girls, and was married to her boy-lover as soon as he came of age. They were both so charming, and they loved each other so much, that every one was delighted at the match, except the old Marchioness of Dumbleton, who had tried to catch the Duke for one of her seven unmarried daughters, and had given no less than three expensive dinner-parties for that purpose, and, strange to say, Mr. Otis himself. Mr. Otis was extremely fond of the young Duke personally, but, theoretically, he objected to titles, and, to use his own words, “was not without apprehension lest, amid the enervating influences of a pleasure-loving aristocracy, the true principles of republican simplicity should be forgotten.” His objections, however, were completely overruled, and I believe that when he walked up the aisle of St. George’s, Hanover Square, with his daughter leaning on his arm, there was not a prouder man in the whole length and breadth of England.

The Duke and Duchess, after the honeymoon was over, went down to Canterville Chase, and on the day after their arrival they walked over in the afternoon to the lonely churchyard by the pine-woods. There had been a great deal of difficulty at first about the inscription on Sir Simon's tombstone, but finally it had been decided to engrave on it simply the initials of the old gentleman's name, and the verse from the library window. The Duchess had brought with her some lovely roses, which she strewed upon the grave, and after they had stood by it for some time they strolled into the ruined chancel of the old abbey. There the Duchess sat down on a fallen pillar, while her husband lay at her feet smoking a cigarette and looking up at her beautiful eyes. Suddenly he threw his cigarette away, took hold of her hand, and said to her, "Virginia, a wife should have no secrets from her husband."

"Dear Cecil! I have no secrets from you."

"Yes, you have," he answered, smiling, "you have never told me what happened to you when you were locked up with the ghost."

"I have never told any one, Cecil," said Virginia gravely.

"I know that, but you might tell me."

"Please don't ask me, Cecil, I cannot tell you. Poor Sir Simon! I owe him a great deal. Yes, don't laugh, Cecil, I really do. He made me see what Life is, and what Death signifies, and why Love is stronger than both."

The Duke rose and kissed his wife lovingly.

"You can have your secret as long as I have your heart," he murmured.

"You have always had that, Cecil."

"And you will tell our children some day, won't you?"

Virginia blushed.

THE SPHINX WITHOUT A SECRET

An Etching

One afternoon I was sitting outside the Café de la Paix, watching the splendour and shabbiness of Parisian life, and wondering over my vermouth at the strange panorama of pride and poverty that was passing before me, when I heard some one call my name. I turned round, and saw Lord Murchison. We had not met since we had been at college together, nearly ten years before, so I was delighted to come across him again, and we shook hands warmly. At Oxford we had been great friends. I had liked him immensely, he was so handsome, so high-spirited, and so honourable. We used to say of him that he would be the best of fellows, if he did not always speak the truth, but I think we really admired him all the more for his frankness. I found him a good deal changed. He looked anxious and puzzled, and seemed to be in doubt about something. I felt it could not be modern scepticism, for Murchison was the stoutest of Tories, and believed in the Pentateuch as firmly as he believed in the House of Peers; so I concluded that it was a woman, and asked him if he was married yet.

“I don’t understand women well enough,” he answered.

“My dear Gerald,” I said, “women are meant to be loved, not to be understood.”

“I cannot love where I cannot trust,” he replied.

“I believe you have a mystery in your life, Gerald,” I exclaimed; “tell me about it.”

“Let us go for a drive,” he answered, “it is too crowded here. No, not a yellow carriage, any other colour –there, that dark green one will do”; and in a few moments we were trotting down the boulevard in the direction of the Madeleine.

“Where shall we go to?” I said.

“Oh, anywhere you like!” he answered –“to the restaurant in the Bois; we will dine there, and you shall tell me all about yourself.”

“I want to hear about you first,” I said. “Tell me your mystery.”

He took from his pocket a little silver-clasped morocco case, and handed it to me. I opened it. Inside there was the photograph of a woman. She was tall and slight, and strangely picturesque with her large vague eyes and loosened hair. She looked like a clairvoyante, and was wrapped in rich furs.

“What do you think of that face?” he said; “is it truthful?”

I examined it carefully. It seemed to me the face of some one who had a secret, but whether that secret was good or evil I could not say. Its beauty was a beauty moulded out of many mysteries –the beauty, in fact, which is psychological, not plastic– and the faint smile that just played across the lips was far too subtle to be really sweet.

“Well,” he cried impatiently, “what do you say?”

“She is the Gioconda in sables,” I answered. “Let me know all about her.”

“Not now,” he said; “after dinner,” and began to talk of other things.

When the waiter brought us our coffee and cigarettes I reminded Gerald of his promise. He rose from his seat, walked two or three times up and down the room, and, sinking into an armchair, told me the following story:

“One evening,” he said, “I was walking down Bond Street about five o’clock. There was a terrific crush of carriages, and the traffic was almost stopped. Close to the pavement was standing a little yellow brougham, which, for some reason or other, attracted my attention. As I passed by there looked out from it the face I showed you this afternoon. It fascinated me immediately. All that night I kept thinking of it, and all the next day. I wandered up and down that wretched Row, peering into every carriage, and waiting for the yellow brougham; but I could not find ma *belle inconnue*, and at last I began to think she was merely a dream. About a week afterwards I was dining with Madame de Rastail. Dinner was for eight o’clock; but at half-past eight we were still waiting in the drawing-room. Finally the servant threw open the door, and announced Lady Alroy. It was the woman I had been looking for. She came in very slowly, looking like a moonbeam in grey lace, and, to my intense delight, I was asked to take her in to dinner. After we had sat down, I remarked quite innocently, “I think I

caught sight of you in Bond Street some time ago, Lady Alroy." She grew very pale, and said to me in a low voice, "Pray do not talk so loud; you may be overheard." I felt miserable at having made such a bad beginning, and plunged recklessly into the subject of the French plays. She spoke very little, always in the same low musical voice, and seemed as if she was afraid of some one listening. I fell passionately, stupidly in love, and the indefinable atmosphere of mystery that surrounded her excited my most ardent curiosity. When she was going away, which she did very soon after dinner, I asked her if I might call and see her. She hesitated for a moment, glanced round to see if any one was near us, and then said, "Yes; tomorrow at a quarter to five." I begged Madame de Rastail to tell me about her; but all that I could learn was that she was a widow with a beautiful house in Park Lane, and as some scientific bore began a dissertation on widows, as exemplifying the survival of the matrimonially fittest, I left and went home.

"The next day I arrived at Park Lane punctual to the moment, but was told by the butler that Lady Alroy had just gone out. I went down to the club quite unhappy and very much puzzled, and after long consideration wrote her a letter, asking if I might be allowed to try my chance some other afternoon. I had no answer for several days, but at last I got a little note saying she would be at home on Sunday at four and with this extraordinary postscript: "Please do not write to me here again; I will explain when I see you." On Sunday she received me, and was perfectly charming; but when I was going away she begged of me, if I ever had occasion to write to her again, to address my letter to "Mrs. Knox, care of Whittaker's Library, Green Street." "There are reasons," she said, "why I cannot receive letters in my own house.'"

"All through the season I saw a great deal of her, and the atmosphere of mystery never left her. Sometimes I thought that she was in the power of some man, but she looked so unapproachable, that I could not believe it. It was really very difficult for me to come to any conclusion, for she was like one of those strange crystals that one sees in museums, which are at one moment clear, and at another clouded. At last I determined to ask her to be my wife: I was sick and tired of the incessant secrecy that she imposed on all my visits, and on the few letters I sent her. I wrote to her at the library to ask her if she could see me the following Monday at six. She answered yes, and I was in the seventh heaven of delight. I was infatuated with her: in

spite of the mystery, I thought then in consequence of it, I see now. No; it was the woman herself I loved. The mystery troubled me, maddened me. Why did chance put me in its track?”

“You discovered it, then?” I cried.

“I fear so,” he answered. “You can judge for yourself.”

“When Monday came round I went to lunch with my uncle, and about four o’clock found myself in the Marylebone Road. My uncle, you know, lives in Regent’s Park. I wanted to get to Piccadilly, and took a short cut through a lot of shabby little streets. Suddenly I saw in front of me Lady Alroy, deeply veiled and walking very fast. On coming to the last house in the street, she went up the steps, took out a latch-key, and let herself in. ‘Here is the mystery,’ I said to myself; and I hurried on and examined the house. It seemed a sort of place for letting lodgings. On the doorstep lay her handkerchief, which she had dropped. I picked it up and put it in my pocket. Then I began to consider what I should do. I came to the conclusion that I had no right to spy on her, and I drove down to the club. At six I called to see her. She was lying on a sofa, in a tea-gown of silver tissue looped up by some strange moonstones that she always wore. She was looking quite lovely. ‘I am so glad to see you,’ she said; ‘I have not been out all day.’ I stared at her in amazement, and pulling the handkerchief out of my pocket, handed it to her. ‘You dropped this in Cumnor Street this afternoon, Lady Alroy,’ I said very calmly. She looked at me in terror but made no attempt to take the handkerchief. ‘What were you doing there?’ I asked. ‘What right have you to question me?’ she answered. ‘The right of a man who loves you,’ I replied; ‘I came here to ask you to be my wife.’ She hid her face in her hands, and burst into floods of tears. ‘You must tell me,’ I continued. She stood up, and, looking me straight in the face, said, ‘Lord Murchison, there is nothing to tell you.’—‘You went to meet some one,’ I cried; ‘this is your mystery.’ She grew dreadfully white, and said, ‘I went to meet no one.’—‘Can’t you tell the truth?’ I exclaimed. ‘I have told it,’ she replied. I was mad, frantic; I don’t know what I said, but I said terrible things to her. Finally I rushed out of the house. She wrote me a letter the next day; I sent it back unopened, and started for Norway with Alan Colville. After a month I came back, and the first thing I saw in the Morning Post was the death of Lady Alroy. She had caught a chill at the Opera, and had died in five days

of congestion of the lungs. I shut myself up and saw no one. I had loved her so much, I had loved her so madly. Good God! How I had loved that woman!”

“You went to the street, to the house in it?” I said.

“Yes,” he answered.

“One day I went to Cumnor Street. I could not help it; I was tortured with doubt. I knocked at the door, and a respectable-looking woman opened it to me. I asked her if she had any rooms to let. ‘Well, sir,’ she replied, ‘the drawing-rooms are supposed to be let; but I have not seen the lady for three months, and as rent is owing on them, you can have them.’—‘Is this the lady?’ I said, showing the photograph. ‘That’s her, sure enough,’ she exclaimed; ‘and when is she coming back, sir?’—‘The lady is dead,’ I replied. ‘Oh sir, I hope not!’ said the woman; ‘She was my best lodger. She paid me three guineas a week merely to sit in my drawing-rooms now and then.’ ‘She met some one here?’ I said; but the woman assured me that it was not so, that she always came alone, and saw no one. ‘What on earth did she do here?’ I cried. ‘She simply sat in the drawing-room, sir, reading books, and sometimes had tea,’ the woman answered. I did not know what to say, so I gave her a sovereign and went away. Now, what do you think it all meant? You don’t believe the woman was telling the truth?”

“I do.”

“Then why did Lady Alroy go there?”

“My dear Gerald,” I answered, “Lady Alroy was simply a woman with a mania for mystery. She took these rooms for the pleasure of going there with her veil down, and imagining she was a heroine. She had a passion for secrecy, but she herself was merely a Sphinx without a secret.”

“Do you really think so?”

“I am sure of it,” I replied.

He took out the morocco case, opened it, and looked at the photograph. “I wonder?” he said at last.

THE MODEL MILLIONAIRE

A Note of Admiration

Unless one is wealthy there is no use in being a charming fellow. Romance is the privilege of the rich, not the profession of the unemployed. The poor should be practical and prosaic. It is better to have a permanent income than to be fascinating. These are the great truths of modern life which Hughie Erskine never realised. Poor Hughie! Intellectually, we must admit, he was not of much importance. He never said a brilliant or even an ill-natured thing in his life. But then he was wonderfully good-looking, with his crisp brown hair, his clear-cut profile, and his grey eyes. He was as popular with men as he was with women and he had every accomplishment except that of making money. His father had bequeathed him his cavalry sword and a *History of the Peninsular War* in fifteen volumes. Hughie hung the first over his looking-glass, put the second on a shelf between *Ruff's Guide* and *Bailey's Magazine*, and lived on two hundred a year that an old aunt allowed him. He had tried everything. He had gone on the Stock Exchange for six months; but what was a butterfly to do among bulls and bears? He had been a tea-merchant for a little longer, but had soon tired of pekoe and souchong. Then he had tried selling dry sherry. That did not answer; the sherry was a little too dry. Ultimately he became nothing, a delightful, ineffectual young man with a perfect profile and no profession.

To make matters worse, he was in love. The girl he loved was Laura Merton, the daughter of a retired Colonel who had lost his temper and his digestion in India, and had never found either of them again. Laura adored him, and he was ready to kiss her shoe-strings. They were the handsomest couple in London, and had not a penny-piece between them. The Colonel was very fond of Hughie, but would not hear of any engagement.

"Come to me, my boy, when you have got ten thousand pounds of your own, and we will see about it," he used to say; and Hughie looked very glum in those days, and had to go to Laura for consolation.

One morning, as he was on his way to Holland Park, where the Mertons lived, he dropped in to see a great friend of his, Alan Trevor. Trevor was a

painter. Indeed, few people escape that nowadays. But he was also an artist, and artists are rather rare. Personally he was a strange rough fellow, with a freckled face and a red ragged beard. However, when he took up the brush he was a real master, and his pictures were eagerly sought after. He had been very much attracted by Hughie at first, it must be acknowledged, entirely on account of his personal charm. “The only people a painter should know,” he used to say, “are people who are bête and beautiful, people who are an artistic pleasure to look at and an intellectual repose to talk to. Men who are dandies and women who are darlings rule the world, at least they should do so.” However, after he got to know Hughie better, he liked him quite as much for his bright, buoyant spirits and his generous, reckless nature, and had given him the permanent entrée to his studio.

When Hughie came in he found Trevor putting the finishing touches to a wonderful life-size picture of a beggar-man. The beggar himself was standing on a raised platform in a corner of the studio. He was a wizened old man, with a face like wrinkled parchment, and a most piteous expression. Over his shoulders was flung a coarse brown cloak, all tears and tatters; his thick boots were patched and cobbled, and with one hand he leant on a rough stick, while with the other he held out his battered hat for alms.

“What an amazing model!” whispered Hughie, as he shook hands with his friend.

“An amazing model?” shouted Trevor at the top of his voice; “I should think so! Such beggars as he are not to be met with every day. A trouvaille, mon cher; a living Velasquez! My stars! what an etching Rembrandt would have made of him!”

“Poor old chap!” said Hughie, “how miserable he looks! But I suppose, to you painters, his face is his fortune?”

“Certainly,” replied Trevor, “you don’t want a beggar to look happy, do you?”

“How much does a model get for sitting?” asked Hughie, as he found himself a comfortable seat on a divan.

“A shilling an hour.”

“And how much do you get for your picture, Alan?”

“Oh, for this I get two thousand!”

“Pounds?”

“Guineas. Painters, poets, and physicians always get guineas.”

“Well, I think the model should have a percentage,” cried Hughie, laughing; “they work quite as hard as you do.”

“Nonsense, nonsense! Why, look at the trouble of laying on the paint alone, and standing all day long at one’s easel! It’s all very well, Hughie, for you to talk, but I assure you that there are moments when Art almost attains to the dignity of manual labour. But you mustn’t chatter; I’m very busy. Smoke a cigarette, and keep quiet.”

After some time the servant came in, and told Trevor that the framemaker wanted to speak to him.

“Don’t run away, Hughie,” he said, as he went out, “I will be back in a moment.”

The old beggar-man took advantage of Trevor’s absence to rest for a moment on a wooden bench that was behind him. He looked so forlorn and wretched that Hughie could not help pitying him, and felt in his pockets to see what money he had. All he could find was a sovereign and some coppers. “Poor old fellow,” he thought to himself, “he wants it more than I do, but it means no hansoms for a fortnight”; and he walked across the studio and slipped the sovereign into the beggar’s hand.

The old man started, and a faint smile flitted across his withered lips. “Thank you, sir,” he said, “thank you.”

Then Trevor arrived, and Hughie took his leave, blushing a little at what he had done. He spent the day with Laura, got a charming scolding for his extravagance, and had to walk home.

That night he strolled into the Palette Club about eleven o’clock, and found Trevor sitting by himself in the smoking-room drinking hock and seltzer.

“Well, Alan, did you get the picture finished all right?” he said, as he lit his cigarette.

“Finished and framed, my boy!” answered Trevor; “and, by the bye, you have made a conquest. That old model you saw is quite devoted to you. I had to tell him all about you –who you are, where you live, what your income is, what prospects you have–”

“My dear Alan,” cried Hughie, “I shall probably find him waiting for me when I go home. But of course you are only joking. Poor old wretch! I wish I could do something for him. I think it is dreadful that any one should be so miserable. I have got heaps of old clothes at home –do you think he would care for any of them? Why, his rags were falling to bits.”

“But he looks splendid in them,” said Trevor. “I wouldn’t paint him in a frock coat for anything. What you call rags I call romance. What seems poverty to you is picturesqueness to me. However, I’ll tell him of your offer.”

“Alan,” said Hughie seriously, “you painters are a heartless lot.”

“An artist’s heart is his head,” replied Trevor; “and besides, our business is to realise the world as we see it, not to reform it as we know it. À chacun son métier. And now tell me how Laura is. The old model was quite interested in her.”

“You don’t mean to say you talked to him about her?” said Hughie.

“Certainly I did. He knows all about the relentless colonel, the lovely Laura, and the £10,000.”

“You told that old beggar all my private affairs?” cried Hughie, looking very red and angry.

“My dear boy,” said Trevor, smiling, “that old beggar, as you call him, is one of the richest men in Europe. He could buy all London tomorrow without overdrawing his account. He has a house in every capital, dines off gold plate, and can prevent Russia going to war when he chooses.”

“What on earth do you mean?” exclaimed Hughie.

“What I say,” said Trevor. “The old man you saw today in the studio was Baron Hausberg. He is a great friend of mine, buys all my pictures and that sort of thing, and gave me a commission a month ago to paint him as a beggar. Que voulez-vous? La fantaisie d’un millionnaire! And I must say he made a magnificent figure in his rags, or perhaps I should say in my rags; they are an old suit I got in Spain.”

“Baron Hausberg!” cried Hughie. “Good heavens! I gave him a sovereign!” and he sank into an armchair the picture of dismay.

“Gave him a sovereign!” shouted Trevor, and he burst into a roar of laughter. “My dear boy, you’ll never see it again. *Son affaire c’est l’argent des autres*.” (His job is all about the others’ money.)

“I think you might have told me, Alan,” said Hughie sulkily, “and not have let me make such a fool of myself.”

“Well, to begin with, Hughie,” said Trevor, “it never entered my mind that you went about distributing alms in that reckless way. I can understand your kissing a pretty model, but your giving a sovereign to an ugly one –by Jove, no! Besides, the fact is that I really was not at home today to any one; and when you came in I didn’t know whether Hausberg would like his name mentioned. You know he wasn’t in full dress.”

“What a duffer he must think me!” said Hughie.

“Not at all. He was in the highest spirits after you left; kept chuckling to himself and rubbing his old wrinkled hands together. I couldn’t make out why he was so interested to know all about you; but I see it all now. He’ll invest your sovereign for you, Hughie, pay you the interest every six months, and have a capital story to tell after dinner.”

“I am an unlucky devil,” growled Hughie. “The best thing I can do is to go to bed; and, my dear Alan, you mustn’t tell any one. I shouldn’t dare show my face in the Row.”

“Nonsense! It reflects the highest credit on your philanthropic spirit, Hughie. And don’t run away. Have another cigarette, and you can talk about Laura as much as you like.”

However, Hughie wouldn't stop, but walked home, feeling very unhappy, and leaving Alan Trevor in fits of laughter.

The next morning, as he was at breakfast, the servant brought him up a card on which was written, "Monsieur Gustave Naudin, de la part de M. le Baron Hausberg." "I suppose he has come for an apology," said Hughie to himself; and he told the servant to show the visitor up.

An old gentleman with gold spectacles and grey hair came into the room, and said, in a slight French accent, "Have I the honour of addressing Monsieur Erskine?"

Hughie bowed.

"I have come from Baron Hausberg," he continued. "The Baron—"

"I beg, sir, that you will offer him my sincerest apologies," stammered Hughie.

"The Baron," said the old gentleman with a smile, "has commissioned me to bring you this letter"; and he extended a sealed envelope.

On the outside was written, "A wedding present to Hugh Erskine and Laura Merton, from an old beggar," and inside was a cheque for £10,000.

When they were married Alan Trevor was the best man, and the Baron made a speech at the wedding breakfast.

"Millionaire models," remarked Alan, "are rare enough; but, by Jove, model millionaires are rarer still!"

LORD ARTHUR SAVILE'İN SUÇU ÜZERİNE...

Victoria Çağı'na Tepki

Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde, 105 yıl önce, 1900'de, Paris'te, Sebastian Melmoth adıyla kaldığı küçük bir otel odasında öldü. İngiltere'de 64 yıl tahtta kalmış olan Kraliçe Victoria da ondan iki ay sonra, 20. yüzyılın kapısında hayata gözlerini yumuyor, böylece "Victoria Çağı" sona ermiş oluyordu. "Üzerinde güneş batmayan imparatorluk" olarak tanımlanan Britanya İmparatorluğu, kıta Avrupası'nı bir yüzyıldan fazla bir süredir sarsan devrim ve ayaklanmalara en azından doğrudan sahne olmamış, ancak, sanayi devrimiyle sayısız çelişkiyi de içinde barındırır hale gelmişti: Victoria Çağı'nın katı kuralcılığına karşı tepkiler yayılıyor, burjuvazinin kıran kırana rekabeti gelişiyor, zenginleşen yeni orta sınıf ve büyük burjuvazi, aristokrasiyi ekonomik, siyasal ve kültürel düzlemde sıkıştırdıkça sıkıştırıyordu; çalışanlar, sendikal ilk haklarını elde etmiş, kadınlar kimliklerinin tanınması için seslerini yükseltiyorlardı. "*Özellikle soylular, geleneksel inançları, değerleri sorgulayan ve temelinden sarsan yeni düşünce ve teoriler karşısında tedirgin oluyor, geleceğe endişe ve kuşkuyla bakıyorlardı. Victoria Çağı insanları, duydukları korkular karşısında, dinsel kurallara, kör inançlara daha sıkı tutunuyor, doğmacılığı benimsiyor, kişiler, olaylar, düşünceler üstüne iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış, ahlaka uygun ya da ahlaka aykırı gibi genel sınıflandırmalarda bulunurken kişisel yeni görüşler ileri sürmekten kaçınıyor, büyük bir tedirginlikle kendilerini korumaya çalışıyorlardı*."[1] Özetle o dönem, aşırı ahlakçı, tutucu, dar görüşlü, dogmacı, ikiyüzlü, maddeci bir ortam olarak anımsanacak ve sonraları çok kullanılacak olan "Victoria Çağı ahlakı" deyimi bu nitelikleri içerecekti.

"Avrupa'da eskiye" karşı çıkan iki tepkiden biri sosyalizmin teori ve pratiğinde dışavuruyor, sosyalistler somut dönüşüm tasarımları öneriyordu, öteki eleştiri (Wilde, Rilke,[2] Nietzsche,[3] Hoffmansthal,[4] Fransız nihilistler[5] vb.) muhafazakârlığa, geleneklere saldırıyor, ama "alta karşı da" duruma göre mesafeli ve uzak duruyorlardı ve tepkinin aracı, daha çok sanat-düşünce yani estetikti. İngiltere'dekiler de dahil olmak üzere, Avrupa burjuva aydını, sanatı, estetiği bir kurtuluş, aynı zamanda bir kaçış ve

sığınma “mıntıkası” olarak algılıyordu. Oscar Wilde, bu “estetikçi” eğilimin ya da akımın önemli temsilcilerinden biridir. Temas edebildiği kadarıyla halktan, alttaki insandan yana yürek sızılarını yansıtmaktan geri durmayan bir estetikçi.

Estetikçi Akım ile Tanışma

Oscar Wilde ile ünlü mizahçı B. Shaw,[6] iki İrlandalı genç, bir yıl arayla Dublin’den gelip Londra’ya yerleşmişlerdi (1874, 1875). Birkaç yıl içinde Wilde estetikçi akımın sözcülerinden oldu. Wilde’ın yazarlığı, ozanlığı seçmesinde, konuşma yeteneğinin gelişmesinde, başkaldıran bir kişi olmasında, aile ortamının, özellikle annesinin büyük etkisi olduğu kabul edilir. Wilde’ın annesi Jane Francesca Elgee, aralarında Türkçe’nin de bulunduğu 5 dilden çeviri yapan aydın bir kadındı; Dublin’deki evi aydın ve bohemlerin toplantı merkeziydi. Oscar Wilde, Oxford’da Magdalen Koleji’nde okurken estetikçi akımın öncülerinden John Ruskin[7] ve Walter Pater’in[8] etkisi altında kaldı. Pater, denemelerinde sanatın amacının sadece “güzellik” olduğunu, bunun dışında sanatın, ne siyasal ne ahlaksal ne dinsel ne de başka herhangi bir amaca bağlanmayacağını söylüyordu. Kişi anını, başkalarının daha önce yaşadığı deneyimlerden, onların yaşantılarından alarak değil, doğrudan kendi yaşantısından, kendini yaşayarak geçirmelidir diyordu. Estetikçi akımın “yaşantıyı”, öznel deneyimi yücelten bu anlayışı, kendini ürünlerinde belirleyici bir kılavuz olarak gösterir. Ruskin ise, ahlakın, toplumsal sorunların sanat yoluyla yansıtılmasına karşı çıkmamakla birlikte, iyi sanat anlayışıyla yaratılan ürünlerin bütünü kapsayıcı önemini vurguluyordu. Avrupa solu, emeğin özgürlüğünü kitlelerin mücadelesine bağlamış ve kadim düzenin değişmesini özgürlüğün ön koşulu olarak görürken, “estetikçiler”, bu örnekte olduğu gibi, herkese yaratıcı bir sanatçı olarak çalışma imkânı verilmesiyle toplumsal adaletin gerçekleşebileceğini ileri sürüyorlardı. Walter Pater’in başını çektiği estetikçi akım, ozan ve ressam Gabriel Dante Rossetti,[9] ozan Swinburne, ressam Burne-Jones’un kurduğu *Ön-Rafaelloculuk* anlayışının bir uzantısıydı. “Ön-Rafaellocular” ideal güzelliğe Ortaçağcılık üzerinden ulaşmaya çalışırlarken, Walter Pater, “güzellik” kavramının en kusursuz örneklerini Rönesans’ta arıyordu. Pater, arıtılmış, ama çekici bir dekadans’tan (yozluktan) yanadır. Çünkü dekadans ya da yozluk, estetik tarzla birleştiğinde; yerleşik, muhafazakâr düzene bir tepki olarak

işlevselleşebilir. Oscar Wilde “gerçeği”, onun *Dorian Gray’in Portresi* romanının gördüğü büyük tepki, 2 yıllık hapis cezasına kadar uzanan “dışlanmalar”, herhalde dekadans ile estetiğin bu sentezinde yorumlanabilir.

Wilde artık oldukça yaşlanmış annesi ve kardeşiyle birlikte Londra’ya geldikten sonra, aydın çevrelerin ve kibirli yüksek sosyetenin de sevgilisi olup çıkar, dönemin önde gelen siyaset adamları ile tanışır, üstelik henüz bu kadar ünlenmesini sağlayacak herhangi bir şey de yazmamıştır. Ancak ününü konuşma ustalığına borçludur; onun “sözlü anlatım ya da ifade” konusundaki bu yeteneği Amerika ziyareti sırasında verdiği konferanslarda iyice öne çıkar. Lord Alfred Douglas’a göre, “Wilde’ın konuşmacılığı ancak Sokrates(inkiyle) karşılaştırılabilir; üstelik Wilde’ın nükte gücü Sokrates’te yoktur.” Wilde’ı çok seven André Gide’e göre, “Onun en güzel yazıları bile, konuşmalarının görkemli parlaklığının soluk bir yansımasıdır.” Herbert Tree’ye göre, “O, sözcükleri elmaslara dönüştürüyor, sonra da onu Ay’a fırlatıyordu.” (*Oscar Wilde*, *Tutkular*, *Acılar*, *Gülümseyen Deyişler*, Ş. Eczacıbaşı, Remzi Kitabevi, 2001).

Victoria Çağı toplumu karşısında Wilde’ın sanat anlayışı, mimarlığa, çiçek sevgisine kadar, çevredeki her şeyde, yaşamın her olayında, bir tat, bir gizem bulmayı amaçlayan bir davranış biçimini kapsıyordu. Wilde, “Victoria Çağı ahlakı”nın “korselerine” direnirken, estetikçi akımın öncülüğünü üstlenmiş, böylece on dokuzuncu yüzyılda İngiltere’de George “Bea” Brummell’in öncülüğünü yaptığı, sonraları da Fransız ozanlarının, özellikle Baudelaire’ın büyük bir ilgiyle karşıladıkları dandizm akımının yeniden ortaya çıkmasına önayak olmuştur. Dandiler kendilerini burjuva centilmeni olarak tanımlıyorlardı; gücünü gittikçe yitiren aristokrat sınıfından üstün olduklarını söylüyor, soyluların yaşamlarındaki yapmacıklığa, tekdüzeliğe küçümseyerek bakıyorlardı. Dandizm, Baudelaire’e göre yeni bir soyluluktu.

Wilde tanıştıktan bir iki ay sonra, *Vera ya da Nihilistler* oyununun özel baskısını Ellen Terry’e, “belki bir gün size yaraşır bir oyun yazacak kadar talihli olurum” notuyla iletir. Terry ile Wilde’ın dostu Bernard Shaw arasında, giderek romantik bir aşka dönüşecek karşılıklı yazışmalar başlayacak, Shaw bu konuda, ideal bir aşk ilişkisinin postayla sürdürülen ilişki olduğunu söyleyecektir.

Wilde estetikçi akım konusunda bir dizi konferans vermek üzere 1882 yılında Amerika'ya gider ve 260 günde 140 konferans verir. Geri döndükten sonra bir kez daha *Vera ya da Nihilistler* adlı oyunu vesilesiyle Amerika'ya gider. Amerika'dayken ünlü oyuncu Mary Anderson için yazmaya söz verdiği *Padua Düşesi*'ni zamanında bitirip yolladığı halde, oyun ancak ölümünden sonra New York'ta sahnelenecektir. Klasik trajedi tarzında yazılmış bu oyun, 16. yüzyılın sonunda İtalya'nın Padua kentinde, öldürülen babası Padua Dükü'nün intikamını almaya ant içmiş Guido ile âşığı Düşes'in öyküsü üzerine kuruludur. *Vera ya da Nihilistler* ve Padua Düşesi "Wilde'ın bir trajedi yazarı olamayacağı"nı artık ortaya koymuştu. Yarım kalan üç oyunu da (*Bir Floransa Trajedisi, Ermiş Fahişe* ve *Bir Kadının Trajedisi*) beklenen nitelikte değildir. Wilde Paris'te *Fahişenin Evi* ve *Sfenks* adlı şiirlerini bitirir. *Sfenks*, Wilde'ın en çok okunan şiirlerindendir. *Sfenks*'te bir söylence yaratığının insanlarla, hayvanlarla, hatta tanrılarla yaşadığı cinsel serüvenleri anlatılır; sonunda çarmıha gerilmiş İsa anımsanır... İsa konusundaki belki de en lirik, en güzel şiiri olan *Humanitad*'da, İsa ile insanoğlu, çektikleri acılarla bütünleşirler. Wilde, *Reading Hapishanesi Baladı*'nda Victoria Çağı'nın klişeleşmiş Hıristiyanlık anlayışı ile gerçek İsa arasındaki farkı göstermeye çalışır; baladın (türkünün) temelinde, kendisi ile aynı zindanı paylaşan idama mahkûm bir asker vardır.

Oscar Wilde, 1884 Mayısı'nda evlenir; bu evlilikten Cyril ve Vyvyan adlı iki çocuğu olur; ailesini geçindirmek için kitap, tiyatro eleştirmenliği yapar. *The Women's World* dergisinde çalışırken öyküler, masallar yazdığını öğreniyoruz; bunları *Mutlu Prens ve Başka Masallar*, *Narlı Ev* adlı kitaplarda toplarken, *Lord Arthur Savile'in Suçu* v*e Başka Öyküler*'de ise, *Lord Arthur Savile'in Suçu, Canterville Hortlağı, Gizemsiz Bir Sfenks, Model Milyoner* öykülerini bir araya getirmiştir. Bu masallar Andersen ve Grimm Kardeşler'in yapıtları kadar sevilmiştir. *Mutlu Prens* ve *Başka Masallar*'da, *İyiliksever*, *Bencil Dev* gibi masallara yer vermiştir. Wilde'ın masallarında bütün bir İrlanda folklorunun, söylencelerinin renkleri vardır. Söz konusu kişiler, özgürlüğü, sevgiyi, mutluluğu özleyen, ezilmiş, yoksul, sıradan insanlardır. Wilde İrlanda'nın kıtlık yıllarını görmemiştir, ama o yılların öykülerini özellikle annesinden hep dinlemiştir. *Genç Kral* öyküsünde, yoksul halk krala şunları söyler: "Üzümün suyunu biz çıkarıyoruz, ama şarabı başkaları içiyor. Buğdayı biz ekiyoruz, ama

kilerimiz boş. Prangaya vurulmuşuz, ama gören yok zincirlerimizi. Köleyiz, ama bize her insan özgürdür diyorlar...” (*Oscar Wilde*, *Tutkular*, *Acılar*, *Gülümseyen Deyişler*, Ş. Eczacıbaşı, Remzi Kitabevi, 2001).

Wilde’ın en sevdiği öyküsü olarak bilinen *Mr. W. H.’nin Portresi*’nde, Wilde’ın özel yaşamının izlerini ya da yansımalarını bulabiliyoruz. Bu metinde ünlü İngiliz yazarı gibi evli ve çoluk çocuk sahibi olan Wilde, Shakespeare ile bir tür duygudaşlık kurar. İki yıldır evli olan Wilde artık sıkılmaya, kanıksamaya başlamıştır evliliği. O sıralarda Cambridge’de öğrenim gören senato başkanının oğlu Robert Ross ile tanışır. Wilde’a göre, Ross “peri yüzlüdür”. Aralarında kurulan tutkulu dostluk giderek başka boyutlara uzanır. Evinden gittikçe uzaklaşan Wilde, Ross ile kurduğu ilişki üzerinden, Victoria Çağı’nın ahlak anlayışına sadece sözle ve yazıyla karşı çıkmakla kalmaz; artık tutum ve tercih ettiği ilişkilerle de bir tür muhaliflik oluşturmaya başlar. “*Portre*”nin ardından Wilde uzun denemeler yazmaya başlar. Dört denemesini *Niyetler* (Intentions) adlı kitabında toplar. *Yalan Söylemenin Sona Ermesi* adlı denemesinde ise kendi çocuklarını karşılıklı konuşturur. Bu deneme, iki yüz yıllık gerçekçilik akımına bir karşı çıkıştır. Sanatçı, estetikçi akım bağlamında altını çizdiğimiz anlayışa ve Wilde’a göre “güzel şeyler yaratan kişidir”, öyleyse yalan söylemek, gerçek dışı güzel şeyler anlatmak sanatçının görevidir. Çünkü gerçek çirkindir. Zamanla düş gücünün ve uydurmanın yerine doğruyu söylemek, yalnızca gerçekleri anlatmak gibi bir eğilim geçmiştir ki (gerçekçi sanat akımları), Wilde’a göre sağlıksız bir durumdur bu. Gerçeklik oldum olası güzellik ile bağdaştırılmaya çalışılmışsa da, beyhude bir çabadır bu. Birinin bulunduğu yerde ötekinin yeri yoktur.

Oscar Wilde, *Dorian Gray’in Portresi* adlı ünlü romanında, kendini bir bakıma romanın üç baş kişisine bölüştürüp estetikçi bir arayışın sınırlarını zorlar. Zamanın amansız yıpratıcılığı, ödünsüzlüğü karşısında, estetik olan (portre) kalıcı ve küstahtır sanki; gençliği hatırlatır, duygulara, zamana, yıpranmaya aldırış etmez; çünkü estetik olan “zamanüstü”dür.

Gene de Wilde’ın, toplumcu, halktan yana tavrını unutmamak; hayatı ile yaşama tarzını ve düşüncesini (eski Yunan idealinde olduğu gibi) bütünleştirmeye çalışmış ve bunun “faturasını ödemiş” bir yazara haksızlık etmemek için, onun en çok okunan denemesine dikkati çekmek yerinde olacaktır.

Wilde’ın en çok okunan, büyük tartışmalara yol açan ve hâlâ değerli bulunan bu denemesi *Sosyalizmin Egemenliğinde İnsan Ruhu* başlığını taşıyor. Wilde bu denemede geleneğe karşı değişimi, uyumluluğa karşı uçarılığı, kurumlaşmaya karşı başkaldırıyı ve kapitalizme karşı sosyalizmi savunup egemen sınıfların kendisine sırt çevirmesine yol açmakla kalmaz; girişte değindiğimiz Marki Queensberry davasında suçlu bulunmasının geri düzleminde bu denemede ileri sürdüğü düşüncelerin etkisi de bulunmaktadır. Her ne kadar estetik bir yaşam biçimini savunması söz konusu olmuş olsa da, onun sosyal ve siyasal düşüncelerle bu biçimi ve estetikçi kuramı desteklemek istediğini öğreniyoruz. (*Oscar Wilde, Tutkular, Acılar, Gülümseyen Deyişler*, Ş. Eczacıbaşı, Remzi Kitabevi, 2001). Söz konusu denemede, estetikçi amaçlara ancak sosyalizm yoluyla ulaşılabileceğini söyler. Böylesine iğrenç yoksulluklar dünyasında ne zenginin ne de yoksulun mutlu olabileceğini ileri süren Wilde, olumsuz koşulların kişiliğin gelişmesini de engellediğini düşünmektedir. Wilde’a göre, sanayileşmiş bir dünyada makineler insanoğluna layık olmayan işleri üstlenebilir, Eski Yunan ile Hıristiyanlık kültürlerinin sentezinden oluşan bir uygarlık kurulabilir; özgürleşen insan, bir sanatçı gibi yaşayabilirdi. Eninde sonunda kurtuluşu estetik olanda, sanatta bulan Wilde’ın sosyalizim ile bireysel-estetikçi bu kurtuluş projeleri arasında kurduğu ilişkiye, en başta sosyalist yazarlardan eleştiri gelmesi normaldi. Üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti üzerinden yapılan ve pazar ekonomisine değil de ihtiyaca dayalı bir üretimi (çalışmayı) özgürleşmenin yolu olarak gören sosyalist düşünce ile Wilde’ın sanayiyi, çalışmadan kurtulmanın bir imkânı olarak gören, tek tek bireylerin sanatçı olmasını, özgürlüğün gerçekleşmesi olarak kavrayan anlayışı temelden çelişse bile, gerek Wilde gerekse de sosyalistler, kapitalist toplumda insanın özgürlüğüne ve mutluluğuna yer olmadığı tespitinde birleşmiş oluyorlardı.

Kuşkusuz Oscar Wilde’ın şiir, oyun (absurd komedi), öykü, masal ve roman (*Dorian Gray’in Portresi*) alanındaki yazıya dökülmüş ürünlerinin yanı sıra, ses dalgaları olarak uzaya yayılıp gitmiş konuşmaları, söyleşileri, gazete, dergi eleştiri ve yorumları, denemeleri estetikçi akımın çerçevesi içinde değerlendirilebilseler bile, bir bütünlükten söz etmek herhalde zor olacaktır. Freud süblimasyon kavrayışında, libidonun kanal değiştirmiş enerji miktarının sanatı/kültürü yarattığını ileri sürer. Bir an için bu modeli kabul ettiğimizde, Oscar Wilde’ın libidinöz enerjisinin, sanat kanalında bile

denetlenemediğini söylememiz gerekir herhalde. Oscar Wilde'ın eşcinsel tercihlerinde çağın ahlaki kalıplarına darbe indiren bu enerji, ailenin kaderini de belirlemekte önemli bir etmen olmuştur. Wilde'ın hüküm giymesinin ardından eşi Constance ve oğulları, bir Swiss Otel'de ikamete tabi tutulup adlarını Holland olarak değiştirmeye zorlanmışlardır. Aile bir daha Wilde adını geri alamamıştır.

Elimde Wilde'ın torunu Merlin Holland'ın 1994 toplu eserler basımına yazdığı önsöz var. 1993 tarihli uluslararası Wilde Konferansı'nda saygın bir akademisyen ve Anglo-İrlanda edebiyatı uzmanı şu soruyu soruyor: "Oscar Wilde gerçekten de büyük bir yazar mı? Yaklaşık yüz yıldır sorulagelmiş ve hâlâ doyurucu bir cevabı bulunmayan bir soru bu" diyor M. Holland.

Az çok yukarıdaki önsözden de çıkartabileceğimiz gibi, yaşayış tarzı ile sanatı birbirinden kolay kolay ayrılmayan biriydi belki; bu iki düzlemi birlikte değerlendirmeden, sadece edebiyatına dönmek, ürünlerinin niteliği konusunda karar vermeyi zorlaştırabilir. Edmund Grosse, Oscar Wilde ile yakın tanışıklığı olan André Gide'e 1910'da bu ilişkiye işaret eden bir mektup yazmıştı, orada, "Hayatını bir yana koyarsanız, geriye, aklı başında, orta halli bir eleştiricilik kalır ondan," diyordu.

Bugün Katalanca ve Arapça dilleri dahil, Çince'ye, Yidiş diline, Türkçe'ye ve öteki dünya dillerine çevirilmiş Oscar Wilde metinlerinin artan popülerliği, hele yetmişli yıllardan bu yana başta refah toplumları olmak üzere, buralarda gelişen statüko karşıtı muhalif yaşama tarzı arayışlarına, sivil itaatsizlik çağrılarına, bireyin tercih ve kararlarına saygı ve anlayış taleplerine bağlanabilir mi, bilemiyorum. Böyle bir şey söz konusuysa, hayatı ile sanatı da tam anlamıyla bütünleşmiştir günümüzde demek kalıyor bize.

Elimizdeki kitapçık *Lord Arthur Savile'in Suçu, Canterville Hortlağı, Gizemsiz Bir Sfenks* ve *Model Milyoner* öykülerini içeriyor. Özellikle ilk iki öykü, 19. yüzyılın sonlarına doğru, başta İngiltere olmak üzere Avrupa'nın burjuva ve yüksek sosyete kesiminde neredeyse çılgınlık haline gelmiş olan falcılık, kâhinlik, spiritüalistlik (ruh çağırma), bir başka deyişle "parapsikoloji" alanına yönelik ilgiyi unutmamamızı gerektiriyor. Yüzyılın son çeyreğinde, Londra'da, Parapsikoloji Olaylarını Araştırma Enstitüsü bile kurulmuş, ünlü isimler, uzmanlar ünlü falcıların seanslarına katılıp raporlar düzenlemişlerdi. Falcıdan, kâhinden "olur almadan" hayatını

yönlendirmeme, akıl dışı olana gerçek, olgusal hayatta yer verme alışkanlığı, burada bir sosyal kesime yönelik eleştirinin ve bu eleştiriyi güçlendiren ironinin kaynağını oluşturuyor. Özellikle insanların arasında “cirit atan” Canterville hortlağı, bir hortlaktan çok, binbir kılığa bürünebilen, gerektiğinde görünmez olabilen, ama güç ve olanakları da tuhaf bir şekilde sınırlı bir sirk oyuncusunu hatırlatıyor. Dickens’ın[10] *Bir Noel Şarkısı*’nda hortlak (hayalet) kötü adamın ikinci benliği gibi bir şeydir; Wilde’ın falcısı ve hortlağı, ironik vurgunun belirginliğiyle, eleştirinin etkili birer aracı olmuşlardır.

Veysel Atayman

Şubat 2005, İstanbul

DİPNOTLAR

[1]Ama dünyanın hali böyle.

[2]Başbaşa.

[3]Dudak bükme.

[4]Uyrukların en kötüsü, çetin ceviz.

[5]Benim için ne çılgınlıklar yaparlardı.

[6]Çıkmaz sokak

FOOTNOTES

[1]The world has been built like that.

[2]Head to head.

[3]Disdain.

[4]The most undutiful of the subjects, hard case.

[5]What crazy things they used to do for me.

[6]Dead street.

DİPNOTLAR

[1]*Oscar Wilde, Tutkular, Acılar, Gülümseyen Deyişler*, Ş. Eczacıbaşı, Remzi Kitabevi, 2001.

[2]Rainer Maria Rilke (1875-1926): *Duino Ağıtları, Orpheus'a Soneler* gibi yapıtlarıyla ünlü Avusturya asıllı şair.

[3]Friedrich Wilhelm Nietzsche (1844-1900): Alman filozof, ilkçağ uzmanı, kültür eleştirmeni ve şair. *Böyle Buyurdu Zerdüşt* adlı yapıtı en tanınmış, üstünde en çok tartışılmış eserlerindendir.

[4]Hugo von Hoffmansthal (1874-1929): Avusturyalı şair, oyun ve deneme yazarı.

[5]Hiççilik olarak da bilinen nihilizmi savunanlar. 19. yüzyılda Rusya'da ortaya çıkan, şüpheci temellere dayalı bir felsefe anlayışıdır.

[6]Bernard Shaw (1856-1950): 1925 Nobel edebiyat ödülünü kazanan İrlandalı gülmece yazarı. Cesur eleştirileriyle çağının edebi, siyasal ve ekonomik düşüncesinin yönlendirilmesinde önemli rol oynamıştır.

[7]John Ruskin (1819-1900): İngiliz yazar, eleştirmen ve sanatçı. Dekoratif sanatlarda ve mimarlıkta gotik canlandırmacılık akımının öncülüğünü yapmıştır.

[8]Walter Pater (Hatio) (1839-1894): İngiliz eleştirmen, denemeci ve hümanist. Estetikçilik akımının temel ilkesi "sanat sanat içindir" ilkesini savunmuştur.

[9]Gabriel Dante Rossetti (1828-1882): İngiliz şair ve ressam.

[10]Charles Dickens (1812-1870): Victoria döneminin en büyük yazarı kabul edilen İngiliz romancı. Romancılığın yanı sıra gazetecilik, politika ve tiyatroyla da ilgilendi. Önemli eserleri arasında *Oliver Twist, Antikacı Dükkânı, David Copperfield* ve *Büyük Umutlar* sayılabilir.